14
2005

SUPER CD: TAPETY NA PLOCHU A 10 HER ZDARMA

Cena: 55 Kč / 89 Sk
Pro předplatitele: 39,80 Kč / 64 Sk

www.ppk.cz

počítač pro každého

ZDARMA NA CD
FILMOVÝ SPECIÁL
UKÁZKY NOVÝCH FILMŮ

Letní fotoškola (42)

Fotoalba na internetu (36)

VYPALUJEME

Všechno o vypalování CD a DVD (10)

PŘEDSTAVUJEME

Propojení počítačů elektrickým vedením (40)

Superrychlý internet přes mobil (45)

TEĎ UŽ VÍM, JAK NA TO

- Hromadné přejmenování souborů
- Jak vytvořit efektní šetřič obrazovky
- Prohlížíme fotografie v IrfanView
- Filtrujeme elektronickou poštu
- Zoner PhotoStudio: Upravujeme obrázky
- Jak spočítat splátky půjčky v 602Tab
- Počítáme s penězi v Excelu
- Programy pro zdraví

KŘÍŽOVKA O CENY: VYHRAJTE FOTOBRAŠNU NEBO BATOH

OBSAH

4 HITY PPK CD 14/2005

5 ÚVODNÍK

6 NOVINKY ZE SVĚTA POČÍTAČŮ

TÉMA ČÍSLA

10 VYPALUJEME – PROČ, NAČ A ČÍM
Jestliže se dosud nevyznáte ve vypalování, v úvodním článku byste měli získat potřebný přehled.

13 CO A JAK VYPALUJEME
Vypálení disku vyžaduje trochu přípravy, navíc se nevypaluje vše stejným způsobem.

PŘEDSTAVUJEME

16 TICHÝ POČÍTAČ
V současné době můžete velmi výkonný osobní počítač pořídit i za cenu do 20 000 Kč. Za PC Scenic HIT P320 si budete muset ještě trochu připlatit, odměnou za vyšší investici vám však bude jeho tichý chod.

17 BYTELNÝ A LEVNÝ NOTEBOOK
Přenosný počítač ThinkPad R50e na první pohled působí robustním, praktickým a odolným dojmem. Tento model přiláká zájemce také díky nízké ceně – ta je u testované konfigurace stanovena na sympatických 21 884 Kč.

JAK NA TO

19 HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

21 HEZKÉ ŠETŘIČE BĚHEM CHVILKY
Pokud vás nudí váš obyčejný šetřič obrazovky, pak se podívejte, jak jednoduše si můžete vytvořit šetřiče vlastní, zcela originální.

23 JAK BÝT FIT
Na našem redakčním CD vám jako bonus přinášíme dva programy – program Fitlinie pro hlídání tělesné kondice a program Cyklotrasy pro vyhledání cyklistické trasy na výlet. Oba programy vám představíme.

25 JAK SI MŮŽETE FOTOGRAFIE PROHLÍŽET

27 UPRAVUJEME FOTOGRAFIE

29 JAK NA INVESTIČNÍ PLÁN

31 SPLÁTKY PŮJČKY V 602TAB

33 OVLÁDNĚTE SVOJI POŠTU

INTERNET

36 FOTOALBA NA INTERNETU
Všem příznivcům digitální fotografie představíme fotoalba, která si mohou snadno vytvořit na internetu a v nichž mohou sdílet fotografie s ostatními. Vysvětlíme také, jak obrázky zmenšit na požadovanou velikost.

38 CESTOVÁNÍ SPECIÁL

DOMÁCÍ POČÍTAČ

40 JDE TO I BEZ KABELU
Na propojení počítačů do sítě nepotřebujete zvláštní kabely. S vhodnými adaptéry můžete využít běžný rozvod elektřiny, který má doma každý.

MAGAZÍN

42 LETNÍ FOTOŠKOLA
V tomto článku popíšeme několik základních poloautomatických režimů, které můžete využít při fotografování digitálním fotoaparátem.

45 INTERNET BUDOUCNOSTI
Společnost T-Mobile oznámila, že na konci roku hodlá spustit službu, která by měla zaručit opravdu rychlý internet. Chcete vědět, co vás v blízké budoucnosti čeká?

46 KŘÍŽOVKA
25 luštitelů se může těšit na značkové fotobrašny a batohy od firmy LowePro.

47 LISTÁRNA

HITY PPK CD 14/2005

Na cédéčku najdete multimediální program Vesele s počítačovými bajtíky, tapety na plochu, freewarové hry, programy pro tvorbu šetřičů obrazovky, doplňky pro Outlook, ukázky nových filmů aj.

návody

Total Commander 6.53
CD: obsah cd/servis
návod: strana 19

SaverWiz 1.1
CD: obsah cd/šetřiče
návod: strana 21

Cyklotrasy 2.01
CD: obsah cd/servis
návod: strana 23

Mozilla Thunderbird
CD: obsah cd/servis
návod: strana 33

Vesele s počítačovými bajtíky

zdarma

Dnes vám přinášíme multimediální program Vesele s počítačovými bajtíky, který speciálně pro čtenáře časopisu Počítač pro každého vytvořila firma Multimedia ART (*www.jablko.cz*). Čeká na vás přes dvacet výukových her z multimediálních cédéček Než začne matematika, Slabikář a Matematika 1 (jde o cédéčka z edice Chytré dítě – *www.jablko.cz/chytredite*).

rubrika na CD: obsah cd/bonus

Tvoříme šetřiče

zdarma

V rubrice Obsah CD/Šetřiče najdete osm programů (z toho čtyři jsou typu freeware), pomocí kterých můžete snadno vytvořit pěkný šetřič obrazovky. Můžete například vytvořit šetřič, který bude postupně ukazovat vaše fotografie (během promítání může hrát libovolná hudba; lze nastavit efekty pro změnu fotografií apod).

rubrika na CD: obsah cd/šetřiče

Tapety

zdarma

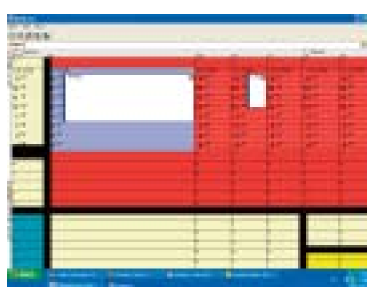

V rubrice Obsah CD/Tapety na vás čeká 30 tapet (na plochu operačního systému Windows), rozdělených do čtyř podrubrik: Auta, Příroda, Sport a Zvířátka. U většiny tapet najdete také několik variant rozlišení (800 × 600 pixelů, 1024 × 768 pixelů, 1200 × 900 pixelů nebo 1280 × 960 pixelů).

rubrika na CD: obsah cd/tapety

Doplňky pro Outlook

freeware

V této rubrice na vás čeká sedm doplňků pro Outlook (všechny jsou typu freeware). Tyto doplňky přináší různá rozšíření a vylepšení pro e-mailový program Microsoft Outlook. Jde například o speciální rozšíření pro kalendář, doplněk pro snadné zálohování kontaktů, kalendáře, úkolů apod., doplněk pro synchronizaci mezi dvěma počítači aj.

rubrika na CD: obsah cd/outlook

Hry

freeware

V rubrice Obsah CD/Hry na vás čeká deset kvalitních freewarových her. Tentokrát jsme pro vás připravili arkády, RPG, závodní hru, logické hry a hru akční. Zkuste například pěknou arkádu Goody, RPG hru Wandering Fighter, závodní hru Stunt Playground, logickou hru Goforgreen nebo akční hru Hostile Skies.

rubrika na CD: obsah cd/hry

Filmy

zdarma

Dnes vám opět přinášíme rubriku Filmový speciál – najdete v ní videoukázky z deseti zajímavých filmů (ve formátu QuickTime), které se budou v nejbližší době promítat v českých kinech. U každého filmu naleznete také informace, datum české premiéry a internetové stránky.

rubrika na CD: obsah cd/filmy

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

jedním z nejčastějších problémů uživatele počítače je nedostatek místa na disku. Počítač totiž stále častěji používáme k prohlížení a zpracování obrázků, k přehrávání hudby, a dokonce i ke zpracování digitálního videa a k přehrávání filmů. Všechen tento obsah musí být někde uložen, a žádný pevný disk není tak velký, aby jej uživatel během nějaké doby nezaplnil. Naštěstí jsou tu zapisovací („vypalovací“) a přepisovací cédéčka a dévédéčka. Tato média nabízejí za přijatelnou cenu dostatečnou kapacitu k uložení téměř čehokoli, co v počítači máte. Je-li tedy váš počítač vybaven příslušnou zapisovací mechanikou, nemusíte už řešit otázku, které soubory ještě budete potřebovat a které můžete vymazat. Zpravidla se totiž stává, že nedlouho po nenávratném vymazání „nepotřebných“ dat zjistíte, že právě tyto soubory by se vám teď moc hodily.

Kromě zálohování dat všeho druhu plní vypálená cédéčka a dévédéčka ještě jednu funkci: svou oblíbenou hudbu uloženou na CD si můžete přehrávat i mimo počítač – v discmanu, v hi-fi věži nebo v autorádiu. Obrázky a video pak můžete přehrávat na obrazovce televizoru připojeného k domácímu kinu nebo ke stolnímu přehrávači DVD.

Ačkoli vypalování CD a DVD je díky jednoduchým vypalovacím programům poměrně snadné, přece jenom je dobré mít některé základní vědomosti. Získáte je v článcích věnovaných vypalování, které je hlavním tématem tohoto vydání. Není však tématem jediným. Věřím, že i další články vám přinesou užitečné informace. A bude-li i po zbytek prázdnin tak nepříznivé počasí jako začátkem července, určitě si rádi zahrajete i některou z her umístěných na přiloženém CD.

Doufám však, že se počasí umoudří, a tak vám přeji pěkný zbytek léta.

Ivan Heisler,
šéfredaktor

Jak získat Počítač pro každého za necelých 40 Kč? Zajistěte si předplatné!
Více na straně 49.

inzerce

MOBILNÍ TELEFON S BLUETOOTHEM

Společnost LG Electronics uvádí na český a slovenský trh nový mobilní telefon **F2400**, který podporuje bezdrátovou technologii Bluetooth a jehož součástí je i digitální fotoaparát s rozlišením 640 × 480 bodů. Snímky se ukládají do vnitřní paměti telefonu, která má velikost 8 MB. Hlavní barevný displej (má rozlišení 128 × 160 bodů) i druhý displej (má rozlišení 96 × 96 bodů) umožňují zobrazit 65 000 barev. Přístroj podporuje zprávy MMS a EMS, umožňuje používat e-mailového klienta a datové přenosy GPRS či pomocníka na psaní SMS zpráv – T9. Samozřejmostí jsou hry a vyzvánění se 40 polyfonními tóny. Telefon má rozměry 88 × 45 × 24 mm, váží 91 gramů a jeho baterie vydrží na 180 minut hovorového času, 200 hodin pak v pohotovostním režimu. Doporučená cena telefonu LG F2400 je 6990 Kč včetně DPH.

http://www.lgecz.cz

LEVNÝ MULTIMEDIÁLNÍ NOTEBOOK

Společnosti Tech Data Distribution a Toshiba oznámily dostupnost notebooku Toshiba **Satellite M40X-105** na českém a slovenském trhu. Tento notebook je vybaven širokoúhlým 15,4palcovým displejem, který pracuje v rozlišení 1280 × 800 bodů. Notebook Toshiba Satelite M40X-105 je vybaven 1,5GHz mobilním procesorem Intel Celeron M 370, 256 MB operační paměti a pevným diskem s kapacitou 40 GB. Ve výbavě nechybí tři porty USB 2.0, port Firewire ani slot Bridge Media pro čtení dat z paměťových karet MMC/SD, MS/MS Pro, SM a xD. Součásti výbavy je i combo mechanika a bohatá softwarová výbava: ta zahrnuje operační systém Windows XP Home Edition, kancelářský balík MS Works 8.0, program InterVideo WinDVD Creator 2Platinum pro přehrávání DVD filmů, bezpečnostní program Norton Internet Security a program Sonic Rekord Now! pro vypalování. V uvedené konfiguraci je tento notebook dostupný za cenu 24 383 Kč včetně DPH.

http://www.toshiba.cz

VÝKON PŘEDEVŠÍM

Společnost AT Computers oznámila uvedení nové pracovní stanice **Comfor Integra 7100**. Výkonný počítač je vybaven procesorem Intel se dvěma jádry, jehož výkon využijete zejména při práci s aplikacemi, které jsou přizpůsobeny pro práci s víceprocesorovými systémy (například jde o grafické a animační programy, programy pro práci s videem apod.). Vícejádrový procesor je dobře využitelný také v případech, kdy pracuje více aplikací najednou. Sestava v základní konfiguraci obsahuje 2,8GHz procesor Intel Pentium D820, operační paměť o velikosti 512 MB, grafickou kartu Asus Extreme N6600TD, pevný disk s rozhraním SATA a s kapacitou 120 GB, vypalovací mechaniku CD-RW, klávesnici a myš. Součástí standardní konfigurace je i operační systém MS Windows XP Professional CZ. Tuto sestavu pořídíte za 35 093 Kč včetně DPH a dostanete na ni tříletou záruku.

http://www.atcomp.cz

MYŠ S „PAMATOVÁKEM“

Společnost American Power Conversion představila optickou myš se snímačem otisků prstů. Senzor pro snímání otisků biometricky umožňuje bezpečné přihlášení k počítači nebo k notebooku, aniž by si uživatel musel pamatovat hesla. Myš s biometrickým správcem hesel dokáže uchovat až dvacet různých otisků prstů. Na jednom počítači si tak může uložit hesla až dvacet různých uživatelů. Součástí zařízení je USB kabel o délce 182 centimetrů a uživatelsky přístupný software kompatibilní s operačními systémy Windows XP a Windows 2000. Software umožňuje uložit neomezené množství přihlašovacích jmen a hesel. Pomocí pěti různých šifrovacích algoritmů v něm lze rychle zakódovat soubory i složky. Myš s biometrickým správcem hesel, využívající patentovanou technologii TruePrint AuthenTec, díky rádiovým vlnám snímá otisk prstu pod povrchem kůže. Na přesnost identifikace tudíž nemá vliv stav povrchu pokožky.

http://www.apc.cz

AKREDITOVANÝ REGISTRÁTOR DOMÉN EU

Evropskou doménu s koncovkou EU bude možné získat prostřednictvím akreditovaných registrátorů. Jedním z nich je od 24. 6. 2005 také firma Zoner software, která provozuje doménový registrační systém www.regzone.cz. Získání statutu akreditovaného registrátora je nezbytným krokem k poskytování plnohodnotných registrací evropských domén. Koncový zákazník, který projeví zájem o doménu EU, bude díky projektu regZone.cz napojen přímo na evropský registr domén www.EURid.eu. Rovněž se zvýší šance na získání požadované EU domény u všech zákazníků, kteří si na eu.regzone.cz doménu předregistrovali. Dosud bylo předregistrováno téměř 4 tisíce doménových jmen. Prozatím lze v rámci projektu regZone.cz provádět pouze předregistrace domén EU. Ty jsou bezplatné a na získání požadované domény není záruka. Volná registrace domén EU by měla být zahájena během příštího roku. Očekávaná cena za roční registraci EU domény by měla být okolo 500 korun.

http://www.regzone.cz, http://www.zoner.cz

REVOLUČNÍ INTERNET PRODLOUŽEN

Volný, poskytovatel internetového připojení, prodlužuje nabídku vysokorychlostního internetu Volný ADSL 256 za cenu 399 Kč do konce srpna. Nabídka, která byla původně plánována do konce června, je prodloužena o další dva měsíce.

http://www.revolucni-internet.cz, http://www.volny.cz

PRÁZDNINY ZDARMA V SÍTI WI-FI

Každý zákazník, který si v době letních prázdnin, tedy od 1. července do 31. srpna, objedná alespoň na tři měsíce službu Bluetone WiFi Českých radiokomunikací, umožňující trvalé (nevytáčené) připojení k internetu, bude ji moci dva měsíce ode dne spuštění využívat zcela zdarma. Síť Bluetone WiFi bude od prvního dne prázdnin zprovozněna na 55 místech po celé ČR. Počtem přípojných míst se síť ČRa stala čtvrtou největší Wi-Fi sítí v České republice. Služba Bluetone WiFi bude pod 24hodinovým dohledem a společnost poskytuje svým zákazníkům garanci zprovoznění přístupového bodu do 24 hodin od výpadku. Služba funguje výhradně jako předplacená a zákazníci se mohou zaregistrovat buď na webových stránkách ČRa, či v call centru ČRa, kde si také vyberou délku předplatného, a to na 1, 3 nebo na 6 měsíců. Kromě prázdninové akce se od délky předplatného bude odvíjet cena za připojení, a to od 450 do 499 Kč měsíčně (vč. DPH). Služba je poskytována zásadně bez omezení objemu stažených dat a s ochranou proti tzv. „stahovačům“. Osmdesát procent přípojných bodů má v současné době zvýšenu kapacitu z původních 512 kb/s na 2048 kb/s na 1 přístupový bod. Jeden přístupový bod může využívat maximálně třicet zákazníků a vzhledem k technologii Wi-Fi nemůže být garantována stabilní přenosová rychlost.

http://wifi.bluetone.cz

info

Redakce PPK připravuje ve spolupráci s firmou UPC pravidelný pořad *S PPK na internet*. Tento pořad můžete sledovat na Info kanálu v síti kabelové televize UPC.

inzerce

NEJLEVNĚJŠÍ PŘIPOJENÍ ADSL

V PPK č. 12 jsme přinesli zprávu o nejlevnějším připojení k internetu. Zástupce firmy Tiscali nás upozornil, že zpráva nebyla pravdivá, protože v té době již byla na trhu levnější nabídka firmy Tiscali. Čtenářům i firmě Tiscali se omlouváme.

Tiscali zavádí v České republice službu internetového připojení za paušální poplatek. Služba Tiscali internet 24 nabízí uživatelům nepřetržité připojení k internetu přes pevnou linku o rychlosti až 128/64 kb/s za 333 Kč měsíčně (bez DPH). Uživatelé služby Tiscali internet 24 mohou být on-line 24 hodin denně po 7 dní v týdnu při více než dvojnásobné rychlosti oproti dial-up připojení a nezáleží na tom, zda jsou připojeni v časové špičce, či mimo ni. Při objednání této služby do 31. července 2005 navíc zaplatí jako aktivační poplatek pouze 1 Kč, tzn. na standardním aktivačním poplatku uspoří 989 Kč. Měsíční datový kredit je 2 GB. Kompletní informace o službě Tiscali internet 24 získáte v zákaznickém servisu nebo na internetové adrese ***http://sluzby.tiscali.cz/internet24***.

Stejnou službu, tedy připojení k internetu realizované prostřednictvím ADSL a rychlostí 128/64 kb/s za měsíční paušál 333 Kč bez DPH, nabízí také společnost SkyNET (*www.skynet.cz*), a to pod názvem Sky FlexiDSL Natural.

METODIKA EVIDENCE PROGRAMŮ

Ministerstvo informatiky zveřejnilo „Metodiku evidence využívání počítačových programů". Dokument má pomoci státním úřadům, ale i samosprávě zorientovat se v jednotlivých modelech licencování počítačových programů, zajistit správné promítnutí legálně využívaných počítačových programů do účetnictví a zabezpečit tak dlouhodobou řádnou správu a evidenci využívaných počítačových programů, která by měla vést k pravidelné kontrole výdajů veřejné správy na vybavení informačními technologiemi. Metodika vychází z licenčních modelů obvyklých v České republice včetně free softwaru nebo programů vyvíjených vlastní činností. „Metodika evidence využívání počítačových programů" je k dispozici na webových stránkách Ministerstva informatiky ČR *www.micr.cz* v rubrice Dokumenty – Metodické pokyny.

http://www.micr.cz

KONTROLA ČESKÉ GRAMATIKY

Microsoft spolu se svými lokálními partnery představil nový jazykový nástroj Kontrola české gramatiky pro Microsoft Office. Uživatelé tak mohou v programu Microsoft Word poprvé využívat funkci, která kromě pravopisu hlídá i dodržování gramatických pravidel v kontextu celých vět, jako je například psaní i/y u shody přísudku s podmětem, psaní čárek ve větě apod. Microsoft tento nástroj uvolnil jako první veřejnou verzi pro MS Office 2003. Uživatelé si tak mohou produkt zdarma stáhnout a využívat. Jejich případné komentáře a připomínky budou do nástroje dále zapracovávány a nová verze Microsoft Office, plánovaná na podzim 2006, již bude tento nástroj obsahovat standardně. První verzi Kontroly české gramatiky si mohou uživatelé Microsoft Office 2003 stáhnout ze stránek Centra stažení softwaru společnosti Microsoft nebo na stránkách věnovaných české verzi Microsoft Office: *http://www.microsoft.com/cze/office/downloads*. Zde bude také uvedena e-mailová adresa, na kterou mohou uživatelé zasílat své náměty na další vylepšení nástroje.

http://www.microsoft.com/cze/office/downloads

LEVNÁ MULTIFUNKČNÍ ZAŘÍZENÍ

Společnost Lexmark představuje tři nové inkoustové tiskárny, které jsou vhodné pro domácí tisk fotografií. Model **Lexmark P4350** (4199 Kč včetně DPH – viz obrázek) je multifunkční zařízení vybavené barevným skenerem a fotografickou tiskárnou. Součástí výbavy je i čtečka paměťových karet a barevný LCD displej s úhlopříčkou 1,7 palce; displej slouží k zobrazení barevného náhledu fotografie před tiskem. Podobným zařízením je i **Lexmark X3350** (2899 Kč včetně DPH). Umožňuje tisknout fotografie v rozlišení až 4800 dpi a nabízí vysokou rychlost tisku: až 22 stran za minutu černobíle a 15 stran za minutu barevně. Za 2249 Kč včetně DPH pořídíte multifunkční model **Lexmark X2350**, vybavený tlačítky pro tisk, pro kopírování a pro skenování.

http://www.lexmark.cz

VYPALUJEME – PROČ, NAČ A ČÍM

Již léta se často mluví o „vypalování“. („Můžeš mi to vypálit?“) Myslí se tím *zápis dat* na optický disk – „*cédéčko*“ nebo „*dévédéčko*“ (disk CD nebo DVD). Na všechny disky však zapisovat nelze, jen na ty, které jsou k tomu určeny...

Co vyčteme z tohoto disku: Je to disk DVD+R, tedy jednorázově zapisovatelný, „plusková“ varianta. Je dvouvrstvý a má hrubou kapacitu 8,5 GB (zde myšleno jako 8,5 miliardy bajtů). Dovedl by pojmout až 240 minut dlouhý film ve formátu *DVD Video*. Maximální rychlost zápisu na disku napsána není (jednotka ji však rozpozná; na tento disk lze zapisovat rychlostí 2,4×).

Letos na jaře se ve velkém počtu prodávaly DVD vypalovačky. Angličané by řekli „jako horké koláče“. Příčinou byl pokles cen pod „psychologickou hranici“ dvou tisíc korun – uživatel pak už neuvažuje o tom, že by měl počítač vybaven něčím „horším“. Když se podíváme také na cenu médií (disků, na které se vypaluje), zjistíme, že již nic nestojí v cestě tomu, aby se vypalování stalo masovou záležitostí.

Pro ty z vás, kteří se v tomto oboru dosud plně nevyznají v pojmech a dojmech a uvítali by pomocnou ruku, jsme připravili téma tohoto čísla.

PROČ VLASTNĚ POTŘEBUJEME VYPALOVAT?

Objem dat, se kterými na počítači pracujeme, se neustále zvětšuje. Čím je aplikační program novější a pokročilejší, tím větší datové soubory vytváří, neboť se do nich snaží uložit více. Navíc na počítači pracujeme stále častěji se soubory, které pocházejí z využití moderních digitálních přístrojů – z digitálních fotoaparátů a videokamer. Do souboru lze převést hudbu, film… to vše znamená obrovské množství dat. Samozřejmě, že s postupem technologie rostou i velikosti pevných disků, avšak i velký disk se časem zaplní, jestliže budete ve využívání zmíněných technologií velmi aktivní. To však není jediný důvod, proč je třeba občas něco uložit mimo pevný disk…

Pevný disk se může poškodit, může „z ničeho nic“ přestat fungovat, a už svá cenná data nikdy neuvidíte. Proto je potřeba je *zálohovat*.

Mnohé soubory jsou výsledkem vaší práce; některé přestanou být aktuální a bylo by vhodné je někam „odložit“, aby se nepletly; na jiných dále pracujete a měníte je, avšak zároveň byste rádi někde uchovali jejich stav k určitému datu – potřebujete je *archivovat*.

Nakonec soubory často potřebujete *přenášet* a internet neřeší vše; jednak proto, že velké objemy dat by se po něm přenášely velmi dlouho, jednak proto, že připojení k internetu nemůžete využít vždy a všude.

Optické disky pojmou velké množství dat

Optické disky (CD a DVD) byly navrženy tak, že vzhledem ke své velikosti, snadné přenosnosti a obsluze pojmou obrovské množství dat – a zejména v poměru k tomuto množství jsou dnes „směšně“ levné, bez ohledu na druh.

JAKÉ DISKY ZNÁME

Optické disky se dnes vyskytují pod poměrně velkým množstvím podobných zkratek, jež označují jejich druh. Následující členění by vám mohlo pomoci lépe se v tom vyznat:

KAPACITA V MINUTÁCH

U disků CD se kapacita uvádí vedle počtu megabajtů také počtem minut audiozáznamu, kolik disk dokáže pojmout (ve formátu CD-DA čili *hudebního* CD). Pro disk s udanou kapacitou 700 MB se uvádí 80 minut. Starší disky o kapacitě 650 MB pojaly 74 minut.

Když se však s vyznačenými minutami setkáte u disku DVD, vztahují se na maximální délku *videozáznamu* (ve formátu *DVD Video*).

Podle technologie na CD a DVD

Disky CD jsou starší a vejde se na ně méně – dříve 650 MB, na dnes prodávané nejčastěji 700 MB, ale vyskytují se i modely s kapacitou až 866 MB. Kapacita média je dána hustotou jeho drážek, které sleduje laserový paprsek; drážky na disku tvoří jednu nepřerušenou spirálu, „navinutou“ od středu směrem k vnějšímu kraji disku, a její délka pevně omezuje množství dat, které lze na disk zapsat. Drážky nehledejte pouhým okem, jsou mikroskopické…

Novější disky DVD pojmou přibližně 4,7 GB, jsou-li jednovrstvé, a 8,5 GB, jsou-li dvouvrstvé. Dvouvrstvé disky se označují zkratkou DL (z anglického *double layer*, případně *dual layer*); můžete se také setkat s alternativním číselným označením podle zaokrouhlené kapacity v gigabajtech: DVD5 je jednovrstvý disk, zatímco DVD9 je disk dvouvrstvý.

Kdo někdy viděl oboustranný disk?

Prodávané disky bývají jednostranné. Standard DVD připouští i oboustranné disky DVD (označené DS – *dual side*), jejichž celková kapacita by tak byla dvojnásobná nebo jež by také mohly mít jednu stranu jednovrstvou a jednu dvouvrstvou. Tři možné kombinace dávají trojí možnou celkovou kapacitu: DVD10, DVD14 a DVD18 (všechna čísla jsou zaokrouhlena nahoru a jsou tak nadsazena).

Oboustranné disky se však se neprosadily, protože nejsou praktické – obyčejné jednotky stejně čtou jen jednu stranu, uživatel by musel disk otočit, aby se dalo číst ze strany druhé; v podstatě jde jen o dva disky slepené k sobě, přitom by ani nezbyla žádná strana na popis toho, co disk obsahuje.

MiniCD a miniDVD

Kompaktní disk má průměr 120 mm, standard však připouští také malé disky o průměru pouhých 80 mm; jinak jsou technologicky zcela shodné; spirála, na niž se zapisuje, je ovšem na takovém disku kratší, a tak je menší i jeho kapacita.

MiniCD mívá kapacitu do 210 MB, miniDVD (jednovrstvé, jednostranné) má kapacitu 1,46 GB. Malé disky se dlouho prodávaly jen sporadicky – vzhledem ke své menší kapacitě byly poměrně drahé. Hlavní uplatnění disky miniDVD nyní nacházejí v *DVD videokamerách*.

NA KTERÉ DISKY LZE VYPALOVAT?

Na disk s filmem, hudbou, softwarem, který jste si koupili, zapisovat nemůžete. To jsou disky, na které (až na výjimky) ani jejich obsah nebyl zapsán vypálením, nýbrž byly ve velké sérii vylisovány z matrice. Běžně se jim tedy říká *lisované*.

Disky pro jedno zapsání

Disky značené písmenem R (jako *recordable*), například *DVD-R*, jsou určeny pro *jednorázový* zápis. Co na ně jednou bude zapsáno, to už na nich zůstane. (Vypálení je v jejich případě doslovné – laserový paprsek nevratně pozmění světlocitlivou vrstvu na rubu disku.) Neznamená to však, že je nutné vypálit celý disk „na jeden zátah“ – jestliže jeho kapacitu nevyčerpáte napoprvé, lze do zbylého místa ještě něco „připálit“, ovšem vždy s určitou režií navíc. Také lze to, co již na disk zapsáno je, novým zápisem „na oko“ odstranit – z disku samého jednou zapsané už sice nezmizí, avšak původní „přístupové informace“ budou nahrazeny jinými; běžnými prostředky takto „zmizelý“ obsah už potom přečíst nepůjde, ačkoli speciálními utilitami je možné jej zpřístupnit i poté.

Disky přepisovatelné

Disky, které je možno opakovaně přepisovat, se značí písmeny RW (jako *read-write*, nebo chcete-li, *re-writable*). Takový disk je pak označen například *CD-RW* nebo *DVD-RW*.

Můžeme je používat stejně jako disky jednorázové, až na to, že jejich obsah lze vymazat a „začít znovu“ s prázdným diskem. To lze udělat asi tisíckrát, než se jejich citlivá vrstva opotřebuje.

Pak mají ještě jedno, možná zajímavější užití: lze je naformátovat podobně jako disketu a taky je potom používat jako disketu – ovšem disketu obrovské kapacity; narážíme tu však na onen pouze tisícinásobný přepis... Nedejte se tím zmást, neznamená to, že na celý disk je možné zapsat pouze tisíckrát, ale že na každé jednotlivé místečko na něm je možné zapsat asi tisíckrát; disk by pak nepřestal fungovat najednou, nýbrž po delším užívání by se na něm začaly vyskytovat chyby.

Tisíckrát sice není mnoho, ale není to ani tak málo – záleží na způsobu užití disku. Určitě není vhodné přímo pracovat se souborem na tomto disku uloženém, kdy každou chvíli soubor znovu ukládáme, abychom si už udělanou práci pojistili, nehledě na další dočasné soubory, které si kolem vytváří a přepisuje program, v němž pracujeme. Na druhou stranu, uložit na takový disk jednou za den výsledek práce nebo jednou za týden přepsat starou zálohu novou je vhodné užití, při kterém by měl takový disk podle plánu vydržet nejméně několik let.

Když je disk naformátován tak, aby jej bylo možné používat „jako disketu“, zapisujeme na něj takzvaně ***paketově*** – po „malých balíčcích“, místo abychom na něj zapsali jeden „velký kus“ dat. Do Windows je třeba nainstalovat speciální rozšíření, které tuto možnost zpřístupní.

Přepisovatelné disky nebývají dvouvrstvé; ve dvouvrstvém provedení se dnes prodávají pouze disky pro jednorázový zápis.

DVD-RAM

DVD-RAM jsou disky s *nahodilým přístupem* (RA znamená *random access*, M je *memory* – paměť, neboť disk je – v tradičním pojetí – vlastně *vnější pamětí*). Zatímco u disků RW je „použití jako disketa“ jen další možností, disky *DVD-RAM* jsou pro toto použití navrženy od počátku a jsou tomu uzpůsobeny také tím, že je lze přepsat *stotisíckrát* – jinými slovy, s životností tohoto disku si kvůli častému přepisování nemusíte dělat starosti.

Pro speciální oboustranné, profesionální zálohovací jednotky se dokonce skutečně prodávají i oboustranné disky – disky s kapacitou 9,4 GB. (Dvouvrstvé být disky DVD-RAM nemohou.)

Dnes se používají disky DVD-RAM kapacity 4,7 GB na jednu stranu, podobně jako ostatní disky DVD, avšak v původní verzi tohoto formátu měly jednostranné disky udanou (mírně nadsazeně) kapacitu pouze 2,6 GB a oboustranné 5,2 GB.

FORMÁTY „PLUS" A „MINUS"

Když byly disky DVD-R a DVD-RW ještě poměrně nové, vykazovaly určité nedostatky, jednak v kompatibilitě s určitými staršími přehrávači DVD, jednak ve vhodnosti pro nahrávání videa v kameře či v DVD rekordéru. Disk DVD-RW bylo potřeba dlouze formátovat (napoprvé déle než hodinu), než jej bylo možno používat k paketovému zápisu.

Několik velkých společností (Microsoft, Philips aj.) na to reagovalo tím, že vyvinuly formát, který se od původního odlišoval drobnými úpravami a který měl za cíl zmíněné nedostatky odstranit – tak vznikl formát DVD+RW a DVD+R. Samozřejmě že dva nestejné formáty způsobily na trhu nejprve zmatek a spoustu starostí uživatelům; starosti poněkud ustoupily s příchodem takzvaných *duálních* čteček a zapisovaček – ty umějí pracovat s oběma formáty. Většina potíží s původními formáty -R a -RW už navíc vymizela nebo byla odstraněna, a tak jsou dnes na trhu dva *skoro* stejné formáty, které se v duálních jednotkách v zásadě i *stejně* používají, a uživateli může být téměř jedno, který disk koupí.

Jedno by vám to nemělo být v případě, kdy potřebujete zachovat kompatibilitu s nějakým zařízením, které čte pouze jeden z formátů, například stolní DVD rekordéry často podporují pouze „pluskový" formát, zatímco starší DVD čtečka může číst pouze DVD-R či -RW.

Nejste-li omezeni požadavkem na kompatibilitu se starými čtečkami DVD, můžete se přiklonit k formátu „+", s nímž podle našich zjištění pracuje většina zapisovaček o trochu rychleji.

VYPALOVAČKY

Pro jednotky zapisující na disky CD nebo DVD se vžil název *vypalovačky*, ale možný je i pojem *zapisovačka*.

Jednotce, která zapisovat neumí, říkáme *čtečka*; stejný význam má i výraz „jednotka DVD-ROM" – ta sice zpravidla umí číst i disky *DVD±R* a *DVD±RW*, ale neumí na ně *zapisovat*, a nenese proto jejich označení. Pojmem „jednotka DVD-RW" se zato zřejmě myslí zapisovačka disků DVD-RW.

Optické jednotky se dnes vyskytují celkem v pěti druzích: čtečky CD („jednotky CD-ROM") a zapisovačky CD („jednotky CD-RW") pracují pouze s disky CD; disky DVD nepřečtou.

Čtečky DVD („jednotky DVD-ROM") čtou nejen disky DVD, ale také disky CD; jsou tedy *zpětně kompatibilní* s CD.

Jednotky běžně zvané „combo" (ve významu *kombinované*; „jednotky CD-RW/DVD") nejen čtou, ale také zapisují na CD, avšak disky DVD dovedou pouze číst.

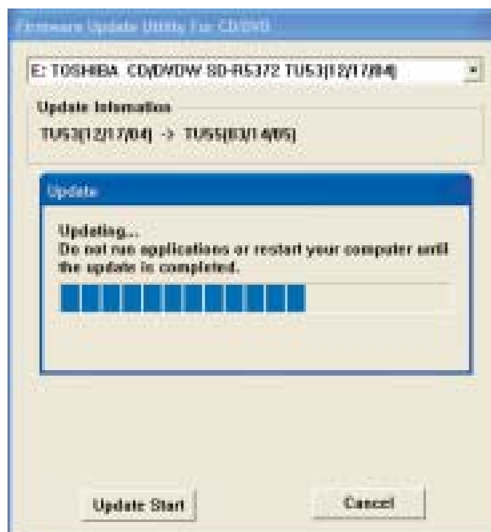
Nejvšestrannější jsou *vypalovačky DVD* („jednotky DVD/RW") – ty vedle *čtení a zápisu* DVD ovládají také čtení a zápis disků CD.

KAPACITA DISKŮ

V článku uvádíme kapacity disků tak, jak je zvykem; čísla jsou však poněkud nadsazená. Podívejme se blíže na kapacitu disku DVD5, u něhož se uvádí 4,7 GB:

Takový disk má ve skutečnosti *hrubou kapacitu* 4 700 000 000 bajtů, nebo spíše o něco málo více, podle konkrétního výrobce a typu disku. Pro počítač však uvedené číslo nepředstavuje 4,7 GB, nýbrž pouze asi 4,38 GB, neboť gigabajt je pro počítač 2^{30} bajtů, tedy něco více než miliarda (asi 1,07 miliardy).

Hrubá kapacita pak znamená, že z ní bude dále trochu ukrojeno *režií* souborového systému, jenž si na disk potřebuje zapsat své *struktury*.

Náhrávání nového firmwaru (verze TU55) do jednotky Toshiba SD-R5372, již jsme recenzovali v čísle 8/2005. Oproti původní 4× rychlosti zápisu na disky DVD±RW tato aktualizace zpřístupňuje 6× rychlost pro disky DVD-RW a 8× rychlost pro disky DVD+RW; disky pro tyto vyšší rychlosti se zatím sice neprodávají, ale brzy se tak stane.

VYPALOVAČKY DVD

Protože existují dva spolu soutěžící formáty zapisovatelných disků DVD, mohou existovat mechaniky, které podporují jen jeden, nebo druhý; naštěstí však dnes prodávané jednotky jsou již takzvaně *duální* – podporují oba formáty.

info

Podpora jak pro formát DVD-R, tak pro formát DVD+R se pro přehlednost často zapisuje jako podpora DVD±R; stejný význam má i zápis DVD±RW.

Dualita však dosud pokulhává u dvouvrstvých médií – ta jsou v zapisovatelném provedení na trhu krátce a leckterý dosud prodávaný model zapisovačky umí zapisovat pouze na dvouvrstvé disky DVD+R, dokonce ani přečtení dvouvrstvého DVD-R pak není samozřejmé; některé nejnovější modely jsou však již plně duální i pro dvouvrstvá média ve čtení i zápisu, díkybohu je tak konečně možno koupit vypalovačku, které žádná potenciálně důležitá schopnost nebude chybět.

Sám zápis na dvouvrstvá média je vlastnost poměrně nová, starší mechaniky uměly zapisovat jen na média jednovrstvá.

Plnohodnotné využívání formátu *DVD-RAM* je rozšířeno podstatně méně; jeho zápis umožňují jen ojedinělé modely (jako například jednotka LG GSA-4163B, již jsme představili v čísle 7/2005); ostatní DVD vypalovačky dovedou tento formát pouze číst, anebo jej nepodporují vůbec.

ŽIVOTNOST VYPALOVAČEK

Životnost vypalovaček (a optických jednotek obecně) není neomezená – jejich laser se časem „vysvítí", a jestliže je používáte často, stane se tak patrně již po dvou až třech letech; při rychlosti pokroku v této oblasti je to však tak akorát vhodná doba na pořízení něčeho vyspělejšího. Ostatně, technologie příští generace, tedy HD-DVD či Blu-ray, jsou již předváděny v prototypech a za dva roky budou takové jednotky už jistě běžně na trhu; jednotek HD-DVD bychom se dokonce mohli dočkat ještě v tomto roce.

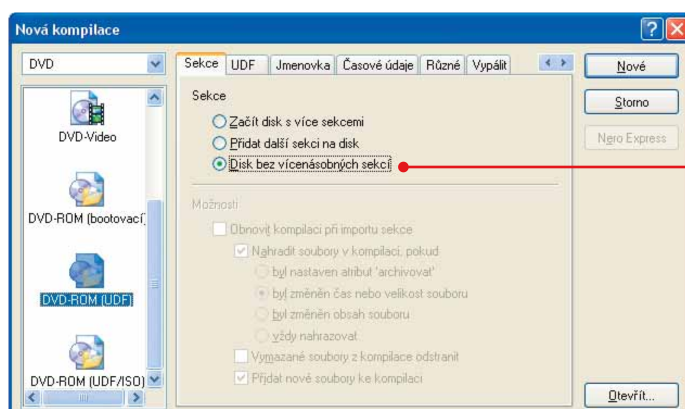
Aktualizace firmwaru

Firmware je obslužný program uvnitř jednotky. Poté, kdy výrobce uvede jednotku na trh, ještě obvykle provede nějaká vylepšení a úpravy firmwaru, třeba včetně zvýšení nejvyšší rychlosti zápisu na určitý typ disku nebo vůbec podpory určitého typu disku. Chcete-li novou verzi firmwaru využít, musíte si ji stáhnout z webových stránek výrobce. Instalační program této aktualizace obvykle sám nahraje nový firmware do jednotky; je důležité po tu dobu s počítačem nic jiného nedělat. Po nahrání firmwaru může být nezbytné počítač vypnout a zase zapnout. –mjs

CO A JAK VYPALUJEME

Než poprvé použijeme právě rozbalený, prázdný zapisovatelný disk CD nebo DVD, musíme si rozmyslet, k čemu a jak ho chceme použít, protože různé věci se na disky vypalují různými způsoby.

Zapisování na CD či DVD se ve většině případů zásadně liší od snadného používání pevného disku, diskety, jiných magnetických disků nebo třeba paměti *flash* – není tak snadné a vyžaduje určitou přípravu. Pevný disk a disketa jsou magnetická média a magnetická hlava na ně může snadno zapisovat i velmi malá množství dat do nahodilých míst. Naproti tomu zápis laserem na optický disk především u starších jednotek nebylo možné započít a ukončit jen tak kdekoliv a kdykoliv. Tradiční způsob zápisu na optický disk se proto provádí v jednom kuse, na jedno spuštění a vypnutí laseru.

Jestliže vaše připravená data zaplní většinu disku a s dalšími sekcemi už nepočítáte, je nejvhodnější zvolit vytvoření disku „bez vícenásobných sekcí".

Nero Burning ROM: vlastnosti nové kompilace.

info

Chcete-li zjistit, jaká je celková velikost souborů ve složce, stačí na složku kliknout pravým tlačítkem myši a z místní nabídky vybrat položku *Vlastnosti*. Velikost všech souborů se sečte na kartě *Obecné*. Když je souborů ve složce mnoho, může to chvíli trvat.

Orientační velikost složky, jestliže ji Windows znají, zjistíte i ze žluté cedulky, která se nad ikonou složky objeví, když na ni myší jen ukážete a okamžik počkáte. Spolehlivé je však pouze číslo z *vlastností*.

VYPALUJEME SOUBORY

Soubory, které chceme vypálit, je třeba si předtím připravit a označit je ve vypalovacím programu – v něm se složí do takzvané *kompilace*. Bude určeno, jak budou na disku uspořádány, jak se budou jmenovat a podobně – nejsnazší ovšem je mít je již uspořádány ve zvláštní složce (případně v podsložkách) a toto uspořádání jen převzít.

Pro chystaný vypalovaný disk budou určeny i další parametry, jako např. použitý souborový systém nebo to, jak se disk bude jmenovat. To vše je součástí kompilace a tuto kompilaci lze z vypalovacího programu také uložit jako datový soubor a někdy poz-

ději zase načíst, abyste ji nemuseli skládat znovu, kdybyste stejnou sadu souborů vypalovali znovu, třeba s mírnými úpravami.

Kompilace vypálená na disk „v jednom kuse“ vytvoří na disku jednu *session* [sešn] – vypálili jsme ji vlastně na jedno „posezení“. Protože žádný český překlad tohoto slova se pro disky nehodí, používá česká verze programu Nero pojem *sekce*.

Jestliže jedno „sezení“ disk ani zdaleka nezaplnilo, je možné na něj zapsat další – avšak musíte dát pozor, abyste ve vypalovacím programu zajistili připojení předchozí sekce k nově vytvářené, jinak předchozí sekce (a případné předchozí sekce k ní připojené) už nebude běžnými prostředky čitelná – bude to vypadat, jako že na disku není.

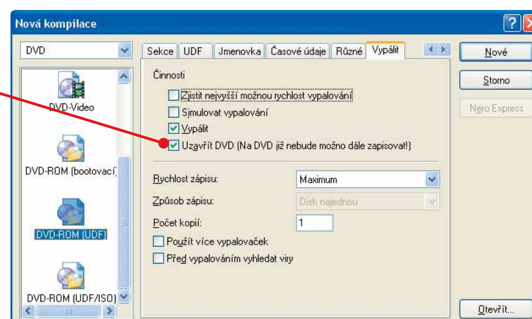
Jestliže neumíte ve svém vypalovacím programu bezpečně zajistit napojení předchozí sekce, raději se omezte na jednu sekci na disk, abyste se nepřipravili o přístup ke svým datům.

Při každém skládání kompilace k vypálení budete mít také možnost zvolit, zda disk ponecháte *otevřený*, aby na něj bylo možno zapsat další sekci, nebo zda jej *uzavřete*. Pak jeho obsah zůstane jednou provždy neměnný; s výjimkou disků RW, ty lze vždy celé vymazat.

NOVÁ SEKCE MŮŽE PŘEDCHOZÍ SEKCI POZMĚNIT

Když ke starší sekci připojujeme novou sekci, přidáváme na disk další soubory; co když však některé pod tímto jménem na disku už jsou (ve stejné složce pod stejným jménem) v předchozí sekci? Pak nový soubor nahradí předchozí. Je také možné některý soubor „na oko“ vymazat nebo přejmenovat – tak se bude obsah disku jevit

Když k disku přidáváte další sekci, Nero zpřístupní volbu disk **uzavřít**. Tak bude po skončení zápisu jeho obsah dán jednou provždy.

Nero Burning ROM: karta **Vypálit** vlastností nové kompilace.

při normálním načtení počítačem, kdy se informace o souborech načtou *z poslední vypálené sekce*; kdybyste však speciální utilitou načetli předchozí sekci, uvidíte ji v původní podobě.

PAKETOVÝ ZÁPIS JAKO NA DISKETU

Paketový zápis se používá především v případě médií RW. Disk se nejprve zformátuje. To může trvat i déle než hodinu, avšak disky +RW se formátují na pozadí a připraveny k použití jsou už asi za minutu a půl. Některé programy, jako například InCD od Nera, dovolují podobně formátovat i disky -RW.

Po zformátování je možné na disk zapisovat i po poměrně malých kouscích – *paketech*. Nečiníte tak z žádného speciálního programu, nýbrž disk používáte ve Windows stejně jako kterýkoli jiný. Do Windows je ovšem nutno nainstalovat rozšíření, které tuto funkci umožní, jako například zmíněný program InCD. Ten je k dispozici zdarma pro každého oprávněného uživatele vypalovacího softwaru Nero, včetně laciných OEM verzí. Aktuální verzi 4.3.14.1 lze stáhnout z adresy *http://www.nero.com/eng/update_nero6.php?pak=5* nebo z adresy *http://httpdl4.nero.com/InCD-4.3.14.1.exe*.

InCD umí používat jen přepisovatelná média, zatímco Drag-to-Disc (dříve DirectCD), který je součástí balíku Easy Media Creator od firmy Roxio, nabízí paketové zapisování také na média jednorázová. Rozdíl oproti médiu *RW* se projeví jen v tom, že když se rozhodnete některý soubor smazat nebo přepsat jinou verzí, místo na disku, které soubor původně zabíral, už nebude moci být zpřístupněno pro nový zápis. Disk *R* se tak paketovým zapisováním postupně zaplní.

Můžete se rozhodnout, že disk v určitém okamžiku „uzavřete“ a převedete jej na běžný formát, čitelný takřka ve všech počítačích. Jestliže si neuzavřete cestu zpátky, budete jej moci v budoucnu znovu „otevřít“ pro paketový zápis, pokud na něm ještě zbývá dost místa.

JINÉ FORMÁTY CD

Disky CD se (na rozdíl od disků DVD) vyznačují tím, že když na nich chceme mít něco jiného než soubory pro počítač, musíme je vypálit ve zvláštním formátu určeném pro dané použití. To je případ hudebních CD. Na hudební CD se nahrávají *stopy* – co stopa, to jedna skladba, písnička (a jeden zdrojový zvukový soubor na pevném disku, z něhož se na CD převede).

SMÍŠENÁ CD

Na jednom disku CD lze kombinovat soubory i audiostopy, musíte se však rozhodnout, která sekce bude na disku první: audio, nebo data? Chcete-li, aby CD bez problémů přehrál i starý přehrávač, jako první umístíte sekci s audiostopami – ve vypalovacím programu budete vytvářet tzv. ***Enhanced CD (CD Extra)***.

Jestliže jsou primární naopak data a audiostopy chcete na disk umístit až za datovou sekci jako doplněk, vytvoříte tzv. ***Mixed-mode CD (Smíšené CD)***.

S oběma formáty vám pomůže vypalovací software.

NA DVD JSOU VŽDY SOUBORY

Ať už je na disku DVD cokoli (počítačová data, film či hudba), na disku DVD jsou vždy soubory. Zvláštní formáty, jako například *DVD Video*, jen vyžadují adresář určitého jména a v něm určitým způsobem pojmenované soubory předepsaného formátu, ale jsou to stále jen soubory. (Předepsána je též konkrétní verze souborového systému: UDF 1.02.)

–mjs

SOUBOROVÝ SYSTÉM, SYSTÉM SOUBORŮ (FILE SYSTEM)

Soubory na disku musí být uspořádány podle určitých pravidel – o ta se stará počítač. Řídí se jimi při zápisu na disk a díky týmž pravidlům dokáže později soubory na disku opět nalézt a přečíst.

Uživatele tak po většinu času nemusí podrobnosti o souborovém systému zajímat, s výjimkou okamžiku, kdy disk formátuje – tehdy má možnost svým rozhodnutím ovlivnit volbu použitého souborového systému; souborové systémy se od sebe liší svými omezeními a vhodností pro určité úlohy. Neméně důležitá je rozšířenost jejich podpory – jde o to, který počítač a systém umí s daným souborovým systémem pracovat.

Výše uvedené platí stejnou měrou jak pro disky pevné, tak i pro disky výměnné, včetně optických, tedy CD a DVD.

ISO 9660

Původním souborovým systémem používaným na discích CD byl ISO 9660, ve vypalovacích programech někdy označovaný jen jako ISO. Původně (*úroveň 1*) povoloval názvy souborů zapsané jen velkými písmeny a jejich délku omezenou na osm znaků a na tři znaky přípony. Microsoft proto začal používat rozšíření *Joliet*, které prodlužuje možnou délku názvů na 64 znaků a povoluje v názvech použít *Unicode*. Tím se však neřeší omezení ISO 9660 nejvýše na osm vnořených složek.

Disky se souborovým systémem ISO 9660 mají největší šanci na to, aby je přečetl kdekterý starý či obskurní počítač; tato výhoda je však stále méně podstatná...

UDF

UDF (univerzální diskový formát) je novější a dokonalejší souborový systém; ačkoli Nero nabízí pro datové disky DVD jako výchozí systém rovněž ISO, domníváme se, že UDF je pro disky DVD vhodnější.

UDF se vyskytuje v několika revizích, z nichž zatím poslední je revize 2.60. Disky *DVD Video* však mají předepsánu revizi 1.02, a ta má proto také nejširší obecnou podporu. UDF se používá rovněž pro paketové zapisování (na discích CD-RW obvykle v revizi 1.50).

TICHÝ POČÍTAČ

V současné době můžete velmi výkonný osobní počítač pořídit i za cenu do 20 000 Kč. Za PC Scenic HIT P320 si budete muset ještě trochu připlatit, odměnou za vyšší investici vám však bude jeho tichý chod.

info

SCENIC HIT P320

Cena včetně DPH: 23 776 Kč.
Poskytl: Fujitsu Siemens Computers, s. r. o.
Procesor: Pentium 4 515 (2,93 GHz).
Operační paměť: 512 MB.
Grafická karta: nVidia GeForce 6600, 128 MB.
Pevný disk: Samsung SP0812C, 80 GB.
Optická mechanika: DVD vypalovačka NEC ND-3500.
Operační systém: Windows XP Professional.
Záruka: 2 roky.
www.fujitsu-siemens.cz

\+ tichý chod, výkon v herních testech

– oproti cenově srovnatelným sestavám nižší výkon v kancelářských aplikacích, myš s kuličkovým snímačem pohybu

Tuto vlastnost ocení uživatelé zejména v kancelářském prostředí, kde se předpokládá vyšší koncentrace počítačů v místnosti. PC Scenic HIT P320 je pro kancelářské aplikace bohatě dimenzován: o jeho výkon se stará procesor Pentium 4 taktovaný na 2,93 GHz, operační paměť má velikost 512 MB a na pevný disk se vejde 80 GB dat. Díky grafické kartě založené na čipu GeForce 6600 je tento počítač velmi dobře použitelný i pro hraní her. Dvouvrstvá vypalovací DVD mechanika NEC nabízí nejen zálohování dat, ale např. i přehrávání filmových DVD titulů. K těmto účelům poslouží programy Nero 6 a WinDVD 5, dodávané s počítačem.

V přední části jsou kromě DVD vypalovačky a disketové mechaniky vyvedeny také dva porty USB, výstup na sluchátka a vstup pro mikrofon. V zadní části jsou další čtyři porty USB, port sériový a port paralelní. Tento počítač není vybaven modemem ani čtečkou paměťových karet. Grafická karta nabízí tradiční výstupy: analogový výstup D-Sub pro připojení CRT monitoru, digitální výstup DVI pro připojení LCD monitoru opatřeného digitálním vstupem a konektor S-Video pro propojení počítače s televizorem. V balení najdete i redukci pro komponentní video – to využijete pro propojení počítače s projektorem.

Na tichý chod počítače má vliv to, že procesor není chlazen vlastním ventilátorem, ale ventilátorem z napájecího zdroje. Zdroj proto není umístěn na tradičním místě pod vrchním krytem počítače, ale naproti pasivnímu chladiči procesoru. Pro přístup k procesoru, používajícímu moderní patici LGA 775, a k paměťovým slotům je nutné zdroj z počítače vyjmout. Zdroj lze po uvolnění dvou šroubků vysunout směrem od základní desky.

Na základní desce Fujitsu Siemens D1961, postavené kolem čipové sady SiS661FX, jsou tři sloty PCI, avšak využitelné jsou pouze dva – jednu pozici blokuje kabel, který vede od základní desky k čelním audiozdířkám (vstup pro mikrofon a výstup na sluchátka). Zvukový čip je stejně jako síťová karta integrován na základní desce.

S ohledem na úsporu místa je za předním krytem počítače instalován na výšku pevný disk, který je k základní desce připojen přes rychlé rozhraní SATA (Serial ATA). Vedle tohoto disku je prostor ještě pro druhý pevný disk. Pro přístup k vnitřním komponentám není třeba použít šroubovák – bok skříně se po stisknutí páčky vysouvá směrem nahoru.

Tento počítač, který pracuje pod anglickou verzí operačního systému Windows XP Professional, podal díky kvalitní grafické kartě velice dobrý výkon v herních testech, slabší výkon jsme v porovnání s cenově srovnatelnými sestavami naměřili v internetových a kancelářských aplikacích a také při komprimaci videa do formátu DivX. Příčiny lze hledat v čipové sadě SiS, v 533MHz sběrnici procesoru a také v pomalejším přístupu k jednokanálové paměti.

Počítač Scenic HIT P320 nabízí vše, co od současného stolního systému běžně očekáváme. U dodané myši s kuličkovým (nikoli s optickým) snímačem je však třeba počítat s občasným čištěním od nečistot. Naopak kladem tohoto počítače je tichý chod.

-mse

testy

SYSmark 2004 – celkem: 146.
SYSmark 2004 – internetové aplikace: 158.
SYSmark 2004 – kancelářské aplikace: 134.
Převod hudby z WAV do MP3: 2:26 min.
Převod filmu do DivX: 18:02 min.

herní testy

3D Mark 2003: 5207.
3D Mark 2005: 1942.
Doom 3: 48,4 f/s.
Aquamark 3: 33,91 f/s.
Unreal Tournament Demo – flyby: 179.
Všechny testy byly provedeny v rozlišení 1024 × 768 bodů.

Zdroj počítače Scenic P320 není umístěn pod vrchním krytem, ale naproti procesoru.

BYTELNÝ A LEVNÝ NOTEBOOK

Přenosný počítač ThinkPad R50e na první pohled působí robustním, praktickým a odolným dojmem. Tento model přiláká zájemce také díky nízké ceně – ta je u testované konfigurace stanovena na sympatických 21 884 Kč.

Za tuto cenu samozřejmě nezískáte plnou výbavu, ale to v této cenové kategorii ani nelze očekávat. Dostatečný výpočetní výkon zajišťuje 1,4GHz procesor Celeron M 330, operační paměť má velikost 256 MB a pevný disk pojme 30 GB dat. Optická mechanika je výměnná, dokáže číst data z disků DVD a na média CD umí zapisovat. Z operační paměti si svůj díl uzurpuje grafický čip Intel 855GM.

Obraz se zobrazuje na 15palcovém displeji, který pracuje v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů. Uprostřed horní části okraje displeje je zabudována malá lampička, která po zapnutí osvětluje klávesnici oranžovým světlem. Díky tomu můžete na notebooku pracovat i potmě. Rozložení kláves na klávesnici je výborné, líbilo se nám uskupení kláves delete, insert, home, end, page up a page down do jednoho bloku jako u běžné počítačové klávesnice, potěší i dvě tlačítka pro nastavení hlasitosti a tlačítko pro umlčení reprodukce.

Pohyb kurzoru na displeji ovládáte u notebooku ThinkPad R50e pomocí polohovací tyčinky.

testy

SYSmark 2004 – celkově: 91.
SYSmark 2004 – internetové aplikace: 102.
SYSmark 2004 – kancelářské aplikace: 79.
Převod WAV do MP3: 2:47 min.
Převod filmu do DivX: 28:54 min.

VÝKON V HERNÍCH APLIKACÍCH
3D Mark 2001: 1798.
Unreal Tournament 2003 Demo (Flyby/Botmatch): 15/10.
(Měřeno v rozlišení 1024 × 768 bodů a ve 32bitové barevné hloubce.)

Doba provozu na akumulátor: 2:44 hod.

U notebooků jsme zvyklí kurzor ovládat pomocí touchpadu (polohovací destičky), u notebooků ThinkPad však výrobce častěji volí trackpoint – jde o minijoystick umístěný mezi klávesami G, H a B. Někteří uživatelé si na něj budou muset nejprve zvyknout, ale postupem času vám ovládání kurzoru tímto způsobem přijde naprosto přirozené.

Dodávaný program ThinkPad Configuration slouží k pohodlnému nastavení různých vlastností počítače.

Ve výbavě notebooku jsou pouze dva porty USB a jsou navíc umístěny těsně vedle sebe, takže např. rozměrově silnějším paměťovým klíčem zamezíte možnost použít druhý USB port. Nechybí výstup D-Sub na externí monitor, je zde i port paralelní, interní modem, síťová karta pro připojení do počítačové sítě a také bezdrátová síťová karta.

Výkon notebooku je v kancelářských a internetových aplikacích velice slušný, také v herních testech podal tento model výkon odpovídající dané konfiguraci. Slabší je však výdrž akumulátoru – v našich testech vydržel notebook napájet po dobu 2 hodin a 44 minut. Líbila se nám softwarová výbava notebooku, která kromě operačního systému Windows XP Home Edition v české verzi obsahuje antivirový program Norton AntiVirus 2004, program WinDVD pro přehrávání filmových DVD titulů a program IBM RecordNow! pro vypalování na CD.

info

THINKPAD R50E

Cena včetně DPH: 21 884 Kč.
Poskytl: IBM Česká republika, s. r. o.
Procesor: Celeron M 330 (1,4 GHz).
Operační paměť: 256 MB.
Pevný disk: Fujitsu, 30 GB.
Grafický čip: Intel 855GM.
Optická mechanika: combo LG GCC-4241N.
Displej: 15" (1024 × 768 bodů).
Akumulátor: lithioiontový (4400 mAh).
Operační systém: Windows XP Home Edition CZ.
Rozměry notebooku: 332 × 264 × 42 mm.
Hmotnost notebooku: 2,8 kg.
Hmotnost napájecího adaptéru: 483 g.
Záruka: 1 rok.
www.ibm.cz

\+ nízká cena, zabudovaná lampička pro osvícení klávesnice, softwarová výbava

− délka provozu na akumulátor, pevný disk s kapacitou pouze 30 GB

U levného notebooku se musíte smířit s jistými kompromisy: za nízkou cenu získáte ve výbavě optickou mechaniku combo (DVD-ROM a CD-RW), pevný disk s malou kapacitou 30 GB či menší nabídku portů. Výkon a programová výbava jsou však velice dobré, a pokud se poohlížíte po levném přenosném počítači, může být ThinkPad R50e vaším žhavým kandidátem.

-mse

inzerce

HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

V minulém čísle jsme si ukázali, jak snadno je možné pomocí programu Total Commander synchronizovat adresáře. Další užitečnou funkcí, kterou program nabízí, je i nástroj pro hromadné přejmenování souborů. Program najdete na přiloženém cédéčku v rubrice **obsah cd/servis**.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak hromadně přejmenovat více souborů nebo adresářů.

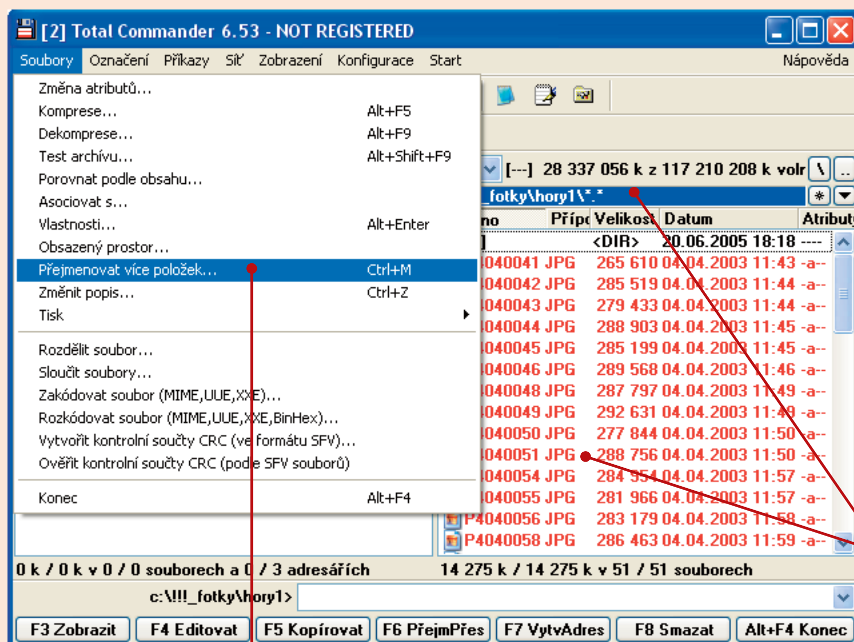
Total Commander 6.53
Program pro správu souborů
Autor: C. Ghisler & Co., *www.ghisler.com*.
Jazyk: čeština.
Licence: shareware.
Cena: cca 1250 Kč vč. DPH.

HROMADNÉ PŘEJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

Každý, kdo vlastní digitální fotoaparát, se určitě již potýkal s problémem, jak hromadně přejmenovat fotografie (resp. soubory), které fotoaparát vytvořil. Název takových souborů je totiž obvykle *P4040062.JPG* nebo třeba *IMG_1114.JPG*. Kdo si má pak pamatovat, že na obrázku *P4040058.JPG* je ten pěkný záběr Sněžky?

Správce souborů ***Total Commander*** nabízí jednoduché řešení pomocí nástroje pro přejmenování více položek. Vyhledejte adresář, ve kterém máte uloženy soubory, jež chcete přejmenovat, a označte je. Poté klikněte na nabídku příkazů **Soubory** a vyberte položku **Přejmenovat více položek...** (Ctrl+M) – obr. 1.

Tím zobrazíte dialogové okno *Přejmenování více souborů/adresářů* (obr. 2), rozdělené na několik částí. V horní části dialogového okna určujete, jak bude vypadat výsledný název a přípona souborů. Můžete zde také buď definovat počítadlo (tzn. jakým způsobem budou soubory očíslovány), nebo jen vyhledat nějaký řetězec v původních názvech a ten nahradit řetězcem novým. Ve spodní části dialogového okna se zobrazuje seznam souborů a náhled změn podle aktuálního nastavení. Dále se podíváme na jednotlivé části podrobněji.

1. Vyhledejte adresář se soubory a označte je.

Obr. 1. Hlavní okno programu – přejmenování více položek.

2. Klikněte na nabídku **Soubory** a vyberte položku **Přejmenovat více položek...**

Zde zapište novou příponu.

Zde definujete *počítadlo.*

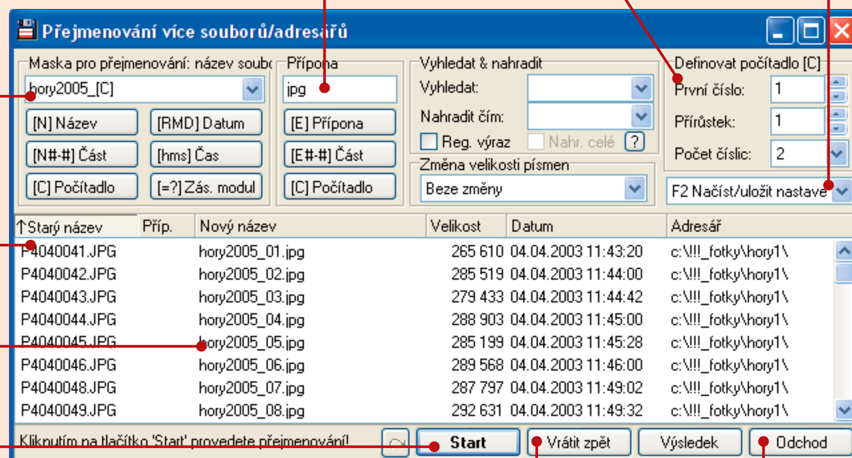
Pomocí tohoto rozbalovacího seznamu si můžete vytvořené nastavení pro hromadné přejmenování souborů uložit nebo načíst.

Zde zadejte *masku* pro nový název souborů.

Zde jsou uvedeny původní názvy souborů.

Zde je náhled nových názvů souborů.

Kliknutím na toto tlačítko soubory přejmenujete.

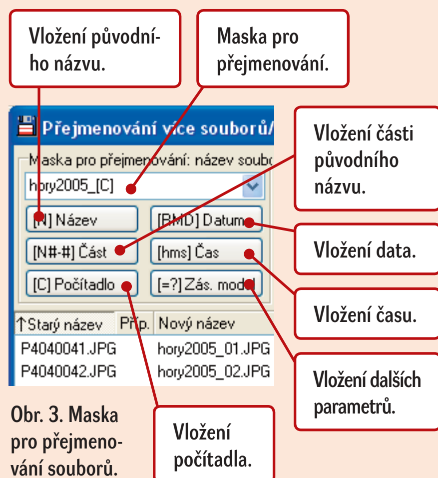
Obr. 2. Dialogové okno *Přejmenování více souborů/adresářů.*

Kliknutím na toto tlačítko obnovíte původní názvy souborů.

Kliknutím na toto tlačítko dialogové okno uzavřete.

MASKA PRO PŘEJMENOVÁNÍ SOUBORŮ

Část nazvaná **Maska pro přejmenování souborů: název souboru** slouží k zadání nového názvu souborů (obr. 3). Kliknutím na tlačítko **[N] Název** vložíte do masky pro nové názvy původní názvy souborů. Pomocí tlačítka

Obr. 3. Maska pro přejmenování souborů.

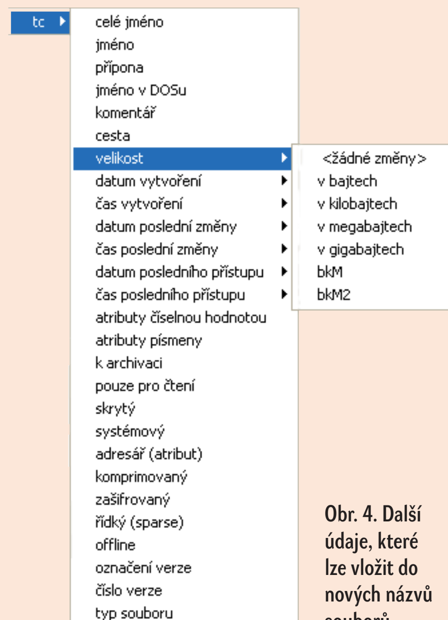
[N #-#] Část vložíte do masky pro nové názvy část názvů původních.

Tlačítko **[C] Počítadlo** slouží k vložení číslování do nových názvů souborů. **Upozornění!** Aby všechny soubory neměly stejný název, počítadlo je většinou třeba do nových názvů vložit.

Kliknutím na tlačítko **[RMD] Datum** vložíte do nových názvů datum vytvoření souborů původních, a to ve tvaru **Rok Měsíc Den** bez mezer. Do nových názvů souborů však můžete vložit jen část data pořízení, například pouze měsíc a rok pořízení **[MR]** nebo jen rok **[R]**.

Tlačítkem **[hms] Čas** vložíte do nových názvů čas vytvoření souborů původních ve tvaru **hodina minuta vteřina** bez mezer. Stejně jako u data můžete i zde vložit jen část času pořízení, např. pouze hodiny a minuty – **[hm]**.

Kliknutím na tlačítko **[=?] Zás. modul** zobrazíte místní nabídku pro vložení dalších parametrů do nových názvů souborů (obr. 4).

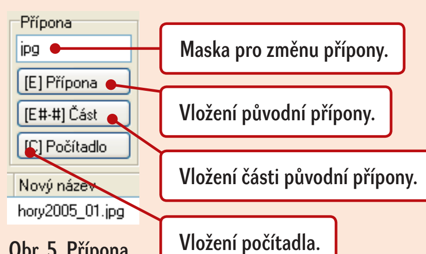

Obr. 4. Další údaje, které lze vložit do nových názvů souborů.

PŘÍPONA

Část nazvaná **Přípona** slouží k zadání nové přípony souborů. **Upozornění!** Měnit název přípony nedoporučujeme, neboť příponou souboru je popsán jeho typ. U přípony však můžete např. změnit velká písmena na malá, nebo naopak (obr. 5).

Kliknutím na tlačítko **[E] přípona** vložíte do masky pro nové přípony původní přípony

Obr. 5. Přípona souborů.

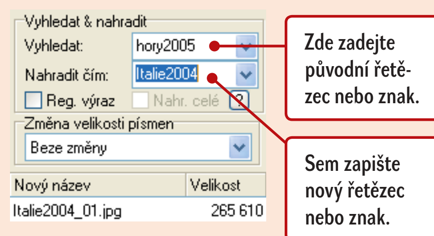
souborů. Pomocí tlačítka **[E #-#] Část** vložíte do masky pro nové přípony část přípon původních.

Tlačítko **[C] Počítadlo** slouží k vložení číslování do nových přípon souborů. **Upozornění!** Stejně jako vám nedoporučujeme měnit přípony, nedoporučujeme vám ani vkládat do přípon číslování!

VYHLEDAT & NAHRADIT

Pomocí této části můžete v původních názvech souborů vyhledat určitý řetězec nebo znak a ten v nových názvech nahradit řetězcem, resp. znakem jiným, anebo původní řetězec či znak z nových názvů souborů vymazat (obr. 6). Pro vyhledávání můžete použít i zástupných znaků * (pro řetězec znaků) a ? (pro jeden znak). **Upozornění!** Program při vyhledávání v původních názvech souborů nerozlišuje malá a velká písmena (vyhledávání není tzv. *case sensitive*).

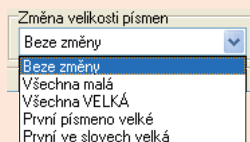
Přejmenování názvu souborů prostřednictvím této části dokončíte kliknutím na tlačítko **Start**.

Obr. 6. Vyhledat & nahradit.

ZMĚNA VELIKOSTI PÍSMEN

Pomocí rozbalovacího seznamu **Změna velikosti písmen** snadno změníte všechna velká písmena v názvech souborů na malá, nebo naopak. Můžete také určit, že první písmeno v názvu souboru nebo ve slově (pokud se název souboru skládá z více slov) bude velké (obr. 7).

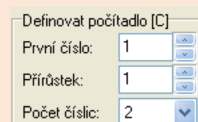
Obr. 7. Změna velikosti písmen.

POČÍTADLO

Pomocí této části definujete počítadlo, které chcete vložit do nových názvů souborů (obr. 8). Pole **První číslo** slouží k zadání prvního čísla pro první přejmenovaný soubor (obvykle je to číslo jedna). Soubory jsou obvykle přečíslovány v tom pořadí, ve kterém jsou zobrazeny v seznamu, tedy stejným způsobem, kterým jsou řazeny v hlavním okně programu. Pořadí souborů v seznamu však můžete změnit tažením myší nebo pomocí kláves **Shift+kurzorová klávesa dolů/nahoru**.

Pomocí pole **Přírůstek** určujete, jak velký má být přírůstek (resp. úbytek) počítadla (obvykle je to opět hodnota **1**).

Pole **Počet číslic** slouží k zadání počtu číslic počítadla. Pokud nastavíte hodnotu větší než jedna, pak číslo, které má menší počet číslic, než je zvolená hodnota, bude zleva doplněno odpovídajícím počtem nul.

Obr. 8. Počítadlo.

Tip! Pokud přejmenováváte větší množství souborů, počet číslic je vždy vhodné nastavit tak, aby odpovídal počtu číslic v čísle posledního souboru.

-vrba

HEZKÉ ŠETŘIČE BĚHEM CHVILKY

Jako šetřiče obrazovky můžete použít programy z nabídky Microsoftu anebo si je lze stáhnout z internetu. Ti originálnější si však mohou za pomoci specializovaných programů vyrobit šetřiče vlastní, do kterých vloží např. oblíbenou písničku a fotografie. My vám představíme dva programy – najdete je na našem redakčním CD.

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

- Jak do programu vložit obrázky.
- Jak šetřič uložit.
- **Název programu: SaverWiz, freeware.**
- Jak v programu nastavit pozadí a trojrozměrný text.
- Jak vložit animaci.
- **Název programu: Cool Caption,** *http://www.by-art.com.*

PROGRAM SAVERWIZ

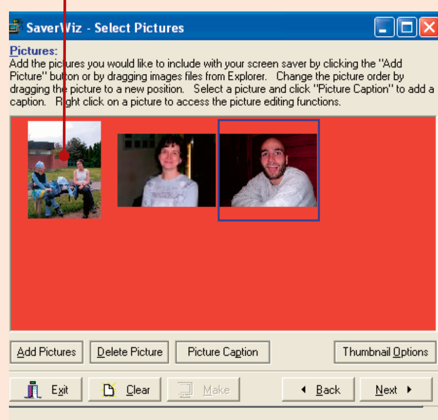
Program SaverWiz je k dispozici zcela zdarma a v několika krocích vám umožní snadno vytvořit originální šetřič. Po spuštění programu klikněte na tlačítko **Next** (obr. 1). Tím se přesunete do dalšího okna a v něm pak vybíráte obrázky, které chcete pro šetřič použít. Klikněte na tlačítko **Add Pictures** (obr. 2), v dalším okně obrázky vyhledejte a klikněte na tlačítko **Otevřít**. Buď můžete postupovat po jednom obrázku, anebo můžete použít současně stisknutou klávesu CTRL či Shift (obr. 3). Obrázky se vloží do okna programu, a pokud na určitý obrázek dvakrát kliknete, otevře se v samostatném okně, abyste si jej mohli prohlédnout. Když obrázek označíte a kliknete na tlačítko **Picture Caption**, otevře se okénko, do kterého můžete vepsat titulek k obrázku. Kliknete-li na tlačítko **Thumbnail Options**, můžete ovlivňovat velikost obrázků (**Thumbnail Size**) a barvu pozadí (**Background Color**). Jestliže chcete změnit pořadí obrázků, na obrázek klikněte a přetáhněte jej na požadované místo. Pokud na obrázek kliknete pravým tlačítkem myši, zobrazí se nabídka základních úprav (obr. 4). Obrázek můžete otočit (**Rotation**), zrcadlově převrátit (**Mirror**), případně změnit jeho velikost (**Resize**). V posledním případě se zobrazí okno **Resize** (obr. 5) a v něm upravte výšku (**Height**) a šířku (**Weight**) obrázku. Zaškrtnete-li položku **Maintain ...**, bude zachován poměr mezi stranami obrázku. Zaškrtnete-li položku **Resize All Pictures**, změní se velikost u všech obrázků, které jste pro šetřič vybrali. Dále pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

Obr. 1

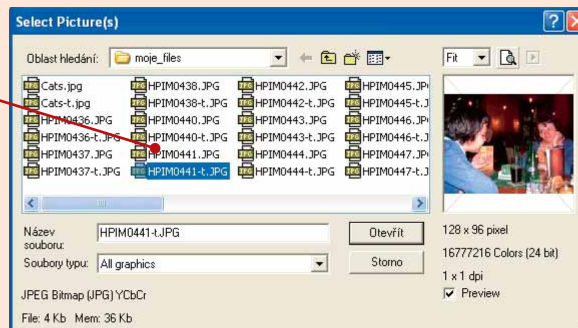
Obrázky se zařadí do volného pole.

Pokračujte kliknutím na tlačítko **Next**.

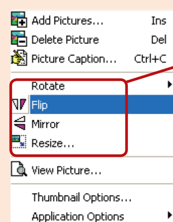

Obr. 2

Vyhledejte obrázky, které chcete do šetřiče zařadit.

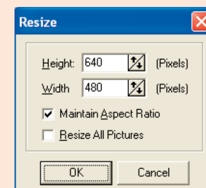

Obr. 3

Obr. 4

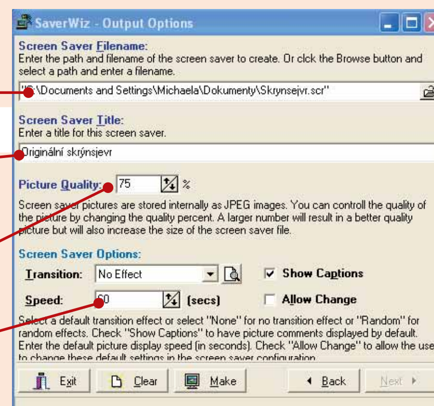
Nabídka pro úpravy obrázků.

Obr. 5. Změna velikosti obrázku.

ULOŽENÍ ŠETŘIČE

V dalším okně klikněte na tlačítko se symbolem pro otevření složky, vyberte umístění šetřiče a soubor pojmenujte (obr. 6). Do dalšího volného řádku vepište nadpis šetřiče. V položce **Picture Quality** nastavte kvalitu použitých obrázků (v procentech). V rozbalovacím seznamu **Transition** nastavte efekt pro přechod mezi obrázky. Chcete-li si nabídku těchto přechodů prohlédnout, klikněte na tlačítko se symbolem lupy a v dalším okně

Místo uložení šetřiče.

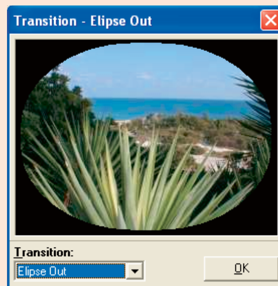
Název šetřiče.

Kvalita obrázků.

Rychlost přechodu mezi obrázky.

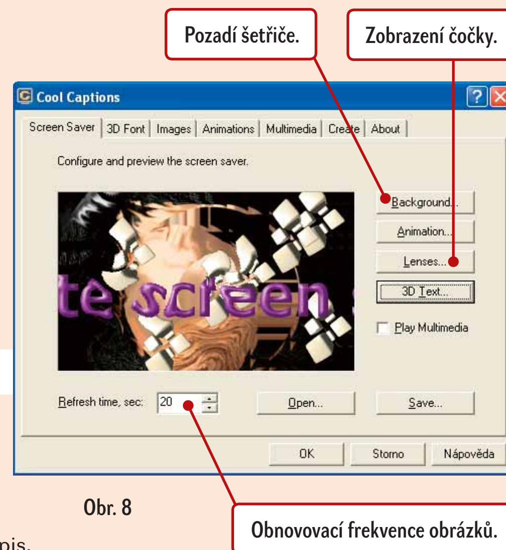
Obr. 6

(obr. 7) přechody vyberte. V položce **Speed** určujete, jak dlouho (v sekundách) zůstane obrázek na obrazovce. Nakonec klikněte na tlačítko **Make**. Po vytvoření šetřiče se zobrazí okno, ve kterém je vám nabídnuta možnost šetřič nainstalovat nebo vyzkoušet.

Obr. 7. Nastavení přechodu mezi obrázky.

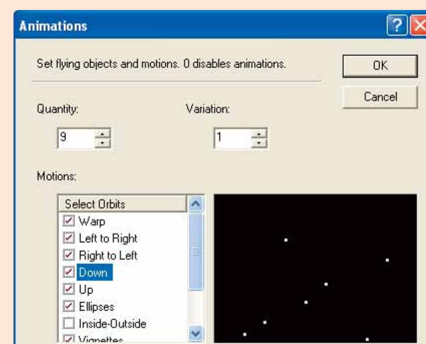
PROGRAM COOL CAPTIONS

Obr. 8

Obnovovací frekvence obrázků.

Komerční program Cool Captions si můžete bezplatně vyzkoušet po dobu 30 dnů. Okno programu se skládá z několika karet. Na kartě **Screensaver** vidíte náhled vytvářeného šetřiče (obr. 8). Po kliknutí na tlačítko **Background** se otevře okno a v něm určujete, zda pozadí má být tvořeno obrázkem (**Images**) přesně vyplňujícím obrazovku (**Shrink large images..**), to v případě, že obrázek bude větší, nebo zda nebude použito žádné pozadí (**Blank Screen**), anebo zda pozadí bude tvořeno tapetou. Dále klikněte na tlačítko **Animation** a v dalším okně si vyberte z nabízených animací (obr. 9). V šetřiči mohou být také zobrazeny jakoby optické pohyblivé čočky – určitá kulatá oblast bude oproti ostatním zvětšena, jako byste ji zvětšili lupou. Klikněte na tlačítko **Lenses** a zaškrtněte políčko **Show Lenses**, aby se čočky zobrazovaly, dále určete velikost v pixelech (**Size in pixel**) a jejich počet (**Number of...**). Pokud chcete, aby se ve vašem šetřiči objevil trojrozměrný nápis, klikněte na tlačítko **3D Text**. Otevře se okno a v něm zaškrtněte položku **Enable 3D Text**, dále položku **Text** (a vepište vlastní text) a položku **Time**, chcete-li, aby se v šetřiči místo textu objevil aktuální čas. Jestliže na kartě **Screen Saver** zaškrtnete položku **Play multimedia**, budou se při spuštěném šetřiči přehrávat i hudební soubory, které můžete přiložit na kartě **Multimedia**. Nakonec v položce **Refresh time...** určete čas (v sekundách), kdy se budou v šetřiči měnit jednotlivé motivy.

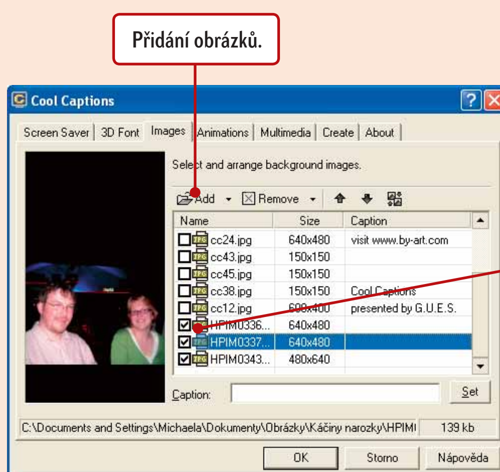
Obr. 9. Nastavení animace.

VLOŽENÍ OBRÁZKŮ A VYTVOŘENÍ ŠETŘIČE

Přepněte do karty **Images**, klikněte na tlačítko **Add** a v dalším okénku vyhledejte obrázky, které chcete do šetřiče přidat. Obrázky se zařadí do seznamu na kartě **Images**; v něm jsou obrázky, které jste získali spolu s programem (obr. 10). Označte zatržítkem ty obrázky, které chcete do šetřiče zařadit. Tlačítka se symboly šipek nad tímto seznamem slouží k přehození pořadí obrázků. Pokud chcete k obrázku zařadit popisek, příslušný obrázek v seznamu označte, popisek zadejte do řádku **Caption** a klikněte na tlačítko **Set**. Přepněte do karty **Animation**: zde si vybíráte základní prvek, který bude podkladem pro animaci (obr. 11). Pokud máte takový obrázek, který by se dal jako tento prvek použít, klikněte na tlačítko **Add** a vyhledejte jej. Pokud chcete přidat k šetřiči nějakou skladbu, můžete tak učinit na kartě **Multimedia**. Nakonec přepněte do karty **Create** a zaškrtněte, že mají být přiloženy obrázky (**Include Images**), případně animace (**Add Animations**) či hudební skladby (**... Multimedia**). Nakonec určete, zda chcete šetřič vytvořit ve formátu SCR, nebo ve formátu EXE, a šetřič pojmenujte a uložte.

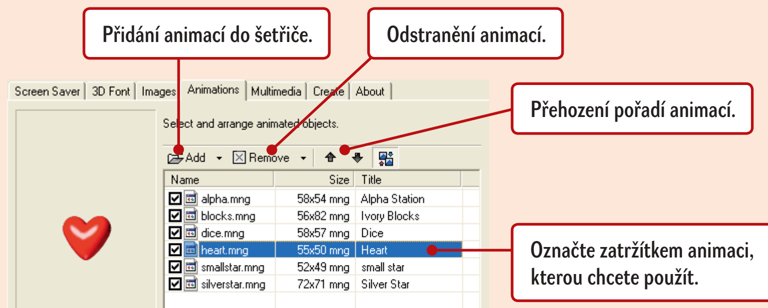
-mia

Přidání obrázků.

Označte zatržítkem obrázky, které chcete do šetřiče přidat.

Obr. 10

Obr. 11

JAK BÝT FIT

Prázdniny a léto jsou obdobím, kdy se mnozí z nás věnují mnohem častěji nějaké sportovní aktivitě a snaží se shodit nějaké to kilo. Právě takovým čtenářům vycházíme vstříc a přichystali jsme pro ně dva zajímavé programy.

Jedná se o program Fitlinie, který sleduje vaše stravovací a sportovní návyky a dokáže poradit, co v nich zlepšit, a o program Cyklotrasy, který poradí rekreačním cyklistům s výběrem té správné trasy.

info

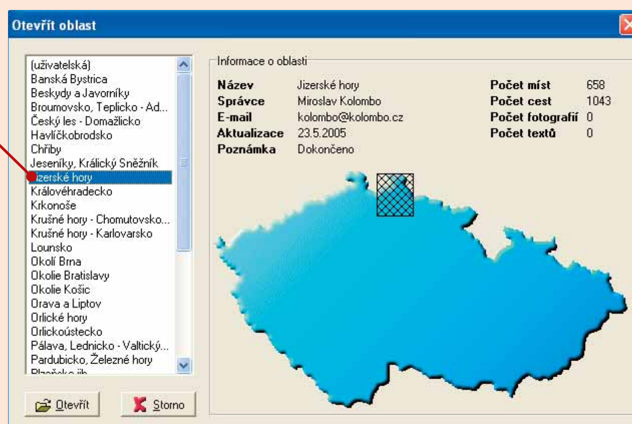
V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak pomocí programu Cyklotrasy vyhledat oblast pro výlet.
- Jak cyklotrasu naplánovat a vytisknout.
- **Název programu: Cyklotrasy; koupit lze na www.cyklotrasy.info.**
- Jak do programu vložit příjem energie.
- **Název programu: Fitlinie; koupit lze na http://www.fitlinie.cz.**

PROGRAM CYKLOTRASY

Pojďme se nejprve podívat na program Cyklotrasy. Tento program si můžete buď zakoupit za nevelký obnos, anebo využít neregistrované verze, u ní však musíte počítat s omezením. V určitých intervalech se vám totiž bude zobrazovat okénko, které vás bude upozorňovat na to, že nejste registrováni. Pokud byste si chtěli produkt objednat a zakoupit, klikněte na tlačítko **Registrace**. V případě, že chcete pokračovat bez registrace, vepište ručně (nelze zkopírovat do schránky) číselný kód, uvedený v okénku, a klikněte na tlačítko **OK**. Tím se vrátíte zpět do okna programu a můžete pokračovat v jeho používání. V okně programu klikněte na první tlačítko v nástrojové liště. Otevře se okno **Otevřít oblast** – najdete zde seznam všech oblastí, pro které můžete cyklotrasy plánovat (obr. 1). Vyberte si jednu z oblastí – ta se zobrazí na mapě v náhledu. Poté klikněte na tlačítko **Otevřít**.

Vyberte oblast, ve které chcete vytvářet cyklotrasu.

Obr. 1

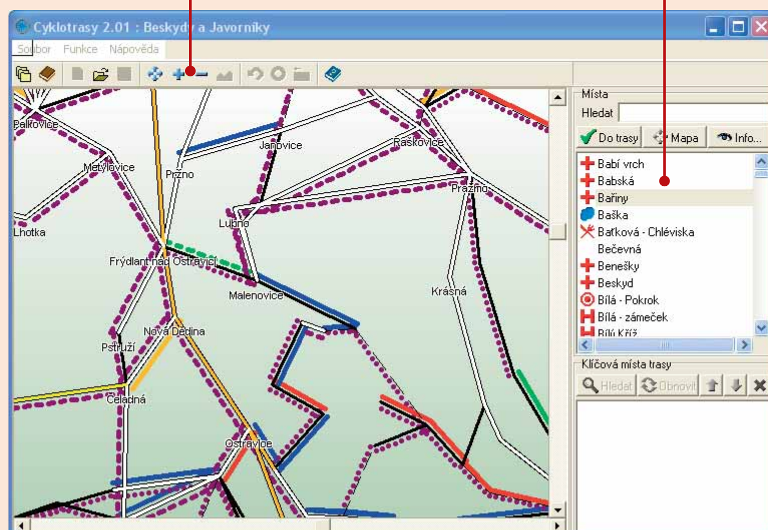
VÝBĚR MÍST PRO CYKLOTRASU

Zvolená oblast se otevře v hlavním okně programu (obr. 2). Pokud vám velikost zobrazení mapy nevyhovuje, můžete zobrazení zvětšit či zmenšit kliknutím na tlačítko se znaménkem plus nebo na tlačítko se znaménkem minus.

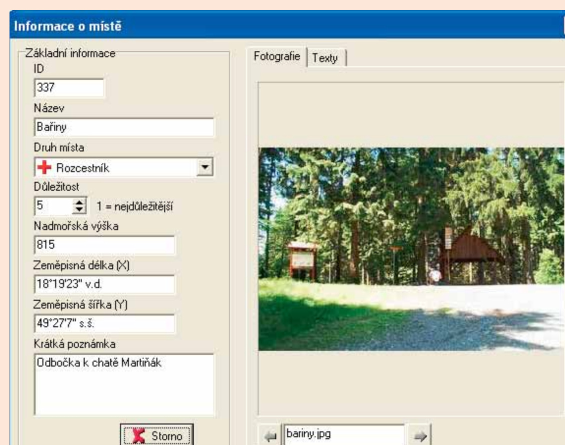
V pravé části okna pak najdete pole se seznamem všech míst, která můžete v této oblasti navštívit. Nad tímto seznamem vidíte několik tlačítek. Pomocí prvního tlačítka přidáte zvolené místo do své cyklotrasy. Pomocí dalšího tlačítka toto místo zobrazíte na mapě a pomocí tlačítka **Info** zobrazíte okno **Informace o místě** (obr. 3). V tomto okně se dozvíte veškeré podrobnosti o zvoleném místě včetně jeho nadmořské výšky a zeměpisných souřadnic. V pravé části okna jsou dvě karty. Na první kartě jsou fotografie vybraného místa a na druhé kartě je jeho popis.

Přiblížení či oddálení místa.

Seznam míst, která můžete navštívit.

Obr. 2. Mapa oblasti.

Obr. 3. Souhrnné informace o místě, která můžete do cyklotrasy přidat.

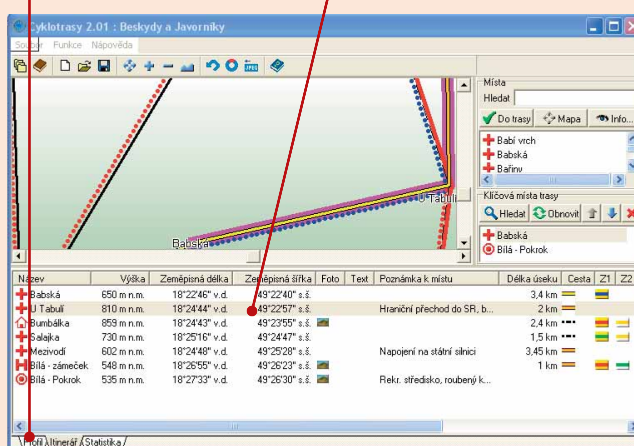
Název	Hodnota
Délka trasy	33.3 km
Úseky cesty typu "Vozová"	11.6 km (35 %)
Úseky cesty typu "Silnice III.třídy/MK"	3.9 km (12 %)
Úseky cesty typu "Silnice II. třídy"	1.6 km (5 %)
Úseky cesty typu "Silnice I. třídy"	16.2 km (49 %)
Stoupání v úsecích	27.9 km (84 %)
Klesání v úsecích	5.4 km (16 %)
Maximální výška	1300 m n.m. ("Dlouhé stráně - horní nádrž")
Minimální výška	450 m n.m. ("Bukovice (u Jeseníku)")
Převýšení	850 m

Profil / Itinerář / Statistika

Obr. 5. Souhrnné informace o celé trase.

VYTVOŘENÍ CYKLOTRASY

Pokud kliknutím na tlačítko přidáte do cyklotrasy více než dva body, dojde k naplánování cyklotrasy, která bude právě tyto dva body zahrnovat. V dolní části okna programu se zobrazí tři karty s důležitými informacemi o vytvořené cyklotrase (obr. 4). Na první kartě **Profil** můžete pozorovat převýšení, které musíte během cesty absolvovat. Na kartě **Itinerář** vidíte seznam všech bodů (spolu s popisem), které postupně při cestě navštívíte. Na poslední kartě **Statistika** najdete souhrnné informace o celé trase (obr. 5). Pokud vám nevyhovuje směr trasy nebo chcete trasu uzavřít a vytvořit tak okružní jízdu, vyberte z hlavní nabídky **Funkce** patřičnou položku. Itinerář nebo profil trati si můžete také vytisknout – v nabídce Soubor/Tisk stačí zvolit patřičnou položku. Jestliže vám nejsou jasné značky, které jsou v mapě použity, z nabídky **Nápověda** vyberte položku **Vysvětlivky**. Tím se otevře stejnojmenné okno se třemi kartami a zde se dozvíte význam všech použitých značek (obr. 6). Svou trasu si můžete také uložit. Z nabídky **Soubor** vyberte položku **Uložit trasu jako** a tuto trasu pojmenujte.

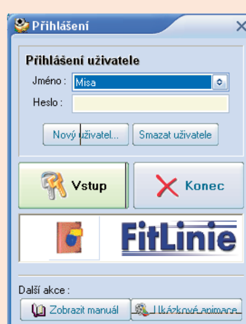
Obr. 4

Obr. 6. Seznam a vysvětlení použitých značek.

PROGRAM FITLINIE

Program Fitlinie je skutečně profesionální program, který spolehlivě ohlídá váš příjem energie a stejně tak i druhou stránku mince – její výdej, tedy to, jak moc se hýbete. V programu si můžete vytvořit po registraci svůj účet, takže se vždy přihlašujete pod svým jménem a svoje záznamy vidíte pouze vy (obr. 7). Demoverze programu vám bude fungovat 30 dnů, pak je třeba program zaplatit. Ovládání programu je zpracováno v češtině a je intuitivní. Při prvním spuštění programu se zobrazí okno průvodce programem (obr. 8).

Obr. 7. V programu si vytvoříte vlastní účet, takže vaše údaje nikdo jiný neuvidí.

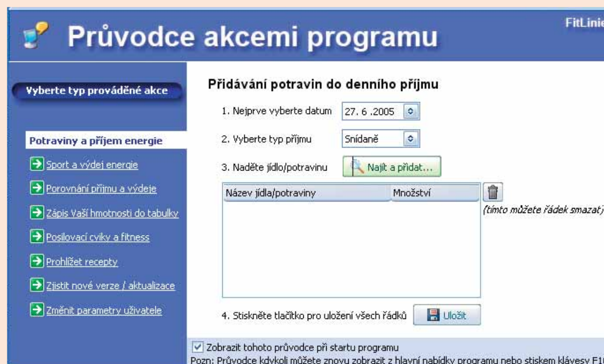

Obr. 8. Průvodce programem.

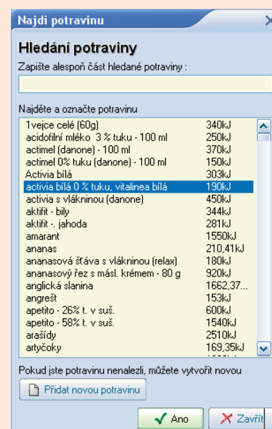
ZADÁNÍ PŘÍJMU

V prvním okně si nejprve vyberte typ prováděné akce. Nejprve vyzkoušíme, jak do programu přidávat všechny potraviny, které jste za celý den zkonzumovali – klikněte tedy na první položku **Potraviny a příjem energie**. Zobrazí se další okno a v něm zvolte položku **Vytvořit denní příjem potravin**. V dalším okně vyberte datum příjmu a to, zda jde o snídani apod. (obr. 9). Poté je třeba vyhledat jídlo, které jste si dopřáli. Klikněte na tlačítko **Najít a přidat**. Objeví se okno **Najdi potravinu** (obr. 10) a v něm můžete vyhledávat mezi všeobecně známými potravinami. Dejte si dobrý pozor, v jakém množství je uvedena energická hodnota potraviny. Pokud jste potravinu v seznamu nenašli, klikněte na tlačítko **Přidat potravinu**. Zobrazí se okno **Potraviny** a v něm budou uvedeny další potraviny spolu s výživovými hodnotami. Zde klikněte na tlačítko **Nová potravina** a vyplňte patřičné kolonky. V okně **Najdi potravinu** patřičnou potravinu označte a klikněte na tlačítko **Ano**. V zobrazeném okně je třeba zadat množství potraviny, kterou jste zkonzumovali, a kliknout na tlačítko **Ano**. Tím se vrátíte do původního okna – zde klikněte na tlačítko **Uložit**.

-mia

Obr. 9. Zvolte datum a vyberte typ příjmu.

Obr. 10. Vyhledejte potravinu, kterou jste zkonzumovali.

JAK SI MŮŽETE FOTOGRAFIE PROHLÍŽET?

Možná že jste o programu IrfanView jen slyšeli, možná že ho už používáte, možná že se teprve rozhodujete, zda si ho máte do svého počítače nainstalovat. Zkuste se tedy podívat, co vše IrfanView umí a při jakých příležitostech vám může pomoci.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

- Jak zobrazit obrázek.
- Jak otočit obrázek.
- Jak upravit obrázek.

Název programu: IrfanView s nainstalovanými moduly (plug-iny).

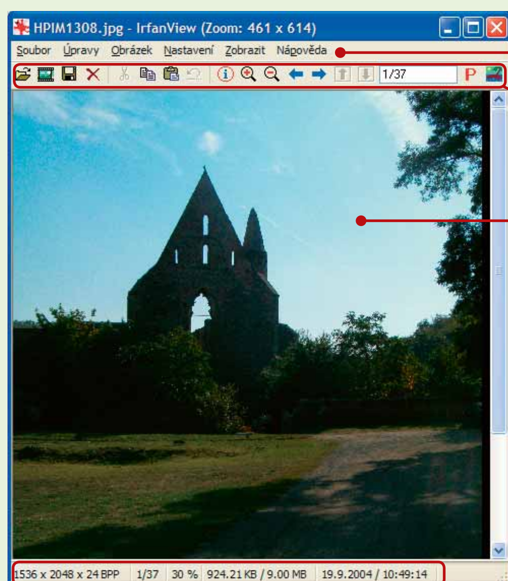
JAK ZAČÍT S PROGRAMEM PRACOVAT?

V dnešní době se již nejedná jen o prohlížeč obrázků a přehrávač multimédií, ale i o program, který umožňuje rychle prohlížet složky nebo generovat HTML kód pro katalogy fotografií, vytvořit prezentaci či uskutečnit dávkovou konverzi obrázků. Také umí vyříznout jen část obrázku či používat některé efekty.

Nejprve s využitím nabídky **Start** a **Programy** spusťte program IrfanView. Otevře se okno s černým pozadím (standardní nastavení), nabídkami a nástrojovou lištou. Klikněte nejprve na ikonu **Otevřít** a běžným způsobem vyhledejte obrázek, který si chcete prohlédnout (obr. 1).

Nyní se ještě podívejte na nástrojovou lištu (obr. 2), abyste věděli, jaké možnosti nabízí. Jsou to činnosti od vytvoření prezentace, kopírování a mazání až po zobrazení informací o daném obrázku.

Z nástrojové lišty je vidět, že mezi obrázky v daném adresáři lze snadno i listovat; stačí kliknout na ikonu **Další soubor v adresáři**, případně na ikonu **Předchozí soubor v adresáři** (modré šipky).

Panel nabídek.

Nástrojová lišta.

Vybraný obrázek je zobrazen.

Stavový řádek s jednotlivými informacemi.

Obr. 1

Otevření obrázku.

Uložení obrázku.

Přesun a kopírování.

Zvětšení nebo zmenšení náhledu (lupa).

Možnosti nastavení.

1/37

Smazání obrázku z disku.

Zobrazení informací.

Listování v obrázcích.

Vytvoření prezentace.

Obr. 2

OTOČENÍ OBRÁZKU

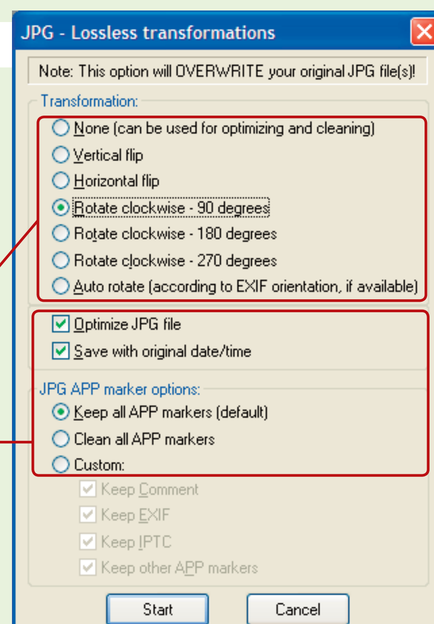
Pod nabídkou *Obrázek* se nachází jednotlivé možnosti pro úpravy otevřené fotografie.

Například se může stát, že při vlastním fotografování jste fotoaparát otočili o 90 stupňů. Avšak pro prohlížení a další zpracování chcete mít snímek otočen správně (tedy ne na boku). V nabídce **Obrázek** klikněte na příkaz **Otočit vlevo** nebo **Otočit vpravo**. Potřebujete-li otočit fotografii o libovolný úhel (například při změně polohy horizontu), vyberte příkaz **Vlastní otočení**. V něm zadáte úhel, o kolik si přejete obrázek otočit, a požadavek potvrdíte.

V nabídce **Nastavení** se nachází příkaz **JPG bezeztrátové operace** (plug-in). Po kliknutí na něj se zobrazí dialogové okno pro výběr volby (obr. 3). Můžete se rozhodnout pro změnu orientace či pro překlopení.

tip

Pokud si s fotografiemi pouze nehrajete a chcete je pak používat i pro tisk, použijte pro otáčení i překlápění bezeztrátové nástroje.

Možnosti pro změnu obrázku.

Možnosti pro uložení obrázku.

Obr. 3

ZMĚNA VELIKOSTI

Jestliže si připravujete obrázky třeba pro internetové stránky, víte, že fotografii je třeba zmenšit. V takovém případě v nabídce **Obrázek** klikněte na příkaz **Změnit velikost/ rozlišení**.

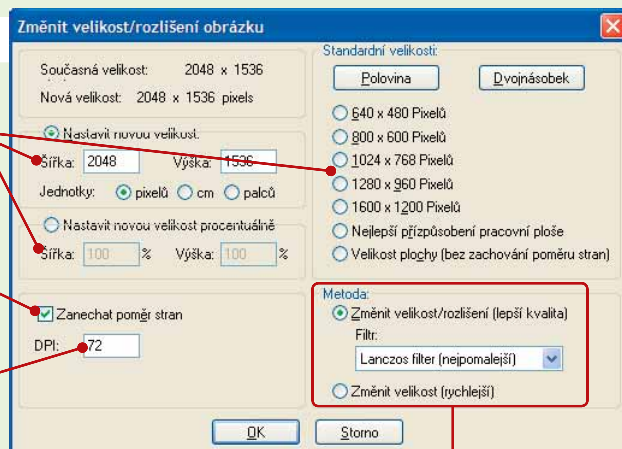
V zobrazeném dialogovém okně (obr. 4) nastavíte velikost nového obrázku. Novou velikost můžete zadat v pixelech, v palcích nebo v procentech původní velikosti obrázku. Můžete také zvolit jednu z nabízených velikostí (položky v rámečku *Standardní velikosti*).

V rámečku *Metoda* můžete zvolit i způsob, který pak program použije pro zmenšení obrázku.

Nastavení nové velikosti.

Možnost zachování poměru stran.

Nastavení rozlišení obrázku.

Obr. 4

Výběr metody pro zmenšení obrázku.

ZMĚNA BAREV, NEBO NEGATIV, ANEBO ODSTÍN ŠEDI?

V nabídce **Obrázek** najdete také několik příkazů pro změny barevného provedení, například příkaz **Zmenšit počet barev**. Po kliknutí na něj se zobrazí dialogové okno a v něm si můžete vybírat možné množství barev. Vyzkoušejte například paletu šestnácti barev a pozorujte, co se s obrázkem stane (obr. 5).

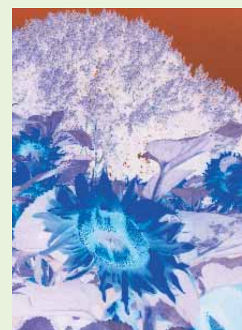
A jak by mohl vypadat negativ? Stačí kliknout v nabídce **Obrázek** na příkaz **Negativ**, a hned uvidíte, jak se na vybraném obrázku vše projeví (obr. 6).

Můžete si také vyzkoušet konverzi obrázku do odstínů šedé. V nabídce **Obrázek** klikněte na příkaz **Konvertovat do odstínů šedé**, a uvidíte, jak budou slunečnice vypadat.

Bude to opravdu návrat k černobílé fotografii (obr. 7)?

Zajímavý je také příkaz **Upravit barvy**. Na základě přidávání nebo odebírání určité barvy z obrázku ho totiž můžete zcela barevně proměnit. Výhodné to může být především tehdy, když při fotografování za nevhodného osvětlení má váš snímek nežádoucí nádech (obr. 8).

V tom případě jej právě na základě nastavení v zobrazeném dialogovém okně můžete zcela změnit, třeba i úplně pokazit v rámci experimentů.

Obr. 6. Negativní zobrazení předchozího obrázku.

Obr. 7. Myslíte, že se jedná o návrat k černobílé fotografii?

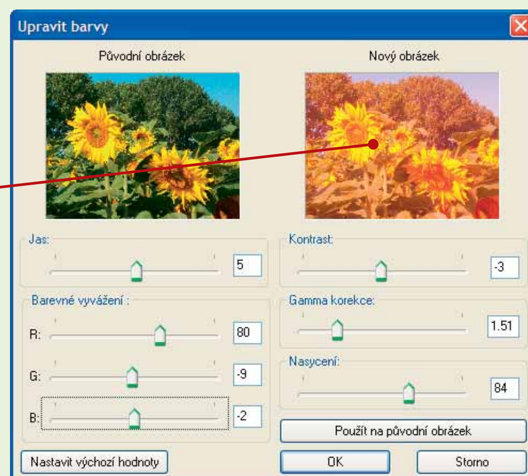
Původní obrázek.

Počet barev zmenšený na šestnáct.

Obr.5

Obrázek se může zcela barevně proměnit.

Obr. 8

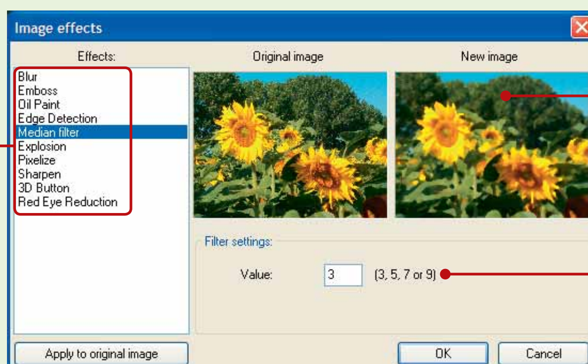
ZKUSÍTE I NĚKTERÉ EFEKTY?

Pod nabídkou **Obrázek** najdete i položku **Efekty**. Po kliknutí na ni se rozvine nabídka: pokud ještě nevíte, co by se vám v dané situaci mohlo hodit, klikněte hned na první příkaz, a to na příkaz **Prohlížeč efektů** (obr. 9).

V zobrazeném okně se objeví nabídka jednotlivých efektů zároveň s jejich ukázkou a nastavením.

Marie Franců

Výběr efektu.

Obr. 9

Ukázka po provedení efektu.

Nastavení zvoleného efektu.

UPRAVUJEME OBRÁZEK

Některé fotografie se podaří udělat tak, že je možné ihned je vytisknout, u některých je dobré některé méně povedené detaily upravit. Druhou možností je to, že digitální fotografie slouží jako základ pro záměrnou úpravu. V tomto článku si ukážeme ty jednodušší operace.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak aktualizovat Zoner PhotoStudio.

Jak otáčet obrázek o libovolný úhel.

Jak vložit text do snímku.

Název programu:
Zoner PhotoStudio 7 Professional

NEŽ ZAČNETE

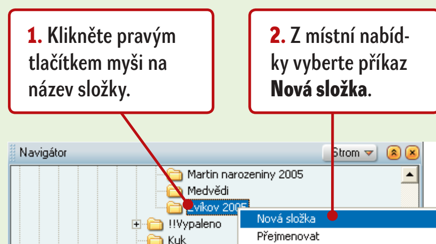
Než začnete s úpravami, udělejte si zálohu obrázků, které chcete upravovat. Může se stát, že úprava nevyjde podle vašich představ a záloha vám dovolí vrátit se k původní verzi obrázku a zkusit to ještě jednou.

Je-li fotografií, které chcete upravovat, více, bude asi nejjednodušší vypálit je na CD.

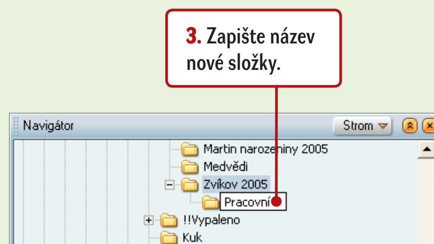
Je-li fotografií jen několik, postačí vytvořit složku a do ní zkopírovat obrázky, které chcete upravit.

VYTVOŘENÍ NOVÉ SLOŽKY

V podokně Navigátor klikněte pravým tlačítkem myši na název složky, ke které chcete připojit podsložku, a z místní nabídky vyberte příkaz **Nová složka** (obr. 1). Ve stromu se objeví nová složka: zapište její název a potvrďte jej stiskem klávesy **Enter** (obr. 2).

Obr. 1

Obr. 2

KOPÍROVÁNÍ SOUBORŮ

Obrázky, které chcete kopírovat, je třeba nejprve označit. V případě nahodilého výběru klikněte na jeden z obrázků, které chcete označit. Poté podržte stisknutou klávesu **Ctrl** a postupně klikejte na další obrázky, které chcete označit.

Po označení všech obrázků klávesu **Ctrl** uvolněte.

Nastavte ukazovátko myši na kterýkoliv z označených obrázků.

Stiskněte levé tlačítko a přesuňte ukazovátko na symbol složky, do které chcete obrázky kopírovat.

Stiskněte klávesu **Ctrl**, uvolněte levé tlačítko myši a poté klávesu **Ctrl** uvolněte.

AKTUALIZACE

Firma Zoner vydává pro své programy aktualizace. Doporučujeme zkontrolovat, zda používáte aktuální verzi programu. V titulkové liště okna Zoner PhotoStudio klikněte na tlačítko **Nápověda** a z nabídky vyberte položku **Ověření aktuální verze**. Na obrazovce se po chvilce zobrazí okno a to vás buď upozorní na novou aktualizaci, nebo oznámí, že váš program je aktuální.

V případě, že je vydána nová aktualizace, doporučujeme stáhnout ji na disk počítače. Poté práci s programem Zoner PhotoStudio ukončete a spusťte aktualizaci.

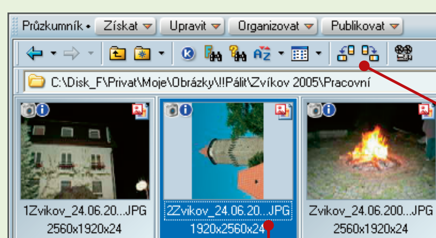
OTÁČENÍ OBRÁZKU

Asi nejčastěji je potřeba otočit obrázek o 90 stupňů a „opravit" tak to, že jste při fotografování měli fotoaparát otočen. V případě, že chcete snímek upravit (např. že chcete vytvořit pohled nebo fotomontáž), můžete jej otočit o libovolný úhel.

OTOČENÍ O 90 STUPŇŮ

Na takové otočení postačí nástroje na panelu v podokně *Průzkumník* (obr. 3). Klikněte na obrázek, který chcete otočit, a poté na jeden z dvojice nástrojů pro otočení obrázku.

Zoner PhotoStudio zobrazí upozornění, že výsledek operace se ihned uloží na disk. Po potvrzení bude obrázek otočený.

2. Klikněte na nástroj pro otočení obrázku.

Obr. 3

1. Klikněte na obrázek, který chcete otočit.

OTOČENÍ O DANÝ POČET STUPŇŮ

Klikněte na obrázek, který chcete otáčet, a z nabídky **Upravit** vyberte postupně příkazy **Otočení a převrácení** a **Přesně otočit** (obr. 4).

tip

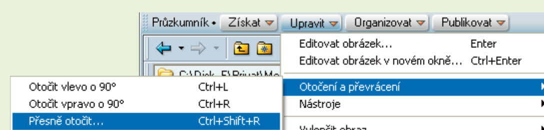
Úhel otočení zapisujte z klávesnice. Jestliže hodnotu v poli chcete nastavit pomocí dvojice tlačítek v pravé části tohoto pole, pak na dobu „naklikávání" požadované hodnoty vypněte automatický náhled.

Tím vyvoláte dialogové okno *Přesně otočit* (obr. 5).

Nejprve se ujistěte, že je označena položka **Automatický náhled** (ta zajistí, že výsledky úpravy ihned uvidíte v pravé horní části tohoto okna).

Poté zvolte směr otáčení a do pole *Jiný* zapište úhel otočení.

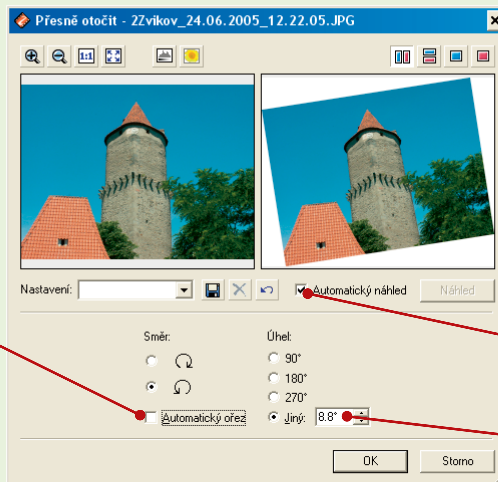
Obrázek má obdélníkový tvar. Výsledek natočení vidíte v náhledu na obrázku 5. Chcete-li, aby byl natočený obrázek opět

Obr. 4. Zobrazení dialogového okna *Přesně otočit*.

v rovně posazeném obdélníku, označte položku **Automatický ořez** (obr. 6).

Kliknutím na tlačítko **OK** změny uložte a kliknutím na tlačítko **Storno** uzavřete dialogové okno bez uložení změn.

Položka **Automatický ořez**.

Položka **Automatický náhled**.

Do tohoto pole zapište úhel natočení.

Obr. 5

Obr. 6. Levá část obrázku ukazuje náhled otočeného obrázku, pravá pak náhled otočeného obrázku po automatickém oříznutí.

VLOŽENÍ TEXTU DO SNÍMKU

V podokně *Průzkumník* klikněte na obrázek, do kterého chcete vložit text.

Z nabídky **Upravit** vyberte postupně příkazy **Ostatní** a **Text do obrázku**. Tím vyvoláte dialogové okno *Text* (obr. 7).

Opět doporučujeme zapnout automatický náhled.

Zoner PhotoStudio nabízí velikost písma 36. Zapíšete-li text touto velikostí písma, nebude v náhledu asi příliš vidět. Proto pro zkoušku doporučujeme zvětšit velikost písma alespoň na dvojnásobek. Dokud změny v obrázku neuložíte, můžete obsah textu, jeho umístění i velikost a barvu písma měnit.

Text, který chcete do obrázku vložit, zapište do pole *Text*.

Podle potřeby nastavte typ písma (font a řez), jeho barvu a velikost.

UMÍSTĚNÍ TEXTU

Pro základní umístění je určen čtverec s devíti políčky. Kliknutím na příslušné políčko zadáte část snímku, do které chcete text umístit. Jemné doladění polohy pak nastavíte v editačních polích *Horiz.* a *Vert.* Text můžete také otáčet o 90, 180 nebo 270 stupňů. K nastavení hodnoty slouží pole *Otočení*.

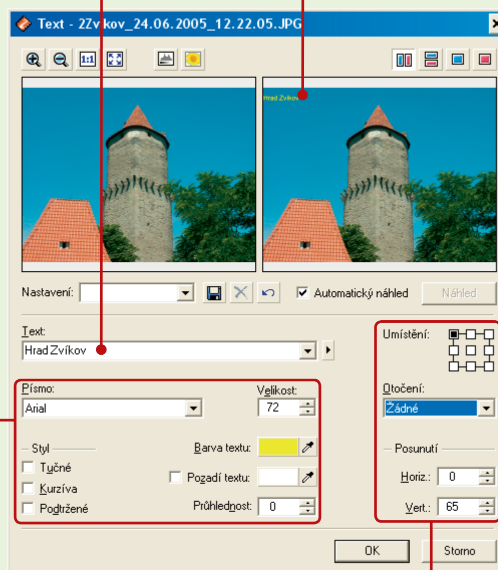
Do snímku můžete vložit více než jeden text. V takovém případě je třeba po vložení prvního textu obrázek uložit a znovu vyvolat dialogové okno *Text*.

tip

Pozor! Po uložení textu jej není možné měnit ani mazat. Jestliže chcete vkládat text do obrázku, který jste již upravovali, doporučujeme (zejména ze začátku) upravený obrázek opět zálohovat, a to předtím, než text vložíte.

Do tohoto pole zapište text.

Text vložený do obrázku.

Pomocí těchto položek můžete měnit vzhled písma.

Obr. 7

Pomocí těchto položek můžete zadat polohu textu v obrázku.

RÁMEČKY

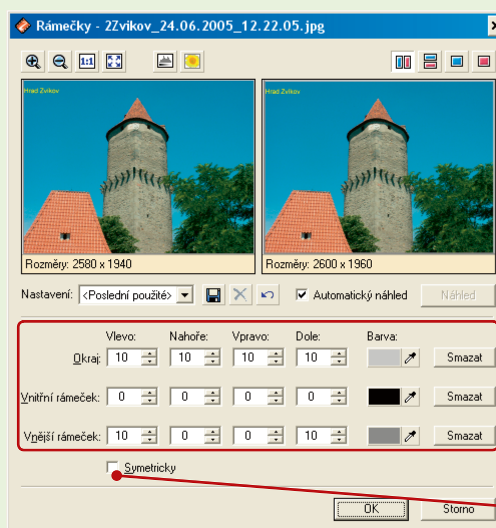
Okolo obrázku můžete jednoduchým způsobem nakreslit rámeček.

Klikněte na obrázek, který chcete takto upravit. V podokně *Průzkumník* vyberte z nabídky **Upravit** příkaz **Okraje a rámečky**. Tím vyvoláte dialogové okno *Rámečky* (obr. 8).

Základem je velikost okraje. Ta vyjadřuje šířku přidanou ke snímku. Okraj musí být zadán vždy. Jeho velikost Zoner PhotoStudio kontroluje a podle potřeby upravuje. Vnější nebo vnitřní část okraje můžete vyplnit odlišnými barvami pomocí polí Vnitřní rámeček a Vnější rámeček.

Chcete-li, aby každá část snímku měla jinou barvu, zrušte zaškrtnutí položky **Symetricky**.

-mzi

Položky pro nastavení síly a barvy jednotlivých rámečků.

Položka **Symetricky**.

Obr. 8

JAK NA INVESTIČNÍ PLÁN

Investice, půjčky, hypotéky... Určitě se jedná o slova, se kterými se v životě (nebo alespoň v novinách) setkáváte. Přemýšleli jste však o tom, že si hrubý odhad pro vlastní investiční plánování můžete zkusit vytvořit sami v programu MS Excel?

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak vypočítat naspořenou částku včetně úroků.

Jak vypočítat potřebný počet splátek.

Název programu: MS Excel.

JAK NA CELKOVOU INVESTICI?

Vyzkoušejte si nejprve spočítat celkovou investici na základě pravidelných měsíčních splátek, například některý typ spoření či za určitých podmínek i penzijní připojištění.

Jestliže znáte průměrnou roční úrokovou míru, pak si můžete vypočítat dobu spoření a především to, kolik chcete spořit, a můžete začít počítat.

info

FUNKCE BUDHODNOTA

=BUDHODNOTA (sazba;pper;splátka; souč_hod; typ).

sazba	je úroková míra,
pper	je počet splátek,
splátka	je výše splátky,
souč_hod	je současná hodnota investice,
typ	je způsob splátek (začátek období 1 nebo konec období 0).

Nejprve si vytvořte přehlednou tabulku (obr. 1), do které si známé hodnoty doplníte. Také si můžete pro zajímavost spočítat, kolik budete sami do spoření za dané období investovat.

Nyní vás určitě bude zajímat, kolik naspoříte, jestliže dostanete i příslušný úrok. Pro tento výpočet se použije funkce *Budhodnota*, která umí vypočítat hodnotu investice na základě pravidelných splátek.

Výpočet toho, kolik za uvedené období zaplatíte.

B6 | =B5*B4*12

	A	B
1	**Zkuste investovat**	
2		
3	úroková míra nebo dividenda	2,6%
4	počet období (roky)	5
5	hodnota jedné investice (platby)	600,0 Kč
6	celkem zaplacené	36 000,0 Kč
7	celková hodnota investice na konci období	

Obr. 1

Úroková míra je roční, proto je třeba vydělit ji 12.

Rok má dvanáct měsíců, počet splátek je tedy počet roků vynásobený 12.

Protože splátku dáváte pryč (do banky), označte ji znaménkem minus.

Předpokládáme, že na začátku není žádná částka navíc.

Argumenty funkce

BUDHODNOTA

Sazba	B3/12	= 0,002166667
Pper	B4*12	= 60
Splátka	-B5	= -600
Souč_hod	0	= 0
Typ	1	= 1

Obr. 2

Výpočet celkově získané investice.

B7 | =BUDHODNOTA(B3/12;B4*12;-B5;0;1)

	A	B
1	**Zkuste investovat**	
2		
3	úroková míra nebo dividenda	2,6%
4	počet období (roky)	5
5	hodnota jedné investice (platby)	600,0 Kč
6	celkem zaplacené	36 000,0 Kč
7	celková hodnota investice na konci období	38 483,6 Kč

Obr. 3

Nyní můžete do buňky **B7** zkusit pomocí průvodce vložit právě tuto funkci (obr. 2).

Pozorně doplňte jednotlivé odkazy a údaje. Je-li úroková míra roční, je třeba vydělit ji 12. Naopak počet splátek není jenom 5 (počet roků spoření), ale 12krát více, protože se předpokládá, že spoříte každý měsíc v roce.

Po potvrzení pak již dostanete výsledek celkově získané investice (obr. 3).

DANĚ

Z tabulky si můžete také snadno vypočítat, kolik vám investiční společnost připíše na úrocích. Správně byste však měli ještě počítat s daní, kterou zaplatíte státu. Většinou se jedná o 15% nebo 25% z připsaného úroku.

tip

Průvodce pro vložení funkce spustíte tak, že z nabídky **Vložit** vyberete příkaz **Funkce**.

Procento daně.

Získaný úrok.

B9 | =B7-B8*(B7-B6)

	A	B
1	**Zkuste investovat**	
2		
3	úroková míra nebo dividenda	2,6%
4	počet období (roky)	5
5	hodnota jedné investice (platby)	600,0 Kč
6	celkem zaplacené	36 000,0 Kč
7	celková hodnota investice na konci období	38 483,6 Kč
8	daň	15%
9	celková částka po zdanění	38 111,1 Kč

Obr. 4

Z celkové částky je třeba odečíst daň.

Tato daň se platí ročně, proto si jen orientačně můžete vyzkoušet, jaká bude vaše celkově získaná investice (obr. 4).

Pokud vám stačí jen orientační výsledek, vypočítejte získaný úrok (rozdíl celkové investice a naspořených částek) a z toho pak zjistíte, kolik činí vlastní daň (prostým vynásobením procenta daně a částky získané investováním).

CO SE PŘI INVESTICI STANE S POČÁTEČNÍM VKLADEM?

Zkuste se nyní ještě vrátit k předchozímu příkladu, ale předpokládejte, že na počátku dáte určitý vyšší vklad. Částku jednorázově vložíte a pak začnete již pravidelně spořit (obr. 5).

To znamená, že v buňce **B7** (celkem zaplaceno) musíte vzorec upravit tak, aby se připočítal i počáteční vklad.

Nyní jen zbývá opět zadat funkci **Budhodnota** a doplnit správné údaje (obr. 6). Téměř všechny hodnoty budou doplňovány stejně jako v předchozím příkladě, jen v políčku *souč_hod* se musí počítat s počáteční investicí (opět se znaménkem minus, protože vy peníze vydáváte). Po potvrzení dialogového okna (obr. 6) dostanete výsledek celkové investice. U ní si opět můžete vypočítat daň, kterou z úroků zaplatíte státu.

Z výsledků na obrázku je vidět, že investice při nízkých úrocích a malých částkách nepřináší velké zhodnocení. Proto se zkuste podívat na spoření se státní dotací.

Celkem zaplacená částka.

B7 | =B6*B5*12+B3

	A	B
1	**Zkuste investovat**	
2		
3	počáteční vklad	10 000,0 Kč
4	úroková míra nebo dividenda	2,6%
5	počet období (roky)	5
6	hodnota jedné investice (platby)	600,0 Kč
7	celkem zaplacené	46 000,0 Kč

Obr. 5

Úroková míra je roční, proto je třeba vydělit ji 12.

Rok má dvanáct měsíců, počet splátek je tedy počet roků vynásobený 12.

Argumenty funkce
BUDHODNOTA

Sazba	B4/12	= 0,002166667
Pper	B5*12	= 60
Splátka	-B6	= -600
Souč_hod	-B3	= -10000
Typ	1	= 1

Pravidelná měsíční splátka.

Počáteční vklad (opět se znaménkem minus).

Obr. 6

PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ

Jestliže si jen tak pro zajímavost chcete spočítat, jakou částku naspoříte pomocí penzijního připojištění například po dvaceti letech, můžete použít také funkci *Budhodnota*. Opět půjde jen o přibližný výpočet, protože například státní příspěvek přichází na účet čtyřikrát za rok, i když spoříte každý měsíc, tedy výpočet úroků je ve skutečnosti trochu rozdílný.

Opět nejprve vytvořte tabulku (obr. 7) a do ní zapište údaje, které znáte, tzn. procento zhodnocení spoření (závisí na tom, zda máte starou smlouvu, v níž byla zaručena minimální hodnota 3 %, nebo smlouvu novou), dále dobu spoření a částku, kterou chcete spořit (nebo už spoříte). Vzhledem k státním příspěvkům se pak podívejte, zda máte starý typ spoření, či nový: v něm je příspěvek o něco vyšší a navíc si můžete platby odečítat z daňového základu. Nemáte však zaručeno minimální zhodnocení vkladů.

U starých smluv je státní příspěvek 24 %, ale maximum je 120 Kč měsíčně, u nových smluv je to 30 %, ale měsíční maximum je 150 Kč. Zkuste si tedy nejprve vypočítat, kolik dostanete na státním příspěvku.

Do buňky **B7** se musí zapsat písmeno „**s**" pro starou smlouvu nebo písmeno „**n**" pro smlouvu novou. Pak se již v buňce **B8** vypočítá, kolik dostanete měsíčně na státním příspěvku (obr. 8). V buňce **B9** pak můžete také vypočítat, kolik dostanete na státním příspěvku za celé období **= B8*B4*12**.

Abyste nyní zjistili, kolik budete mít celkem na konci období, použijte funkci *Budhodnota* (obr. 9).

Po potvrzení dostanete výsledek (obr. 10). Nyní záleží jen na vás, jak si budete s výpočtem dál hrát a celou situaci modelovat pro různé platby, počty let (i když podle nových pravidel je minimální počet roků ten, který vám chybí do 60 let) nebo pro slíbená procenta zhodnocení vkladů.

Rozlišení, zda se bude jednat o smlouvu starou, či novou.

Celkem zaplacená částka.

B6 =B5*B4*12

	A	B
1	**penzijní připojištění**	
2		
3	zhodnocení spoření	3,0%
4	počet období (roky)	20
5	hodnota jedné investice (platby)	500,0 Kč
6	celkem zaplacené	120 000,0 Kč
7	stará nebo nová smlouva	s

Obr. 7

Dotaz na typ smlouvy.

Výpočet pro starou smlouvu.

Výpočet pro novou smlouvu.

B8 =KDYŽ(B7="s";KDYŽ(24%*B5>120;120;24%*B5);KDYŽ(30%*B5>150;150;30%*B5))

	A	B	C	D	E	F
1	**penzijní připojištění**					
2						
3	zhodnocení spoření	3,0%				
4	počet období (roky)	20				
5	hodnota jedné investice (platby)	500,0 Kč				
6	celkem zaplacené	120 000,0 Kč				
7	stará nebo nová smlouva	s				
8	podpora od státu	120,0 Kč				
9	celkem zaplacené od státu	28 800,0 Kč				

Obr. 8

Výpočet měsíčního příspěvku od státu.

Počet měsíčních plateb.

Součet vlastní platby a státní dotace.

Argumenty funkce
BUDHODNOTA

Sazba	B3/12	= 0,0025
Pper	B4*12	= 240
Splátka	-(B5+B8)	= -620
Souč_hod	0	= 0
Typ	1	= 1

Obr. 9

Roční zhodnocení děleno 12 měsíci.

B10 =BUDHODNOTA(B3/12;B4*12;-(B5+B8);0;1)

	A	B	C
1	**penzijní připojištění**		
2			
3	zhodnocení spoření	3,0%	
4	počet období (roky)	20	
5	hodnota jedné investice (platby)	500,0 Kč	
6	celkem zaplacené	120 000,0 Kč	
7	stará nebo nová smlouva	s	
8	podpora od státu	120,0 Kč	
9	celkem zaplacené od státu	28 800,0 Kč	
10	celková hodnota investice na konci období	204 056,1 Kč	

Obr. 10

Výpočet výše penzijního připojištění na konci období.

FUNKCE POČET.OBDOBÍ

info

=POČET.OBDOBÍ(sazba;splátka;souč_hod;bud_hod;typ).

sazba je úroková sazba půjčky,

splátka výše splátky,

souč_hod je současná hodnota,

bud_hod je budoucí hodnota,

typ je způsob splátek (začátek období 1 nebo konec období 0).

JAK ZJISTIT DÉLKU PRO POTŘEBNOU INVESTICI?

Někdy může nastat situace, že si raději budete chtít vypočítat dobu, po kterou potřebujete spořit, abyste na konci získali požadovanou částku. Jednoduše víte, kolik můžete měsíčně spořit a jaký úrok vám banka nebo investiční společnost poskytne. Také máte představu o tom, kolik chcete mít na konci naspořeno.

K výpočtu délky spoření se používá finanční funkce *Počet.období*.

info

Upozorňujeme, že se jedná pouze o orientační výpočty, protože zde není uvedena daň státu a počítá se pouze se stejnou úrokovou sazbou pro celé období. Ve skutečnosti se výše úroků může měnit.

Například si řeknete, že potřebujete naspořit 200 000 Kč a měsíčně můžete odkládat 3000 Kč. Roční úrok, který vám banka nebo investiční společnost nabízí, je 4,2 %. Jak dlouho tedy budete muset spořit?

Vytvořte si nejprve přehlednou tabulku (obr. 11). Do buňky **B6** vložte pomocí průvodce funkci *Počet.období*.

Všimněte si, že do políčka *souč_hod* je doplněna **0**, protože se předpokládá, že zatím nemáte nic naspořeno. Pravidelné měsíční splátky jsou označeny znaménkem minus, protože v současnosti se jedná o výdaj (peníze posíláte bance). Do políčka *bud_hod* je pak zadána částka, kterou chcete naspořit. Nakonec dialogové okno potvrďte, a dostanete výsledek v měsících. Jestliže výsledek vydělíte 12, získáte dobu spoření v letech.

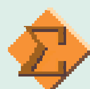
Jestliže vás dvě uvedené finanční funkce zaujaly, zkuste se v MS Excelu podívat například i na funkci **Platba** nebo na funkci **Součhodnota**.

Marie Franců

	A	B
1	**Jak dlouho musím investovat?**	
2		
3	úroková míra nebo dividenda	4,2%
4	kolik se měsíčně spoří	3 000,0 Kč
5	kolik chci naspořit	200 000,0 Kč
6	počet období (měsíce)	

Obr. 11

SPLÁTKY PŮJČKY V 602TAB

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE: info

Jak sestavit tabulku typu „co se stane, když".

Jak spočítat výšku splátek při různých úrocích a při různé době splácení půjčky.

Název programu: 602Tab, součást balíku 602PC Suite, freeware.

Slovem „tabulka" se v kancelářských programech označuje spousta věcí – od objektů s textovými tabulkami až po uspořádané kolekce dat v programech, jako je 602Tab či MS Excel. Tabulka v 602Tab má však přece jen jeden určitý specifický význam a ten si teď přiblížíme.

Pokud jste s daty v programu 602Tab pracovali již více „do hloubky", jistě si dovedete představit, jak se dají určité hodnoty odvozovat jedna od druhé kopírováním vzorců. Tento postup lze ještě více zautomatizovat, a to vytvořením seznamu jedné nebo dvou proměnných, pro které se pak potřebná tabulka vytvoří sama.

TABULKA DAT S JEDNOU PROMĚNNOU

Celý postup si ukážeme na příkladu. Chtěli byste si půjčit 250 000 Kč, víte, že roční úroková sazba je 15 %, a zajímá vás, jaké budou měsíční splátky, pokud budete půjčku splácet různě dlouho. Nemějte strach z matematiky, v 602Tab je k tomuto účelu k dispozici funkce PMT, do jejíhož argumentu v našem případě zadáte:

PMT(úrok v %; délka splácení v měsících – tedy počet splátek; výchozí částka).

Budete-li třeba chtít zjistit, jaké budou měsíční splátky při půjčce 250 000 Kč na 3 roky s úrokem 15 %, zapište vzorec **=PMT(15%/12;3*12;250000)** a výsledkem bude hodnota 8666,30 Kč. Všimněte si těch „dvanáctek" – těch je zapotřebí proto, že pracujeme s kalendářními měsíci.

Vás však bude zajímat, jaké budou měsíční splátky, pokud byste spláceli třeba pět nebo deset let. Nejprve sestavte přehled výchozích údajů a vložte vzorec, podle kterého se budou splátky počítat (obr. 1).

F4 =Pmt(C2%/12;C4*12;C1)

	A	B	C	D	E	F
1	Dlužná částka		250000			
2	Úrok		15			
3						
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně		-8666
5						

Obr. 1. Výchozí data příkladu.

Poté do sloupce **E** napište počty let, které by pro splácení přicházely v úvahu. Podle výše uvedených pokynů označte oblast, která pokrývá jak sloupec s daty, tak sloupec se vzorcem (obr. 2).

Nyní v menu **Data** spusťte příkaz **Tabulka**. Otevře se dialogové okno **Tabulka** (obr. 3). Protože vstupní hodnoty jsou ve sloupci, bude zapotřebí vyplnit pole **Vstupní buňka sloupce**. Sem přijde označení buňky, ze které byla převzata hodnota časového úseku pro výchozí vzorec, a to pro tři roky – je to buňka **C4**.

Pak klikněte na tlačítko **OK**. Tabulka je vytvořena a vy si můžete prohlédnout výsledek (obr. 4).

TABULKA DAT S JEDNOU PROMĚNNOU info

Pro tabulky dat s jednou proměnnou je zapotřebí zadat vzorec pro vyčíslení hodnot. Vzorec se vztahuje k takzvané vstupní buňce. Dále je samozřejmě třeba zapsat vstupní hodnoty, a to tak, že budou zapsány buď svisle (ve formě sloupce), anebo vodorovně (do řádku).

Postup lze obecně shrnout do následujících bodů:

1. Do buněk tabulky zapište seznam hodnot, které mají být ve vstupní buňce postupně použity k vyčíslení výpočetního vztahu – a to buď do jednoho sloupce, nebo do jednoho řádku.

2. Pokud seznam vstupních hodnot zapíšete do sloupce, napište vzorec do první buňky vpravo od sloupce hodnot v řádku nad první hodnotou a všechny další případné vzorce napište vpravo od prvního vzorce. Jestliže jsou vstupní hodnoty ve formě řádku, napište vzorec do první buňky pod řádkem hodnot ve sloupci vlevo od první hodnoty a všechny další případné vzorce napište pod první vzorec.

3. Jako oblast označte buňky se vzorci a hodnoty (vstupní data), které chcete dosadit.

4. V nabídce **Data** spusťte příkaz **Tabulka**.

5. Má-li tabulka dat sloupcovou orientaci, odkaz na vstupní buňku napište do vstupního pole **Vstupní buňka sloupce**. V opačném případě napište odkaz na vstupní buňku do pole **Vstupní buňka řádku**.

	A	B	C	D	E	F
1	Dlužná částka		250000			
2	Úrok		15			
3						
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně		-8666
5				Jiné splátky:	4	
6					5	
7					6	
8					7	
9					8	
10					9	
11					10	

Obr. 2. Oblast budoucí tabulky.

Tabulka (What if)

Vstupní buňka řádku:

Vstupní buňka sloupce: C4

OK Storno

Obr. 3. Dialogové okno **Tabulka**.

	A	B	C	D	E	F
1	Dlužná částka		250000			
2	Úrok		15			
3						
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně		-8666
5				Jiné splátky:	4	-6958
6					5	-5947
7					6	-5286
8					7	-4824
9					8	-4486
10					9	-4231
11					10	-4033

Obr. 4. Tabulka naplněná hodnotami.

DALŠÍ VZORCE V TABULCE DAT S JEDNOU PROMĚNNOU

Možnosti tabulek dat s jednou proměnnou lze rozšířit doplněním dalších vzorců. Jestliže jsou vstupní hodnoty zapsány ve sloupci, zadávají se další vzorce do stejného řádku, a to do prázdných buněk směrem doprava od existujícího vzorce. Jestliže jsou vstupní hodnoty v řádku, další vzorce se zapisují do prázdných buněk v prvním sloupci tabulky pod existující vzorec. Pozor – vzorce se musí vztahovat ke stejné vstupní buňce.

Další postup je stejný jako u tabulky s jedním vzorcem – jen je potřeba označit odpovídající oblast, která pokrývá i další řádek (sloupec).

Zkuste třeba doplnit sloupec s daty, jak by splátky vypadaly při úrokové sazbě 10 % (obr. 5).

G4 =Pmt(10%/12;C4*12;C1)

	A	B	C	D	E	F	G
1	Dlužná částka		250000				
2	Úrok		15				
3							
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně		-8666	-8066,797
5				Jiné splátky:	4	-6958	-6340,646
6					5	-5947	-5311,761
7					6	-5286	-4631,459
8					7	-4824	-4150,296
9					8	-4486	-3793,541
10					9	-4231	-3519,672
11					10	-4033	-3303,768

Obr. 5. Tabulka rozšířená o další vzorec.

TABULKY DAT S DVĚMA PROMĚNNÝMI

V předchozím příkladu jsme ukázali, jak v tabulce s jednou proměnnou využít další vzorce. Výsledkem byly splátky při úrokových sazbách 15 a 10 %. Tím se dostáváme k úvaze, že by nebylo marné mít i úrokovou sazbu jako proměnnou – a právě to vám umožní tabulka s dvěma proměnnými.

V tabulkách dat s dvěma proměnnými se používá pouze jeden vzorec, zato s dvěma seznamy vstupních hodnot. Vzorec se tedy musí vztahovat k dvěma různým vstupním buňkám.

info

TABULKA DAT S DVĚMA PROMĚNNÝMI

Opět uveďme nejprve celý postup krok za krokem:

1. Do libovolné buňky listu napište vzorec, který se vztahuje k dvěma proměnným reprezentovaným dvěma vstupními buňkami.
2. Jeden seznam vstupních hodnot napište do sloupce pod vzorce. Druhý seznam napište do stejného řádku, do něhož je zapsán vzorec, a to směrem vpravo.
3. Označte jako oblast všechny buňky se vzorcem a také řádek i sloupec hodnot.
4. V nabídce **Data** klikněte na příkaz **Tabulka**.
5. Do vstupního pole **Vstupní buňka řádku** napište odkaz na vstupní buňku vstupních hodnot v řádku a do vstupního pole **Vstupní buňka sloupce** zadejte odkaz na vstupní buňku vstupních hodnot ve sloupci.

RŮZNÉ ÚROKOVÉ SAZBY

I tuto možnost si můžeme demonstrovat na příkladu výpočtu splátek půjčky. Rozšíříme ho o zobrazení různých úrokových sazeb. Sloupec s dobou splatnosti ponecháme, vzorec posuneme přímo nad něj a vpravo od vzorce přijdou různé hodnoty úroků (obr. 6).

Jako vstupní buňky nyní poslouží původní buňka **C4** s dobou splatnosti a k ní přibude buňka **C2** s úrokovou sazbou.

Označení oblasti je celkem jasné – musí pokrýt sloupec a řádek se vstupními hodnotami, čímž je automaticky dán i její zbývající rozsah (obr. 7).

Do dialogového okna **Tabulka** (obr. 8) doplňte odkaz na vstupní buňku řádků (v našem případě **C2**).

Potvrzením dialogového okna (kliknutím na tlačítko **OK**) se tabulka naplní hodnotami (obr. 9).

E4 =Pmt(C2%/12;C4*12;C1)

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Dlužná částka		250000					
2	Úrok		15					
3								
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně	-8666	5	10	15
5				Jiné splátky:	4			
6					5			
7					6			
8					7			
9					8			
10					9			
11					10			

Obr. 6. Tabulka připravená pro práci s dvěma proměnnými.

Obr. 7. Oblast označená k vygenerování hodnot.

Tabulka (What if)
Vstupní buňka řádku: C2
Vstupní buňka sloupce: C4
OK Storno

Obr. 8. Nastavení v dialogovém okně

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Dlužná částka		250000					
2	Úrok		15					
3								
4	Doba splácení v letech		3	splácí se měsíčně	-8666	5	10	15
5				Jiné splátky:	4	-5 757 Kč	-6 341 Kč	-6 958 Kč
6					5	-4 718 Kč	-5 312 Kč	-5 947 Kč
7					6	-4 026 Kč	-4 631 Kč	-5 286 Kč
8					7	-3 533 Kč	-4 150 Kč	-4 824 Kč
9					8	-3 165 Kč	-3 794 Kč	-4 486 Kč
10					9	-2 879 Kč	-3 520 Kč	-4 231 Kč
11					10	-2 652 Kč	-3 304 Kč	-4 033 Kč

Obr. 9. Výsledné hodnoty.

ZOBRAZENÍ ČÍSEL VE FORMÁTU MĚNY

Má-li vaše tabulka obsahovat finanční částky, je kvůli přehlednosti nanejvýš vhodné tyto údaje také jako finanční částky zobrazit. Je-li v tabulce zobrazeno „**152,23781154**“, na první pohled nikoho nenapadne, že jde o peníze. Daleko lépe vypadá údaj „**152 Kč**“. K tomu, aby se finanční údaje zobrazovaly ve správném tvaru, s výhodou využijete formátování buňky.

Obr. 10. Nastavení formátu pro označené buňky.

tip

K rychlému nastavení finančního formátu označených buněk slouží tlačítko **Finanční formát** na panelu formátovacích nástrojů (obr. 11).

Obr. 11. Tlačítkem **Finanční formát** na panelu formátovacích nástrojů nastavíte formát finanční částky se dvěma desetinnými místy.

Označte buňky, v nichž jsou uloženy finanční hodnoty, a z nabídky Formát vyberte příkaz Buňky... Otevře se dialogové okno **Formát buněk** (obr. 10). V tomto okně, a to na kartě Formát, klikněte v seznamu Typ buď na položku **# ##0 "Kč"**, nebo na položku **# ##0,00 "Kč"**. Výslednou podobu aktivní buňky vidíte v poli **Příklad**. Volbu formátu potvrďte kliknutím na tlačítko **OK**.

Jiří Lapáček

OVLÁDNĚTE SVOJI POŠTU

Nadpis třetího, závěrečného dílu našeho seriálu návodů na ovládání programu Thunderbird jsme si již klasicky vypůjčili z propagačních hesel sdružení Mozilla.org, výrobce tohoto softwaru. V předchozích částech jsme se víceméně zabývali základním ovládáním a nastavením, podobnými i u konkurenčních programů. Dnes si však povíme o specialitách, které Thunderbird vynášejí na přední místa pomyslného žebříčku e-mailových klientských programů.

info

V ČLÁNKU SE DOZVÍTE:

Jak třídit došlé zprávy.

Jak pracovat s antispamovým filtrem.

Mozilla Thunderbird 1.0.2 cs

Autor: Mozilla.org.

Licence: freeware.

Lokalizace do češtiny: ano.

Domovská stránka: *http://www.mozilla.org/thuderbird.*

Předchozí články najdete na přiloženém CD.

TŘÍDICÍ FILTRY ZPRÁV

Pokud do schránky dostáváte větší množství e-mailů, jistě sami dobře víte, že vyznat se v nich není často vůbec snadné. Avšak rozhodně nikdo nechce, aby důležitá zpráva od nadřízeného byla přehlédnuta v záplavě – byť vyžádaných – nabídek internetových obchodů či vtipných e-mailů od přátel. Nejlepším řešením takové situace je založit si více různých složek pro příchozí poštu a e-mailového klienta nechat došlé zprávy rovnou třídit.

VYTVOŘENÍ NOVÉ SLOŽKY

Z menu **Soubor** vyberte nabídku **Nový objekt** a v ní klikněte na položku **Nová složka...** (obr. 1). Do políčka **Název** zadejte její jméno a v roletovém menu **Vytvořit jako...** vyberte účet a jeho adresář, v kterém chcete novou složku vytvořit. Po kliknutí na **OK** se adresář objeví ve výpisu obsahu příslušného účtu.

Pokud se později rozhodnete takto vytvořenou složku přejmenovat či smazat, pak ji kliknutím levým tlačítkem myši označte a vyberte příkaz **Soubor / Přejmenovat složku** (klávesa **F2**), resp. **Úpravy / Smazat složku** (klávesa **Del**).

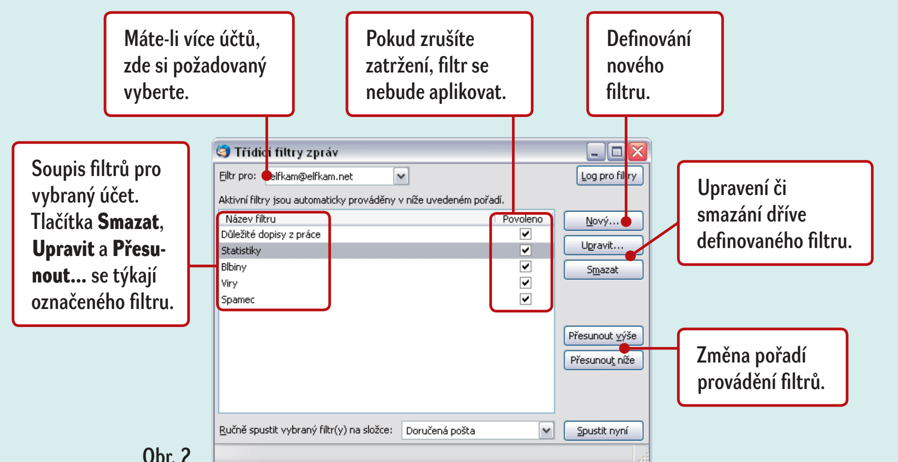
Stejným postupem vytvořte složky pro všechny zprávy, které bude možné podle nějakého kritéria (e-mailová adresa odesílatele, předmět, tělo zprávy...) třídit. Ve výše zmiňovaném případě by bylo zřejmě nejlepším řešením založit složky *Dopisy od šéfa* a *Nabídky internetových obchodů* (tyto e-maily bude možné poznat podle adresy odesílatele) a zbylé dopisy nechat „padat“ do standardního adresáře *Příchozí pošta*.

DEFINOVÁNÍ TŘÍDICÍCH FILTRŮ

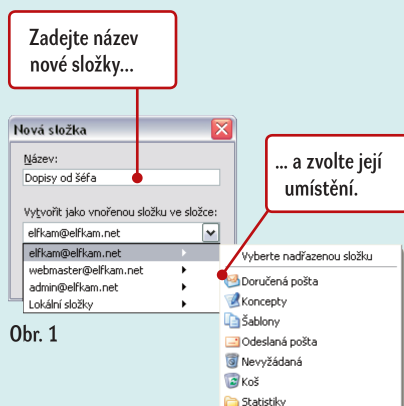
Z menu **Nástroje** vyberte položku **Třídicí filtry zpráv**. V horní části zobrazeného okna (obr. 2) vyberte z rozbalovací nabídky **Filtr pro** účet, ke kterému budete filtr vytvářet. Vlevo klikněte na jediné aktivní tlačítko, tedy na tlačítko **Nový**.

V následujícím okně (obr. 3) si filtr pomocí kolonky **Název filtru** pojmenujte a vyberte jeden ze dvou způsobů vyhodnocení zadaných kritérií. Označíte-li volbu **Vše následující**, bude filtr aktivován jen po splnění všech vložených podmínek, v případě volby **Libovolné z následujícího** po splnění alespoň jedné podmínky. Při zadávání kritérií nejprve v první roletové nabídce vyberte, která část zprávy se bude zkoumat, a z druhé roletové nabídky pak to, jaký vztah má mít k parametru, jejž zadáte do posledního políčka v řadě. (V případě e-mailu od nadřízeného by tedy mohla podmínka vypadat třeba *Odesílatel – je – reditel@firma.cz.*)

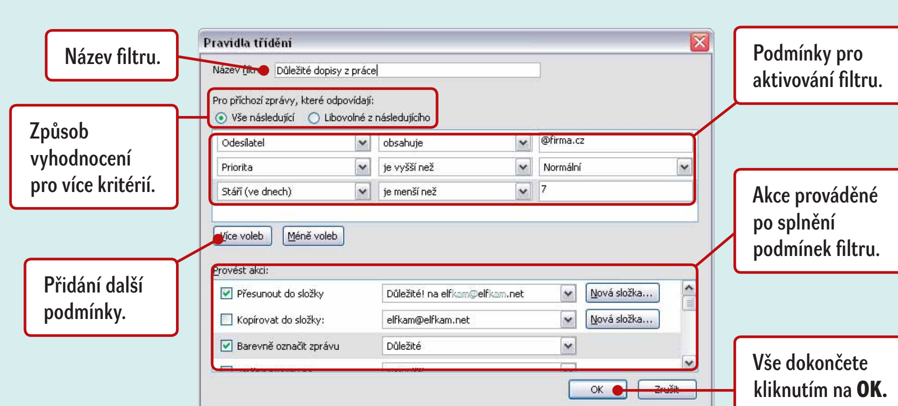
Často však jediné kritérium nestačí. Prakticky neomezeně mnoho jich můžete přidat pomocí tlačítka **Více voleb**. Doporučujeme však používat maximálně tři až čtyři podmínky, jinak se filtr stane nepřehledným a s velkou pravděpodobností v něm uděláte

Obr. 2

Obr. 1

chybu, čímž samozřejmě nesplní svůj účel. (Například lze přidat podmínku *Odesílatel – je – mistoreditel@firma.cz*, když vedení podniku je širší.)

V dolní části okna (**Provést akci**) zatržítkem označte, eventuálně doplňte ty akce, které se mají provést, bude-li podmínka (eventuálně podmínky) filtru vyhodnocena jako splněná. Pro náš příklad bychom mohli využít položky **Přesunout do složky** a v roletové nabídce zvolit pro tento účel založený adresář *Dopisy od šéfa* (viz výše) a dále možnost **Nastavit prioritu** s volbou **Nejvyšší**. Pro dokončení definice filtru a pro návrat do přehledu klikněte na tlačítko **OK**.

Uprostřed přehledového okna (obr. 2) se nyní objeví první filtr. Výše popsaným způsobem jich přidejte tolik, kolik potřebujete. Filtry se spouštějí postupně podle toho, jak jsou srovnány v tomto výpisu. Pokud chcete pořadí změnit, klikněte na odpovídající filtry a pořadí změňte pomocí tlačítek **Přesunout níže** a **Přesunout výše**. Kliknutím označený filtr také můžete **upravit** (změnit jeho název, podmínky a akce prováděné po splnění) či **smazat**. Nechcete-li filtr mazat, ale pouze dočasně vypnout, zrušte zatržení ve sloupci **Povoleno**.

ANTISPAMOVÝ FILTR

Spam neboli nevyžádaná pošta je negativním fenoménem současné elektronické komunikace. Pomineme-li problémy s přetěžováním serverů (i když jsou v dané věci problémem největším), i pro běžného uživatele znamená spam znepříjemňování života věčným stahováním a mazáním zpráv, o něž nestojí. Proto schopnost Thunderbirdu poznat a vypořádat se s nevyžádanou poštou, je tak říkajíc darem z nebes.

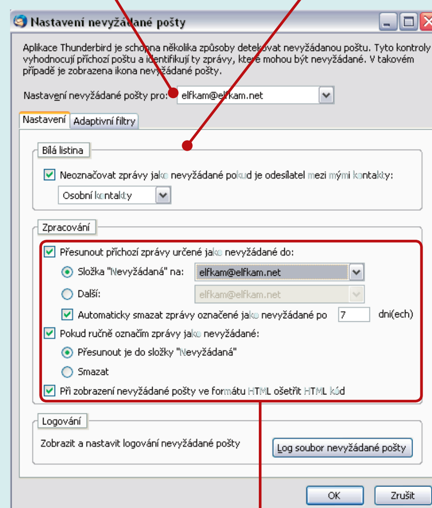
NASTAVENÍ

Z menu **Nástroje** otevřete položku **Nastavení nevyžádané pošty...** (obr. 4). V horní části zvolte účet, pro nějž nastavení provádíte, a pak přepněte na kartu **Adaptivní filtry**. Zde aktivujte jedinou volbu – **Povolit kontrolu...** Thunderbird tak začne pro rozpoznávání nevyžádaných zpráv používat tzv. heuristickou analýzu. Její princip spočívá ve vyhledávání typických znaků nevyžádané pošty. Pro různé uživatele však pohled na spam může být značně odlišný, proto budete nuceni svůj filtr „si naučit“. Toho se však nebojte. V praxi to znamená ručně označit cca 50 – 100 zpráv, zda se jedná o nevyžádanou poštu, či ne. Poté bude již filtr fungovat velmi precizně a hlavně autonomně.

Vraťte se zpět na kartu **Nastavení**. Zde označte jedinou volbu v rámečku **Bílá listina** – tím zamezíte to, aby se jakékoliv zprávy od odesílatelů uložených ve vašem adresáři označovaly jako spam. V části **Zpracování** pak aktivujte všechny tři hlavní volby (**Přesunout příchozí...**, **Pokud ručně...** a **Při zobrazení**). Pod první volbou pak vyberte možnost **Složka Nevyžádaná na** a zvolte odpovídající účet, dále aktivujte **Automaticky smazat...** a čas prozatím nastavte na **po 7 dnech**. (Až budete mít adaptivní filtr „naučený“, můžete čas zkrátit klidně na nula dnů – jde tedy o okamžité mazání došlého spamu.) U možnosti **Pokud ručně...** pak zvolte podmožnost **Přesunout je do složky „Nevyžádaná“**.

Vyberte si účet, pro nějž bude nastavení platit.

Bílá listina způsobí, že e-maily od osob uložených v adresáři nebudou nikdy považovány za spam.

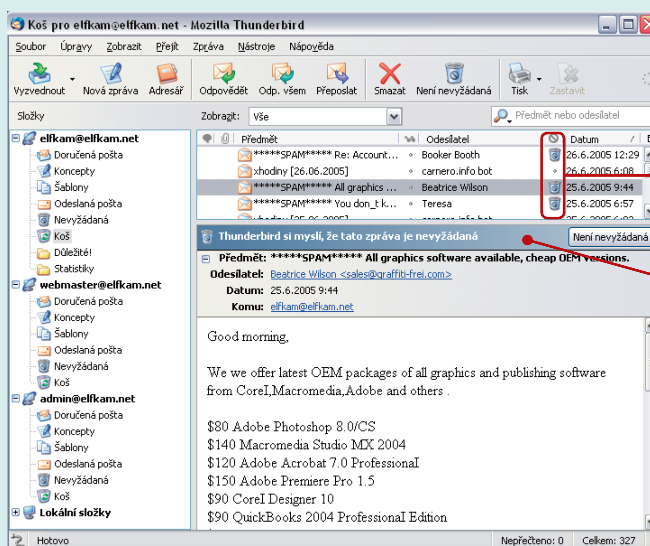
Obr. 4

Další parametry si nastavte podle obrázku, resp. podle popisu v textu.

„NAUČTE“ SI SVŮJ FILTR

Jak již bylo řečeno, antispamový filtr budete muset po jeho aktivaci nejprve chvíli „učit“. To provádíte označováním nerozpoznaných nevyžádaných zpráv a naopak rušením označení u „dobrých“ zpráv označených jako spam. Pozor! Tuto část je třeba udělat obzvláště pečlivě, neboť filtr si bere „ponaučení“ z každého (!) e-mailu (ne)označeného jako nevyžádaná pošta.

Po stažení zpráv zavítejte nejprve do složky **Nevyžádaná** všech účtů, pro které máte antispamový filtr aktivován. Je-li zde jako nevyžádaná označena „správná“ zpráva, klikněte na ni a v horním proužku (obr. 5) **Thunderbird si myslí...** klikněte na tlačítko **Není nevyžádaná** (adekvátní příkazu **Zpráva / Označit / Není nevyžádaná** s klávesovou zkratkou **Shift+J**). Pokud posléze při prohlížení „korektních“ zpráv narazíte na nevyžádanou poštu, označte ji pomocí volby **Zpráva / Označit / Jako nevyžádanou** (klávesa **J**). Tato (od)označení můžete provést kliknutím na ikonku koše ve výpisu zpráv (obr. 5).

Obr. 5

Označení, resp. zrušení označení, že je zpráva nevyžádaná, můžete provést také kliknutím na symbol tečky, resp. na ikonku koše ve výpisu zpráv.

E-mail byl vyhodnocen jako nevyžádaná pošta. Pokud tomu tak není, klikněte na tlačítko **Není nevyžádaná**.

HROMADNÉ MAZÁNÍ SPAMU

Ve chvíli, kdy ve složce *Nevyžádaná* nebo *Koš* budete mít více nevyžádaných zpráv, než je zdrávo, tento adresář označte a pomocí příkazu **Nástroje / Smazat nevyžádanou poštu ve složce** je všechny najednou bez jakéhokoliv vyhledávání odstraňte.

Aleš Havlas, *elfkam@elfkam.net*

FOTOALBA NA INTERNETU

Vystavit svoje obrázky na internetu dnes dokáže skoro každý – nejde totiž vůbec o těžkou operaci. Nepotřebujete ani speciální programy – můžete totiž využít fotoalba již připravená, do kterých stačí obrázky nahrát, případně nastavit několik drobností.

Internetová fotoalba mají mnoho výhod. Využijete je hlavně tehdy, když chcete fotografie ukázat někomu, kdo není poblíž vás. Vytvořit fotoalbum je rozhodně výhodnější než posílat fotografie jako e-mailovou přílohu. Takový e-mail totiž může být velmi objemný a e-mailová schránka příjemce naopak velmi malá. Pokud snímky nahrajete na internet, pak si je druhý uživatel může prohlédnout, kdy bude chtít, případně si je může stáhnout na svůj počítač. Většinou za tuto službu nemusíte nic platit – v základní podobě bývají fotoalba poskytována zdarma. Pokud chcete mít k dispozici větší prostor, pak je třeba zaplatit.

NEJPRVE REGISTRACE

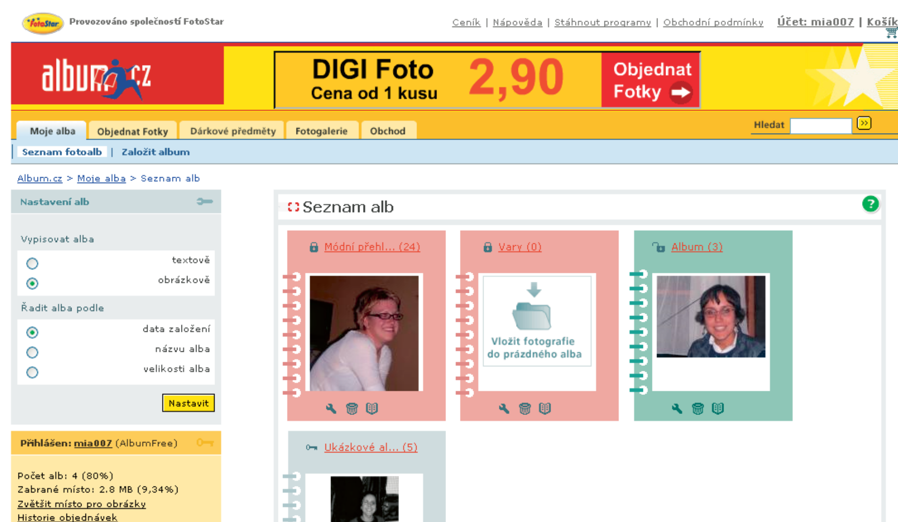
Prvním krokem je vždy registrace. Poté, co si otevřete internetovou stránku, je třeba kliknout na správný odkaz a poté zadat několik požadovaných údajů. Většinou je povinné uvést jméno a funkční e-mailovou adresu a dále si zvolit přihlašovací jméno a heslo. Poté se již většinou můžete směle přihlásit a začít snímky nahrávat.

TVORBA ALBA

Fotografie si pro lepší pořádek můžete zařadit do alb. Prvním krokem tedy je založení nového alba; je třeba jej pojmenovat, případně vepsat nějaký trefný popisek. Dále je nutné nahrát na internetovou stránku fotografie. To provedete tak, že kliknete na příslušné tlačítko – otevře se okno s adresářovou strukturou a fotografie vyhledáte. Tuto proceduru opakujete tolikrát, kolik snímků chcete do fotoalba zařadit. Poté je třeba kliknout na tlačítko pro nahrání fotografií. Nahrávání trvá různě dlouho, záleží na velikosti snímků. I fotografie většinou můžete opatřit vtipnými popisky a provést na nich základní úpravy, jako je pootočení, převedení do černobílé barvy apod. Svým přátelům, kterým chcete fotografie ukázat, pak můžete poslat odkaz, kde se fotografie nacházejí. Při tvorbě fotoalba si můžete vybrat, zda chcete vytvořit fotoalbum veřejné, či neveřejné. Veřejné fotoalbum bude dostupné jakémkoliv návštěvníkovi. Fotoalbum neveřejné ochráníte heslem a heslo sdělíte svým známým, aby si mohli fotografie prohlédnout. Dále můžete vytvořit fotoalbum, které bude sloužit pouze vám – např. jako úschovna fotografií.

FOTOALBUM SE SOUTĚŽÍ

Jako každý rok i letos byla vyhlášena letní fotosoutěž našeho vydavatelství. O soutěži se můžete informovat na jiném místě našeho časopisu, ve zkratce však jde o to, vytvořit zajímavou prázdninovou fotografii s některým z časopisů našeho vydavatelství. Snímek pak můžete vložit na internetové stránky *www.dfv.cz*. Je třeba opět se nejdří-

Na stránkách *www.album.cz* lze obrázky i do jisté míry upravovat.

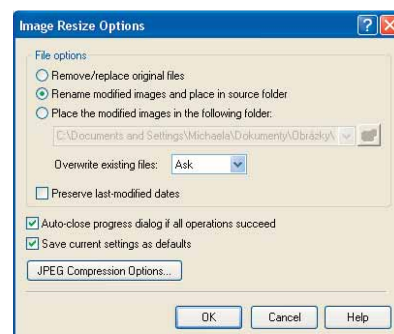
info

JAK OBRÁZKY ZMENŠIT

Na stránky s fotoalby lze nahrávat obrázky v různé velikosti. Často se vám však může stát, že velikost obrázků je omezena, a že je tedy třeba je zmenšit. To můžete provést např. pomocí programu pro práci s grafikou (Photoshop, Gimp) nebo pomocí programů sloužících k prohlížení obrázků. Pojďme se podívat, jak na to v populárním prohlížeči ACDSee. V ostatních programech tuto nabídku najdete na jiném místě, avšak postup zmenšení fotografií bude podobný. V programu ACDSee nejprve označte fotografie, které chcete zmenšit. Poté z nabídky Tools vyberte příkaz Resize. Tím se otevře okno Image Resize (obr. 1). V něm si nejprve můžete zvolit, zda chcete novou velikost obrázku nastavit jako procentuální vyjádření originálu (Percentage of original), nebo zda chcete stanovit velikost obrázku v pixelech (Size in pixels). Ve druhém případě je třeba zadat šířku (Width) a výšku (Height) obrázku v pixelech. Zadáváte-li velikost obrázku v procentním vyjádření, je ještě třeba určit, zda toto vyjádření má být aplikováno na výšku a šířku obrázku, nebo pouze na jeho výšku, anebo pouze na jeho šířku. Kliknete-li na tlačítko Options, získáte další možnosti, jak zmenšení fotografií nastavit (obr. 2). Otevře se okno Image Resize Options a v něm můžete určit, že původní obrázky mají být odebrány a ponechány mají být pouze obrázky zmenšené (Remove/replace original files), nebo že zmenšené obrázky mají být pojmenovány jinak a umístěny do původní složky (Rename modified...), anebo že změněné obrázky mají být uloženy pod stejným názvem, avšak do jiné složky – tu určíte kliknutím na tlačítko se symbolem složky (Place the modified images...).

Obr. 1

Obr. 2

mojefotky.cz
digitální fotosběrna
... jednoduché věci jednoduchou cestou
... první digitální sběrna pro normální lidi

| fotovýroba | fotoalba | novinky | nápověda   o firmě | můj profil | odhlásit se
Michaela Kadlecova (mia007

Fotoalba

Moje alba · Galerie · Uživatelská alba · Hledat album · Nové album · Fotovýroba · Nápověda

Uživatelská alba

<< |< 1 >| >> 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58

a Venda
Vlastník Václav Zilvar (janyr)
Fotografií 50
Datum 3. 01. 2004
pod heslem originály

''02 v škole
Vlastník Ivo Sýkora (syky)
Fotografií 13
Datum 7. 07. 2004
pod heslem originály

''03 v škole
pár okamihov nafotených v druhom ročníku gymnázium Košice-Šaca
Vlastník Ivo Sýkora (syky)
Fotografií 60
Datum 5. 07. 2004
pod heslem originály

...to boli časy...
Nejaké staršie fotočky...
Vlastník Peter Kriška (pepo)
Fotografií 13
Datum 5. 08. 2004
pod heslem bez originálů

Na stránkách *www.mojefotky.cz* můžete fotografie nejen nechat vytisknout, ale také je sdílet s ostatními.

ve zaregistrovat a vytvořit si profil. Pak už můžete začít fotografie vkládat. Nejdříve si vyberete, do které galerie obrázek patří: zda do galerie Originální nápad, nebo do kategorie Tuzemsko, anebo do kategorie Zahraničí. Vepíšete nadpis obrázku a doplníte krátký popisek. Na stránkách si můžete také prohlédnout obrázky, které vložili ostatní čtenáři, a vepsat k nim komentář.

KDE FOTOALBA HLEDAT

Na našem internetu najdete mnoho stránek, na kterých si můžete velmi jednoduše vytvořit vlastní fotoalbum. Tyto stránky vám v našem časopise pravidelně představujeme. Této služby můžete využívat zdarma v základním rozsahu – můžete např. vytvořit pouze omezený počet fotoalb, vložit do nich pouze určité množství fotografií v určité maximální velikosti apod. Pokud potřebujete více prostoru, je již třeba si připlatit. Avšak pro běžný provoz základní poskytovaná verze většinou postačuje.

ALBUM.CZ

Velmi pěkná fotoalba můžete vytvořit na stránkách *www.album.cz*. Po registraci se přihlásíte a můžete si prohlédnout tzv. ukázkové fotoalbum. Snímky můžete do fotoalba vložit tak, že je prostě přetáhnete (např. z průzkumníka) do volného políčka na stránce. To je velmi praktické, protože tak nemusíte vkládat jednu fotografii po druhé, ale libovolný počet obrázků najednou. Na vložených snímcích můžete provádět základní úpravy. Obrázky můžete např. pootočit, převést na úroveň šedi, zrcadlově obrátit. Snímky lze také rovnou objednávat k vytištění nebo vybranou fotografii poslat libovolnému uživateli jako virtuální pohlednici. Uživatelé, kteří si obrázky prohlíží, je mohou stáhnout na svůj disk.

MOJEFOTKY.CZ

Stránky *www.mojefotky.cz* slouží jako virtuální fotosběrna, ale je možné je využít také jako internetové fotoalbum. Pokud se na stránkách zaregistrujete, můžete vytvořit fotoalbum veřejné (které mohou vidět všichni uživatelé) nebo album ochráněné heslem. Pro návštěvníky fotoalba můžete také povolit prohlížení a stažení originálů. Fotografie můžete do alba buď přidávat po jedné, nebo je zabalené v archivu ZIP přidat všechny najednou.

-mia

info

DALŠÍ TIP, JAK ZMENŠIT OBRÁZKY

Pokud chcete obrázky zmenšit, můžete využít jednoduchého specializovaného programu JPEG Resampler. Ten si můžete zdarma stáhnout z internetové adresy *www.software.macek.cc* (odkaz najdete i na stránkách s fotoalbem, tedy na adrese *www.album.cz*). Program má česky zpracované a skutečně jednoduché ovládání. Nejprve je třeba označit adresář, ve kterém se nacházejí fotografie, jež chcete zmenšit. Dále určíte složku, kam mají být uloženy zmenšené obrázky. Poté určíte, jak má být obrázek zmenšen: zda půjde o maximální velikost, o maximální rozlišení, o procento z originálu apod.

CESTOVÁNÍ SPECIÁL

Prázdniny jsou dobou, kdy se většina z nás chystá na dovolenou. Majitelé a provozovatelé internetových serverů to vědí a většina z nich připravuje stránky zaměřené na otázky spojené s dovolenou.

info

Stránky popisované v tomto článku najdete na adrese *http://cestovani.atlas.cz*.

Součástí stránek je také speciál **Sport** (*http://cestovani.atlas.cz/sport*) pro ty, kteří chtějí vybírat místo pobytu podle oblíbeného sportu.

Portál Atlas doplnil na své stránky informace týkající se cestování a dovolených.

Na stránkách, které si představíme, můžete vyhledávat cestovní kanceláře a zájezdy z jejich nabídky, vybírat ubytování, vyhledávat spojení do různých měst a objednávat autobusové jízdenky a letenky a získat základní informace o zemi, do které se chystáte vycestovat.

ÚVODEM

Na úvodní stránce najdete články týkající se některých zajímavostí. Více vás asi budou zajímat záložky v horní části stránky. Ty slouží k zobrazení stránek s tématy, o kterých jsme se zmínili v úvodu.

VYHLEDÁVÁME ZÁJEZD

V horní části stránky klikněte na záložku Zájezdy. V pravé části stránky se zobrazí seznam akčních nabídek, v levé části pět rozbalovacích seznamů. V těch postupně určíte, o který stát, o které město a o jaký typ zájezdu máte zájem. Můžete samozřejmě zadat také termín a cenovou hladinu.

Po kliknutí na tlačítko Vyhledat se zobrazí seznam zájezdů, které splňují zadání. Kliknutím na odkaz uvedený u každého zájezdu zobrazíte okno s dalšími informacemi. Je možné přejít na stránku s nezávaznou přihláškou.

Na levé straně stránky se seznamem zájezdů jsou další pole, pomocí kterých můžete upřesnit zadání: například volbou stravování (bez jídla, jen snídaně, polopenze atd.), kvalitou (můžete určit rozmezí hvězdiček ubytovacího zařízení) apod.

LETENKY

Záložka Letenky nabízí pole, do kterých zadáte místo odletu a cílové místo, počet cestujících a dětí. Vyhledávací systém vybere seznam dostupných letů a zobrazí jej na obrazovce. U jednotlivých letů je možné zobrazit další informace.

Nepřehlédněte tlačítko **Zobrazit legendu** v pravém horním rohu stránky. Některé informace o letech jsou vyjádřeny pomocí grafických symbolů a jejich popis zobrazíte právě tímto tlačítkem.

Po vybrání letu (kliknutím na malé kolečko nalevo od názvu letecké společnosti) přejdete ke kalendáři rezervací a postupně pokračujete dál.

LETOS ZŮSTÁVÁME DOMA

I v tomto případě si můžete vybrat ubytování. Postačí kliknout na záložku Ubytování.

V horní části stránky postupně zadáte region, okres a nároky na ubytování.

Výsledkem je opět seznam odkazů. V tomto případě vedou odkazy přímo na stránky provozovatelů jednotlivých zařízení.

Chcete-li, můžete přejít na stránku, která dovolí vyhledat ubytování na Slovensku.

JEDEME AUTOBUSEM NEBO VLAKEM

Podobně jako letenky si můžete vyhledat a rezervovat spoj některé z mezinárodních autobusových linek. Seznam stanic je široký a je třeba počítat s tím, že ne všechna města jsou vzájemně propojena. Stránky neumožňují vyhledávat spojení tak, že by výstupem byl návrh cesty včetně možných přestupů. Existuje-li mezi počátečním a cílovým místem přímé spojení, je toto spojení zobrazeno a můžete si na ně rezervovat jízdenku. Neexistuje-li, zobrazí se krátká zpráva.

Potřebujete-li vyhledat spojení, klikněte nejprve na záložku Jízdní řády. Tato stránka dovoluje vyhledat spojení po Evropě. S vyhledaným spojením se pak můžete na tuto stránku vrátit a potřebné jízdenky si rezervovat.

KAM TO VLASTNĚ JEDEME?

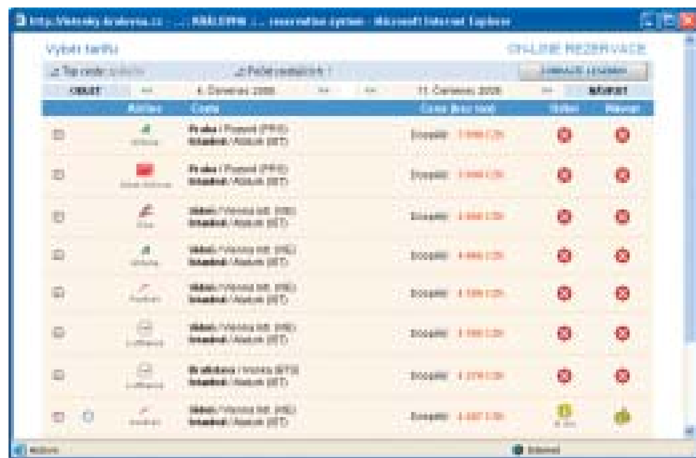
Základní informace o cílové zemi (a nemusí to být jen země evropská) se můžete dozvědět na stránce, kterou zobrazíte kliknutím na záložku Země.

Zde je výběr jednoduchý: nejprve vyberete kontinent a poté konkrétní zemi. V každém případě doporučujeme tuto stránku i stránky navazující pročíst.

CESTOVNÍ KANCELÁŘE

Chcete-li se podívat, které cestovní kanceláře nabízejí zájezdy do místa, které vás zajímá, klikněte na záložku CK. Po zadání cílového státu a podle uvážení i typu zájezdu a sídla CK získáte seznam s názvy cestovních kanceláří. Kliknutím pak otevřete stránky vybrané kanceláře a další je již na vás.

-mzi

Seznam vyhledaných letů.

Seznam zájezdů na ostrov Korfu.

JDE TO I BEZ KABELU

Dvojice adaptérů.

Není to tak dlouho, kdy se objevily zprávy o možném připojení k internetu pomocí kabelů rozvádějících elektrickou energii. Zařízení, které vám v tomto článku představíme, zdaleka nemá takové ambice, slouží „pouze“ k propojení počítačů v bytě (rodinném domku nebo malé kanceláři).

Slovo „zařízení“ není úplně přesné, krabička obsahuje dva adaptéry, které jsou určeny pro zasunutí do zásuvky elektrické sítě, dva kabely pro připojení adaptérů k počítačům, instalační CD a návod.

Každý adaptér slouží k připojení jednoho zařízení (nejčastěji počítače) do „sítě“. Podle návodu (v češtině), který je přiložen, je teoreticky možné realizovat až 253 připojení, ale v praxi může komunikovat nejvýše deset zařízení. Vzhledem k tomu, že jsme k testu dostali pouze dva adaptéry, nebylo možné toto tvrzení ověřit v praxi.

Ihned po spuštění programu probíhá test kvality linky.

Zařízení jsme zkoušeli na počítačích s operačním systémem MS Windows XP.

Protože se jedná o zařízení, které zapojujete do elektrické sítě, je třeba dbát bezpečnostních pokynů.

VYUŽITÍ

Pomocí adaptérů můžete mezi sebou propojit počítače v různých místnostech bez nutnosti pokládat síťové kabely (teď máme na mysli počítačovou síť). Tato výhoda je mírně omezena tím, že adaptér je třeba zapojit přímo do zásuvky, prodlužovací kabely výrobce nedoporučuje. V některých případech bude tedy potřeba dokoupit delší kabel určený k propojení adaptéru a počítače.

PROPOJUJEME POČÍTAČE

Nejprve je třeba propojit počítače tak, aby na sebe „viděly“ (tedy aby si dokázaly vyměňovat data), a poté přesvědčit operační systém, aby povolil druhému uživateli zobrazit obsah našeho počítače.

První úkol, tedy propojení počítačů, proběhl s využitím návodu hladce. Jednotlivé kroky jsou v návodu popsány a postup je velmi jednoduchý. Jedná se o to, že kabelem (který je součástí produktu) propojíte počítač s adaptérem, z CD nainstalujete konfigurační program a adaptér zasunete do zásuvky. Stejný postup opakujete i u dalšího počítače.

Návod zohledňuje konfigurace pro MS Windows 98/ME, pro Windows 2000 a pro Windows XP.

Pokud by došlo k problémům s přístupem k druhému zařízení, bude třeba hledat pomoc jinde.

RYCHLOST PŘENOSU DAT

Tuto hodnotu ovlivňuje také stav sítě elektrického rozvodu a ten se může v různých stavbách výrazně odlišovat. Nicméně výrobce uvádí maximální přenosovou rychlost 14 Mb/s. Všechna propojovaná zařízení by měla být připojena do zásuvek, které nejsou odděleny elektroměrem. Nicméně může se stát, že data mohou proniknout i za elektroměr. Aby nedošlo k jejich zneužití, můžete data šifrovat.

KONFIGURAČNÍ PROGRAM

Ke zjišťování přenosové rychlosti, k nastavení hesla, ke zjištění připojených zařízení a k dalším úkonům slouží konfigurační program. Program sám i jeho instalační pokyny jsou zpracovány v angličtině.

info

Název produktu: adaptér Microcom HomePlug Ethernet NG 1400.

Dodavatel: Fincom, *http://www.fincom.cz.*

Další informace: *http://www.microcom.cz.*

Orientační cena: 2699 Kč včetně DPH.

Použití: Počítač musí být vybaven ethernetovým portem a musí pracovat s protokolem TCP/IP.

Pro využití přiloženého konfiguračního programu musí počítač splňovat tyto nároky: MS Windows 98 SE, ME, 2000 nebo XP s ethernetovým připojením. Procesor Pentium II 300 MHz nebo výkonnější.

Popis programu by si možná zasloužil více místa v české příručce.

SHRNUTÍ

Potřebujete-li propojit počítače například v rámci bytu (kanceláře) nebo rodinného domku, mohou pro vás být tyto adaptéry řešením. K výhodám patří to, že kabelová síť je již položena (adaptéry používají elektrickou síť). Kvalita přenosu dat závisí na kvalitě této sítě.

Na štítku najdete mimo jiné i MAC adresu každého adaptéru. Ta slouží k jednoznačnému určení jednotlivých adaptérů.

Vzhledem k tomu, že jsme k testování dostali jeden z prvních produktů, byl manuál vytištěn na několika papírech sešitých sešívačkou, uživatelé se však snad brzy dočkají hezky zalomené příručky.

-mzi

Obsah balení bez manuálu.

LETNÍ FOTOŠKOLA

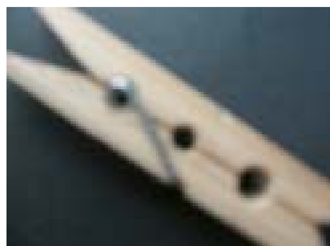
Většina fotoaparátů, včetně těch digitálních, dnes nabízí uživateli několik automatických režimů. Tyto rychlé a jednoduché režimy slouží k co nejjednoduššímu ovládání fotoaparátu a současně eliminují větší omyly, které by mohly zkazit dojem z výsledných fotografií. S jejich využitím může i méně zkušený fotoamatér pořídit zdařilé snímky v situacích, které by jinak vyžadovaly složitější nastavování parametrů expozice.

REŽIM „MAKRO"

Režim „makro", nebo chcete-li, režim detailu má vždy symbol kytičky. Při navolení tohoto znaku objektiv do tohoto stavu automaticky přepne a zaostřuje pouze na omezenou dálku. Je to pro něj jakýsi extrém, který nám dovolí zaostřit na kratší vzdálenosti, současně ale neumožňuje zaostřovat na objekty vzdálené. Zaostřovací vzdálenosti se liší objektiv od objektivu; bývají od 1 do 2 cm u těch lepších, standardně však od 15 cm až zhruba po 1,5 metru. V režimu „makro" lze pracovat také jinak, a to v režimu manuálního ostření, pokud to fotoaparát umožňuje. V tomto případě je lepší, používáme-li stativ, čímž zafixujeme vzdálenost fotoaparátu od objektu.

Můžeme si to jednoduše demonstrovat na jedné zkušební fotografii. Bez zapnutého režimu „makro" vyfotografujeme detail kolíčku na prádlo. Výsledek bude vypadat nejspíš jako na obrázku 2.

Zapneme-li režim „makro", docílíme ostrého detailu, jak vidíte na obrázku 2.

Obr. 1. Detail vyfotografovaný z malé vzdálenosti bez zapnutého režimu „makro". Objektiv nebyl schopen zaostřit.

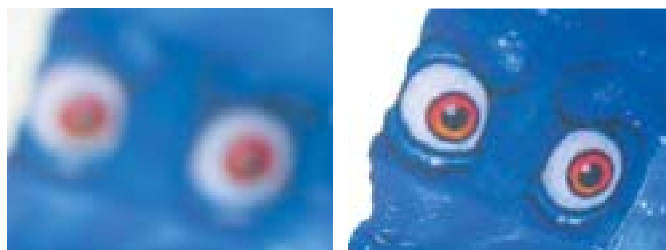

Obr. 2. Se zapnutým režimem „makro" je detail ostrý.

Zdálo by se, že stejného detailu docílíme, použijeme-li zoom. Není tomu tak! Zoom sice obraz přiblíží, ale konstrukce objektivu nedovolí při delším ohnisku objektivu zaostřit na tak krátkou vzdálenost. Pro ilustraci poslouží dvě fotografie na obrázku 3.

REŽIM „PORTRÉT"

Portrét je jeden z nejrozšířenějších fotografických žánrů. Člověk je vždy vděčným objektem zájmu fotografa. Je tedy více než pravděpodobné, že je rozšířen i u široké vrstvy běžných uživatelů fotoaparátů. Fotografování portrétu může být příjemnou tvůrčí aktivitou, která ovšem opět vyžaduje dodržení několika důležitých zásad. Důležitým prvkem je přístup k fotografovanému modelu. Musíme si počínat tak, aby se model necítil nepohodlně. Musíme se vyhnout dlouhým časovým prodlevám, které by způsobily ztrátu přirozeného výrazu. Model se ani na malou chvíli nesmí ocitnout „v křeči". Důležité je vhodné osvětlení. Při přímém slunečním světle je třeba ohlídat, aby model nepřivíral oči. Přichází-li ostré světlo shora, vytváří na tváři a pod bradou nepěkné stíny. Lépe je použít nepříliš ostré boční světlo, které pomůže modelovat rysy tváře. Silné protisvětlo může vytvořit zajímavou obrysovou linku, ale takový portrét není jednoduché správně exponovat (viz obr. 4). Pomoci nám může blesk. Důležitou funkcí portrétu je zachytit charakter portrétované osoby. Upoutání pozornosti na důležité rysy docílíme eliminací všech okolních rušivých prvků v pozadí. Je třeba použít plně otevřené clony objektivu v kombinaci s delším ohniskem objektivu (většinou 80–135 mm). Delší ohnisko nám umožní dostat do snímku větší hloubku a prostor. Fotoaparáty s přednastaveným režimem „portrét" automaticky volí nejmenší možnou clonu, čímž dosáhneme požadovaného rozostření pozadí (vždy ostříme na oči portrétované osoby). Je však třeba hloubku ostrosti správně odhadnout, jelikož se také může stát, že by portrétovaná osoba měla například rozostřené uši, v horším případě i nos. Chceme-li do portrétu zahrnout nejen hlavu a ramena, je dobré zaostřit i část pozadí. a to nastavením vyššího clonového čísla.

Obr. 3. Detail obličeje draka s použitím zoomu (vlevo) a makra (vpravo).

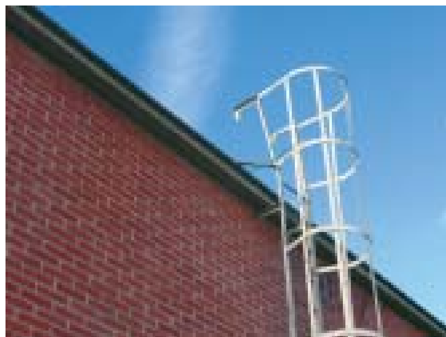
REŽIM „KRAJINA"

Do pojmu krajiny lze zahrnout jak přírodní scenerie (oblohu, hory, lesy, moře), tak i městské prostředí. Nejdůležitějším prvkem při fotografování krajiny je vhodná kompozice a celkové rozvržení snímku. V krajině se vyskytuje mnoho objektů, které mohou působit rušivě, ale přesto je nevyhnutelně musíme na fotografii zaznamenat. Proto je citlivá kompozice důležitější než u jiných žánrů. Při samotném fotografování je také důležité umístit do záběru nějaký dominantní prvek, který bude přitahovat pozornost diváka. V případě fotografie v městském prostředí to většinou bývají památky, sochy, kašny apod., v krajině potom výrazné stromy, kameny, pařezy.

Chceme-li být v krajinářské fotografii úspěšní, musíme pečlivě sledovat světlo, jeho dráhu na obloze, polohu slunce. Je například zbytečné pořizovat snímek v pravé poledne, kdy slunce svítí kolmo

Obr. 4. Příklad špatně exponovaného snímku ve výrazném protisvětle.

Obr. 5. Pěkný kontrast červené zdi s modrou oblohou – fotografováno po světle.

Obr. 6. Tentýž snímek ve stejnou dobu, ale pořízený v protisvětle, navíc s manuálním nastavením clony.

Obr. 7. ... a tentýž snímek s automatickým nastavením expozice.

shora a na reliéfu krajiny nevytváří žádné zajímavé stíny a kdy celou plochu naopak zplošťuje. Teprve při slunci vycházejícím (namodralém) či zapadajícím (nazlátlém – „upečeném“) dosahujeme dobrých výsledků. Výhodou je použití stativu, například při delších expozicích, jelikož cílem je maximální možná hloubka a ostrost obrazu. Krajina je statická, nic nám tedy při těžkopádnějším zacházení se stativem neuteče.

Chceme-li se soustředit spíše na zdůraznění rozlehlosti prostředí, volíme objektiv se širším ohniskem (na rozdíl od portrétu je použití širokoohniskových objektivů namístě), i když dochází k určitým zkreslením obrazu. Širokoúhlé objektivy navíc umožňují dosáhnout i při hodně velkém odclonění poměrně slušné hloubky ostrosti.

Při použití režimu „krajina“ (na fotoaparátech symbol hor) se fotoaparát snaží správně vyhodnotit expoziční hodnoty. Právě v krajině se často vyskytují velmi velké světelné rozdíly. Přístroj se tedy většinou snaží o vhodný expoziční průměr mezi oběma krajními hodnotami.

V krajinářské fotografii je taktéž důležité vnímat barvy. Máme-li mít v záběru sytou barvu modrého nebe, je nutné fotografovat vždy se sluncem v zádech. V opačném případě má obloha nepříjemně šedou barvu, i když tak ve skutečnosti nevypadá (viz ilustrační foto na obr. 5, 6 a 7).

REŽIM „SPORT/POHYB“

Nadpis sice odkazuje na sport, ale tento režim je použitelný na všechny pohybující se objekty. V zásadě je možno říci, že tento režim automaticky pracuje s nejrychlejším možným časem (dle aktuálních světelných podmínek) a odpovídající clonou. Pokud se totiž rozhodneme fotografovat rychle se pohybující objekty, musíme k tomu volit též rychlé časy (jako například 1/500 s nebo kratší). Zvolíme-li příliš dlouhý čas, objekt se v záběru rozmaže pohybovou neostrostí, což na fotografii působí zcela nezajímavě (obr. 8). Velmi také záleží na vzdálenosti fotografovaného objektu. Jsme-li od objektu vzdáleni například dva metry, objekt bude na fotografii hodně pohybově rozostřen. Poodstoupíme-li však např. na vzdálenost třiceti metrů, objekt se při stejně rychlém pohybu rozmaže jen velmi málo.

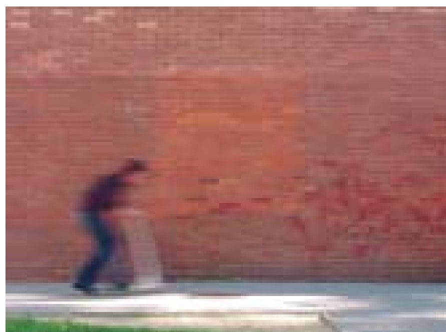
Podobný vliv na ostrost má i ohnisko objektivu. Například objektiv s ohniskem 24 mm (širokoúhlý objektiv) je daleko méně náchylný na neostrost. U teleobjektivů (např. 200 mm a více) je problém udržet snímek ostrý a nerozhýbat jej. Používáme proto stativ, nebo alespoň podpěrnou nožku, která fotoaparát zafixuje ve vertikální ose. U teleobjektivů je tedy nutné pro ostrý snímek používat rychlých časů, pro již zmíněné ohnisko 200 mm alespoň čas 1/500 s a kratší.

Pomocí režimu „sport“, který automaticky volí nejrychlejší možný čas, je tedy možné zachytit pohyb jako ostrý výsek z celého pohybu, který oko není schopno zaznamenat. Lze tedy tímto způsobem fotografovat rychle se pohybující objekty ostře (obr. 9).

Je to metoda zajímavá, v některých případech to ale nefunguje. Potřebujeme-li dosáhnout určité dynamiky, dodat snímku pohyb či pocit rychlosti, je dobré použít **techniku sledování**. Při tomto způsobu je důležité na objekt zaostřit a potom už ho stačí pouze sledovat v jeho dráze. Ve vhodný okamžik stiskneme spoušť, vše se ale odehrává za pohybu! To v praxi znamená, že fotoaparátem bychom měli pohybovat stejnou rychlostí v závislosti na pohybu objektu. Na výsledné fotografii se potom pohybující se objekt jeví jako ostrý, zatímco statické pozadí a popředí je u pomalejších časů (např. 1/30 s) pohybově rozostřeno, což vzbudí onen dojem rychlého pohybu (obr. 10).

tip

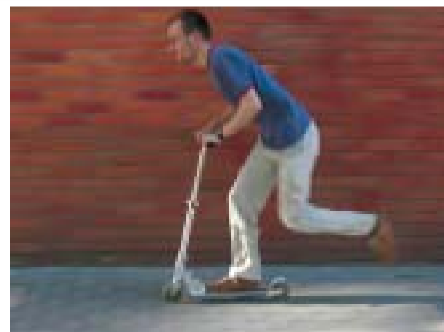
Fotografujeme-li pohybující se objekty, je dobré objekt umístit do záběru tak, aby měl před sebou vždy dostatek prostoru, a tím naznačit, kterým směrem se pohyb odehrává, aby divák neměl pocit, že postava chce vyskočit z obrazu.

Obr. 8. Na obrázku je pozadí ostré, ale jezdec na koloběžce je pohybově rozmazán, což bylo způsobeno fotografováním na delší čas.

Obr. 9. Díky použití kratšího času je jezdec na koloběžce ostrý. Fotografie ale není tak dynamická.

Obr. 10. Zde je jezdec relativně ostrý, pozadí je pohybově neostré. K dosažení tohoto efektu byla použita technika sledování.

INTERNET BUDOUCNOSTI

Představte si internet, ve kterém se stránka včetně těch nejsložitějších animací načte ve zlomku vteřiny, internet, prostřednictvím kterého nebude problém hrát ty nejkomplikovanější síťové hry a prostřednictvím kterého můžete sledovat televizní vysílání ve stejné kvalitě jako na televizoru.

A PRÁVĚ TAKOVÉHO INTERNETU bychom se měli dočkat co nevidět. Společnost T-Mobile totiž oznámila, že začne spouštět první tzv. 3G sítě, které by vše výše jmenované měly umožňovat.

ČR: VĚTŠINOU POMALÝ INTERNET

Ano – můžeme říci, že internet se i u nás stává něčím poměrně samozřejmým, a že se dokonce najde málokdo, kdo by o něm neslyšel – dennodenně jej využívá stále více lidí. Avšak proti civilizovanějšímu zbytku světa máme opět jeden hendikep. Ve vyspělých zemích se totiž stále více rozmáhá internet skutečně rychlý a tzv. vytáčené připojení se stává minulostí. Není bez zajímavosti, že širokopásmové připojení k internetu využívají dnes v České republice zhruba dvě procenta populace, zatímco evropský průměr je procent deset. Internet je zde totiž proto, aby nám skutečně sloužil a naplnil svůj potenciál, mezi který rozhodně již nepatří pouhé prohlížení internetových stránek a posílání mailů.

UMTS – SÍŤ NOVÉ GENERACE

O superrychlých sítích UMTS se zpočátku hovořilo hlavně ve spojitosti s hlasovými (a nikoli datovými) službami. Tyto sítě pro hlasové služby již dokonce leckde ve světě fungují. Avšak nesetkaly se s přílišným ohlasem. To je zapříčiněno hlavně tím, že se pro tyto rychlé sítě nenašla dostatečná náplň – např. televizní vysílání nebo videokonference v mobilním telefonu jsou totiž stále ještě hudbou budoucnosti. Avšak pro sítě typu UMTS se našlo daleko lepší využití – jsou jím datové služby. A právě v tomto duchu ohlásila společnost T-Mobile nástup služeb spojených s rychlými sítěmi UMTS.

NÁSTUP UMTS

S nástupem sítí třetí generace (3G) počítá společnost T-Mobile již koncem roku 2005. Spuštění této sítě je naplánováno pouze pro Prahu. Poté by mělo následovat rozšíření a ke konci roku 2006 by měla být pokryta již polovina našeho území (v polovině roku je naplánováno pokrytí 80 až 85 procent našich měst). Na rok 2007 plánuje společnost T-Mobile zavedení hlasových služeb v této rychlé síti, a tak se můžeme dočkat (pokud budeme mít odpovídající mobilní telefony) i videokonferencí apod.

RYCHLOSTI

Jistě vás zajímá, v čem budou popisované sítě tak přelomové. Jejich hlavním poznávacím znamením by měla být opravdu zajímavá rychlost, která by nám měla umožnit dělat prostřednictvím internetu vše to, o čem jsme doposud pouze snili. Na základě laboratorních testů lze však těžko odhadnout budoucí rychlosti připojení v reálném provozu, kdy se k síti připojí desetitisíce uživatelů. Nicméně očekávání jsou v případě sítí třetí generace opravdu velká. Naměřené hodnoty se pohybovaly kolem 2,2 Mb/s při stahovaní dat do počítače (download) a 1,1 Mb/s pro nahrávání dat do vzdáleného počítače (upload). T-Mobile uvádí, že průměrná rychlost této služby by měla být kolem 512 kb/s – uvidíme však, jak tomu bude při normálním zatížení sítě.

CO POTŘEBUJETE A ZA KOLIK?

Ačkoliv se jedná o internet „mobilní“, připojení v první fázi se nebude uskutečňovat prostřednictvím mobilního telefonu, ale prostřednictvím speciální karty (s anténou), kterou vstrčíte do počítače, nebo prostřednictvím speciálního modemu. Malý zádrhel by mohl nastat v přechodu z první fáze výstavby sítě do druhé. Jak již bylo řečeno, nejprve bude tato síť vybudována v Praze a bude provozována na jiné frekvenci než později ve zbytku republiky – tomu budou pochopitelně odpovídat odlišná koncová zařízení. Později by měla přijít na trh další koncová zařízení, která by měla podporovat všechny datové technologie, jež společnost nabízí (GPRS, EDGE, Wi-Fi). To, kolik za tyto služby zaplatíme, ještě není zcela jasné. V zásadě by však společnost údajně měla přijít s nabídkou, která nebude rozlišovat, za použití které technologie se k internetu připojíte.

-mia

info

JAK NA RYCHLÝ INTERNET

Je jistou ironií, že pro rychlé připojení k internetu je i u nás k dispozici hned několik technologií a přístupů, přesto je jeho využívání malé. Příčinou je hlavně stále ještě vysoká cena, otázka maximálního datového objemu, který můžete stáhnout bez postihu rychlosti, a nedostatečné pokrytí našeho území jistými technologiemi (hlavně internet realizovaný prostřednictvím kabelové televize). Jaké jsou tedy možnosti, jak se v současné době připojit k internetu skutečně rychle?

MOBILNÍ INTERNET

Mobilní připojení k internetu má jednu velkou výhodu – není vázáno na jednu zástrčku a na jedno místo, ale v rámci pokrytí se můžete přesouvat, kam chcete. Využívá se hlavně technologie EDGE, kterou nabízejí všichni naši operátoři. Pro připojení pomocí této technologie potřebujete takový mobilní telefon, který technologii EDGE podporuje. Společnost Eurotel nabízí vysokorychlostní internet realizovaný pomocí technologie CDMA. Tato technologie využívá pro připojení speciální modem. Avšak právě koncové zařízení představuje zádrhel. Mobilní telefon podporující EDGE patří mezi telefony vyšší třídy a tomu odpovídá i jeho cena. Speciální modem pro technologii CDMA vás přijde na necelých deset tisíc; pokud chcete cenu nižší, musíte se Eurotelu upsat na delší časové období.

PEVNÝ PŘÍSTUP

Chcete-li využívat pevného připojení, tedy takového, se kterým nemůžete cestovat, pak máte na výběr z připojení pomocí technologie ADSL a z připojení prostřednictvím zástrčky kabelové televize. Vybrat si přitom můžete z několika rychlostí. V rámci každé rychlosti jste pak vázáni maximálním objemem stažených dat.

BRAŠNY A POUZDRA S TRADICÍ

25 úspěšných luštitelů se může těšit na brašnu nebo pouzdro značky LowePro.

Historie kanadské společnosti LowePro se začala psát v roce 1967, kdy její zakladatel Greg Lowe navrhl a vytvořil první batoh s pevným interním rámem. Již v té době si Greg Lowe a jeho spolupracovníci jasně uvědomovali, co profesionální i příležitostní fotografové nezbytně potřebují k ochraně své fotografické techniky: batohy, brašny či pouzdra, které budou dostatečně pevné a budou uloženou techniku maximálně chránit, výrobky, které se budou zároveň dobře nosit a budou umožňovat snadný a rychlý přístup k uloženému fotografickému vybavení. Díky tomu a rovněž díky vysoké kvalitě a špičkovému designu všech svých výrobků je společnost LowePro již více než 35 let předním světovým výrobcem fotobrašen, batohů, pouzder a fotopříslušenství.

soutěž

DNEŠNÍ OTÁZKA:

Kolik zákazníků si v roce 2004 koupilo fotobrašnu nebo fotobatoh LowePro?

a) 500 000; b) 2 500 000; c) 5 000 000; d) 8 000 000.

Odpověď na otázku nám spolu s tajenkou křížovky pošlete nejpozději **do 8. srpna 2005** buď na korespondenčním lístku označeném heslem **LowePro** na adresu **Vogel Burda Communications, oddělení marketingu, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1**, nebo elektronickou poštou na adresu **krizovka14@ppk.cz**. Nezapomeňte uvést svou poštovní adresu! Jména výherců uveřejníme v **PPK č. 17/2005**.

Tajenku a odpověď na otázku se svou adresou můžete zaslat formou SMS zprávy na číslo 9000106, a to ve tvaru: **Vogel PK14*Text tajenky*odpoved na otazku*Jmeno Prijmeni Ulice Cislo Mesto PSC**
Slovo Vogel oddělte od příznaku PK14 mezerou. Příznak PK14, text tajenky, odpověď na otázku a kontaktní údaje oddělte od sebe hvězdičkou nebo čárkou. Pokud jste se již zaregistrovali v SMS registraci, můžete své jméno a adresu vynechat. Cena za odeslanou SMS zprávu je 6 Kč včetně DPH. SMS službu poskytuje společnost NetKit, s. r. o.
Infolinka: +420 284 820 470.

Účastí v soutěži souhlasíte s poskytnutím osobních údajů (jméno, příjmení, adresa, popř. e-mailová adresa) zadavateli soutěže za účelem zasílání nabídky obchodu nebo služeb.

POMŮCKY: ASTRID, APA, ATE, KAS, LS, O-O, TWN, UR
PLANETKA
ZAČÁTEK TAJENKY
ČESKÝ LOUTKÁŘ
CHEM. ZN. ASTATU
VESNA
BENÁTSKÝ CESTOVATEL
DRUH AFRICKÉ ANTILOPY
MONGOLSKÉ JEZERO
PROVAZ SE SMYČKOU
PODNIK V NYRSKU
KONEC TAJENKY
OSIVO
KAZAŠSKÉ POHOŘÍ
ANGLICKY "PAVEL"
NÁZEV BARVIVA NA VEJCE
ODRŮDA
ČESKÁ ŘEKA
ZKR. PRAŽ. UNIVERZITY
NÚBIJSKÁ BAVLNA
PŘEDLOŽKA
KÓD TCHAJ-WANU
KOVONOSNÁ HORNINA
PEVNINY
HRDINA
ZKOSENÍ
PRAVIDELNÝ POKLES MOŘSKÉ HLADINY
STŘEŠNÍ LEPENKA
CITOSL. ÚDIVU
ŽENSKÉ JMÉNO
ZKRATKA DOKTORA
ANGLICKY "ČLUN"
ZKRATKA FIRMY
PREZENT
SIBIŘSKÝ VELETOK
JM. CHAPLIN. MANŽELKY
ŠPANĚLSKÝ ŠLECHTIC
ZÁPIS ŠACHOVÉ ROŠÁDY
PLANETKA
PŘITAKÁNÍ
TAMTA
PŘEDLOŽKA
NAŠE POLITICKÁ STRANA
CIZOPASNÝ HLÍST
PŘÍSLUŠNÍK JAPONSKÉ VOJENSKÉ ŠLECHTY
FRANC. "PŘÍTEL"
OZDOBNÁ SPONA
RUSKÝ SOUHLAS
NESTVŮRA
SÉRIE
SLOVENSKÁ SPOJKA
ŘEDIDLO
INICIÁLY SPIS. JIRÁSKA
ST. JMÉNO TOKIA
CHORVATSKÝ PŘÍSTAV
JAPONSKÁ POTÁPĚČKA
RUSKY "JEZERO"
ŘEKA V BRAZÍLII
PRIMÁTI
OZNAČENÍ PRO PEČEŤ
ROH
FINSKO
KARETNÍ VÝRAZ
SPZ OLOMOUCE
HÁJOVÁ BYLINA
PŘES MÍRU
SERŽ
SPZ PRAHY-ZÁP.
ANGLICKY "NE"
ZPĚVOHRA
JMÉNO ŠPANĚLSKÉ EXKRÁLOVNY
OTOČNÝ NOSNÍK U NÁKL. AUTOMOB.
POUSTEVNA
CITOSL. CHRČENÍ
ORGÁNY SLUCHU
STŘED TAJENKY
JMÉNO SPIS. PAVLA
SEKNOUT
ČESKÝ HUDEBNÍ (FILMOVÝ) SKLADATEL
NÁSTROJ NA KRÁJENÍ

lowepro®

Správná odpověď na soutěžní otázku z **PPK č. 11/2005** zní:
Váš hrdina ve hře Prince of Persia: Warrior Within může používat 50 různých zbraní (odpověď d).

Tajenka křížovky z **PPK č. 11** zní:
Objevit v sobě skrytého válečníka.

Počítačovou hru Prince of Persia: Warrior Within od společnosti Playman dostanou:

L. Daněk z Dobrušky,
T. Volín z Kralovic,
Š. Lukešová z Písečné,
P. Šim z Černčic,
Š. Kubů z Letohradu,
J. Šmidrkal z Jičína,
M. Holoubek z Prahy 5,
M. Albrecht z Pecky,
P. Kraus z Ústí nad Labem
a J. Matias z Dobřichovic.
Blahopřejeme!

NAD DOPISY ČTENÁŘŮ

Z CD časopisu PPK jsem si nainstaloval Mozzila Thunderbird 1.0 cs. Nastavení účtu mám stejné jako u programu Outlook Express a stále se mi ukazuje tato výstraha. Příkaz PASS nebyl úspěšně proveden. Poštovní server POP3.volny.cz zaslal odpověď: Authorization failed.

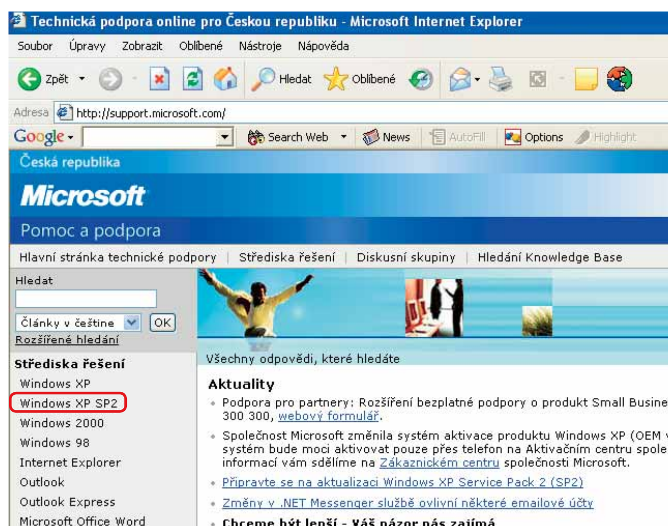
Tato zpráva znamená, že váš poštovní server pro stahování e-mailů (server POP3) nedovolil programu Thunderbird stáhnout nové zprávy, neboť bylo zadáno neplatné heslo. Při zadávání hesla pro přístup ke schránce jste se zřejmě překlepl. Otevřete si nabídku **Nástroje/Možnosti/Ostatní** a rozbalte položku **Uložená hesla**. Klikněte na stejnojmenné tlačítko a ve výpisu vyberte a smažte příslušné heslo. Pak všechny nabídky uzavřete a pokuste se opět stáhnout došlé zprávy. Budete vyzván k zadání nového přístupového hesla.

Aleš Havlas

Často se čtenáři dotazují na problémy spojené s nainstalováním SP2 (Service Pack 2) pro Windows XP.

Obecně řečeno, instalace SP2 je problémová, protože jsou zaváděny ne zrovna malé změny do již fungujícího systému, a to z velké části do oblasti bezpečnosti. Škála problémů, které pak často vznikají, je velmi široká. Pro minimalizaci výskytu těchto problémů by bylo potřeba Windows XP znovu nainstalovat i se SP2 na „čistý počítač“ a teprve potom instalovat programy. Stejně tak by bylo nutné mít počítač dokonale zabezpečen a nepoužívat špatně naprogramované či pirátské programy. Pokud jde o programy samé, může pak docházet ke konfliktům buď mezi nimi navzájem, nebo ke konfliktům s operačním systémem. Ty pak často končí obligátní a nic neříkající hláškou „Program provedl neplatnou operaci a bude ukončen“. Takový problém by byl většinou schopen vyřešit možná tvůrce programu a programátor Windows. U některých problémů je však jejich příčina známa. Rozhodně stojí za to pokusit se program vyhledat na stránkách technické pomoci Microsoftu. Na stránkách http://support.microsoft.com/ (které jsou optimalizovány pro Internet Explorer) klikněte v levém panelu na Windows XP SP2 (obr. 1). Otevře se stránka se třemi oddíly, z nichž první se týká instalace, druhý chování po instalaci a třetí řešení problémů. Po kliknutí na třetí oddíl hledejte na následující stránce v části pro řešení problémů ten svůj (obr. 2).

-imh

Obr. 1. Klikněte na Windows XP SP2.

Odstraňování potíží

Vyskytly se potíže s fungováním programů, her, ovladačů nebo zařízení? Články a témata o odborné p Microsoft vám mohou pomoci při odstraňování potíží.

- Device drivers known to cause instability in Windows SP2
  SP2 includes the Driver Protection feature, which helps protect operating system stability by pre are known to cause stability problems.
- Some programs seem to stop working after you install SP2
  After you install SP2, some programs may seem not to work. By default, Windows Firewall is en computer. This article discusses how to make an exception and enable a program to run by add
- Troubleshooting Windows Firewall settings in Windows XP SP2
  If Microsoft Windows Firewall is blocking a port that is used by a service or by a program, you c exception. This article describes advanced troubleshooting steps for determining if Windows Fire
- Další informace o častých problémech s kompatibilitou aktualizace SP2 a způsoby ře

Obr. 2. Po kliknutí na spodní odkaz se otevře další stránka s řešením problémů.

inzerce

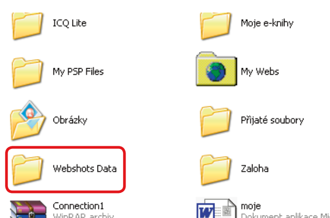
Z Vašeho časopisu jsem se dozvěděla o stránkách www.webshots.com. Díky jejich programu se mi střídají na ploše krásné motivy. Již jsem si na ně zvykla, ale jsem nucena přeinstalovat svá Windows XP. Jak mohu tyto obrázky zálohovat?

Oproti normálnímu zálohování obrázků zde nastává problém. Ten spočívá v tom, že webshots je internetová služba, a tudíž zčásti je financována registracemi uživatelů, počtem přístupů na server a na to navazující reklamou. Uživatel si nainstaluje program, který se o obrázky „stará“ a prostřednictvím kterého s nimi může pracovat. Speciálním zakódováním je zamezeno tomu, aby uživatelé dál obrázky kopírovali nebo s nimi jinak pracovali. Pro zálohování souborů otevřete složku **Dokumenty (My Documents)** v nabídce **Start** (obr. 3). Otevře se složka s dokumenty a z ní složku **Webshots Data** s patřičnými soubory zkopírujte na místo zálohy (obr. 4). Po novém nainstalování Windows stačí složku opět nahrát do složky **Dokumenty (My Documents)**. Potom nainstalujte klientský program pro webshots a ten zálohovanou kolekci sám nainstaluje.

-imh

Obr. 3

Obr. 4. Inkriminovaná složka se zakódovanými soubory.

V PPK 11/05 v rubrice Listárna jsme uvedli návod na převod součásti rodného čísla do jiného tvaru. Pozorná čtenářka nás upozornila, že tento postup platí pouze u mužských rodných čísel, protože ženská rodná čísla se od mužských liší.

V původním článku došlo k chybě, uvedený vzorec nezahrnoval to, že u žen se v rodném čísle připočítává k číslu měsíce ještě 50. Na obrázku je upravený vzorec, který tento rozdíl zahrnuje. Podíváte-li se na vzorec v buňce D2, vidíte, že se nejprve testuje to, zda je první znak větší než 1. Pokud ano, odečítá se od čísla měsíce hodnota 50. Stejným způsobem je třeba opravit vzorec v buňce E4. Nový vzorec pro výpočet čísla měsíce má tvar =KDYŽ(ČÁST(A2;3;1)>"1";ČÁST(A2;3;2)-50;ČÁST(A2;3;2)), celý vzorec pro výpočet data má tvar =DATUM(ČÁST(A2;1;2); KDYŽ(ČÁST(A2;3;1)>"1";ČÁST(A2;3;2)-50;ČÁST(A2;3;2)); ČÁST(A2;5;2)) jako na obrázku 5.

-mzi

fx =DATUM(ČÁST(A2;1;2);KDYŽ(ČÁST(A2;3;1)>"1";ČÁST(A2;3;2)-50;ČÁST(A2;3;2));ČÁST(A2;5;2))

C	D	E	F	G	H	I	J	K
Rok	Měsíc	Den	Převod na datum					
96	6	12	12.6.1996					
			12.6.1996					

Obr. 5. Takto vypadá vzorec v tabulce.

V časopise PPK máte ve Wordu novou oblou grafiku, zbarvenou do modra. Vy tam máte Word 2003, já mám Word 2002. Jde toto barevnější zobrazení nastavit i ve Wordu 2002? Jak to je s objednáním starých čísel časopisu a časopisy za kolik let dozadu můžete nabídnout?

Vzhled oken je záležitostí MS Windows, používáme MS Windows XP. Nějaká starší čísla PPK máme, ale nejsou to ucelené řady. Napište, o která čísla z kterých ročníků máte zájem.

-mzi

inzerce

VÝHODNĚJŠÍ PŘEDPLATNÉ

39,80 Kč za výtisk

- K ročnímu předplatnému dárky zdarma.
- Výrazná sleva oproti kupování jednotlivých čísel – ušetříte 380 Kč.
- 15% sleva na předplatné pro držitele studentské karty ISIC nebo ITIC.
- Velká sleva předplatného pro školy: škola ušetří 487 Kč za rok!
- Každé číslo dostanete do své schránky. Poštovné hradí vydavatel.

JAK OBJEDNAT PŘEDPLATNÉ (PLATÍ V ČR):

- vyplněním objednávky na WWW stránkách časopisu (*www.ppk.cz*);
- e-mailem na adrese *abonence@ppk.cz*;
- faxem na čísle +420 225 018 900;
- odesláním objednacího lístku z časopisu na adresu vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1;
- vlastní písemnou objednávkou zaslanou na výše uvedenou adresu s uvedením přesného typu předplatného.

Po odeslání objednávky prosím vyčkejte na zaslání faktury se složenkou.

ZAPLATIT MŮŽETE PROSTŘEDNICTVÍM:

- námi zaslané složenky na poště;
- převodem z účtu (nutno dodržet variabilní symbol a číslo účtu, uvedené na faktuře).

MOŽNOSTI DORUČENÍ PŘEDPLATNÉHO:

- poštou jako obyčejná zásilka;
- osobně na adrese: Knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19, vrátnice „B“, Praha 1 (pracovní doba: po – pá 10.30 –13.00 a 14.00 – 18.00 hod.).

Reklamace předplatného lze uplatnit na tel. čísle (v pracovní dny 8 – 16 hodin): +420 225 018 942, e-mailem (abonence@ppk.cz) nebo faxem (+420 225 018 900).

ZPŮSOB OBJEDNÁNÍ STARŠÍCH ČÍSEL

E-mailem na adrese *dobirky@ppk.cz*, tel.: +420 225 018 948, poštou na adrese: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1.

Sedm vydání za rok zdarma!

počítač pro každého — **PŘEDPLAŤTE SI**

Vystřihněte nebo okopírujte a zašlete na adresu:
V ČR: Vogel Burda Communications s. r. o., distribuce, Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
V SR: MAGNET-PRESS Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., odd. inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3

Firma ☐

Jméno a příjmení ☐

Ulice, číslo ☐

PSČ ☐☐☐ ☐☐ Obec ☐

IČO ☐ DIČ ☐

Číslo účtu ☐

Telefon/fax ☐

E-mail ☐

☐ Souhlasím se zasíláním obchodních nabídek a dalších informací vydavatelství Vogel Burda Communications na mou adresu.

ZPŮSOB PLATBY (jen v ČR)

☐ Poštovní poukázkou „A-V“, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

☐ Proplacením zálohové faktury, kterou vám zašleme na shora uvedenou adresu.

Po obdržení zálohové faktury zkontrolujte správnost všech uvedených údajů, aby vám mohl být zaslán správně vyplněný daňový doklad.
Zjištěné rozdíly nám ihned sdělte na tel.: 225 018 944, 225 018 946, fax: 225 018 900, e-mail: abonence@ppk.cz.
Zálohové faktury nám nevracejte!

Datum ☐ Podpis ☐

Objednávám předplatné POČÍTAČ PRO KAŽDÉHO
(zaškrtněte prosím jednu z možností):

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pouzdro na 24 CD**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM** (25 sešitů, 25 CD-ROM a dárek navíc – **pořadač**) za **995 Kč/1600 Sk**

☐ **Celoroční s CD-ROM a MP3 přehrávač Creative** (25 sešitů, 25 CD-ROM, **Creative MuVo 512 MB, film na DVD a pouzdro na 24 CD**) za **2994 Kč**

☐ **Celoroční s CD-ROM pro školy** (na kuponu musí být adresa a razítko školy) za **888 Kč/1450 Sk**

☐ **Pololetní s CD-ROM** (12 sešitů, 12 CD-ROM) za **480 Kč/768 Sk**

Objednávám od čísla ☐ Počet kusů každého čísla ☐

(Objednávat lze od čísla 16/05 nebo pozdějších.)

14/05
Kupon je platný pouze do 1. 8. 2005

☐ Osobní odběr v knihkupectví KANT CZ, Na Florenci 19 – recepce B, Praha 1

☐ 15% sleva pro držitele studentské karty ISIC (s objednávkou předplatného pošlete i kopii karty)

SPÔSOB PLATBY (iba v SR)

MAGNET-PRESS Slovakia:
Časopis môžete uhradiť priamo zloženkou typu H. Paličkovým písmom vyplňte zloženku, suma musí zodpovedať cene, ktorá je uvedená na tejto stránke. Iné sumy nemôžeme akceptovať. Do správy pre prijímateľa uveďte názov časopisu. Ak chcete platiť prevodom z účtu, zašlite na adresu distribútora písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry.
Objednávky a zloženky typu C zasielajte na adresu:
MAGNET PRESS SLOVAKIA, s. r. o.
Šustekova 10, P. O. BOX 17, 850 00 Bratislava 5
tel.: +421 267 201 931-33, e-mail: predplatne@press.sk

Mediaprint-Kapa Pressegrosso:
Na adresu distribútora zašlite písomnú objednávku a počkajte na obdržanie faktúry. Objednávky zasielajte na adresu:
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 (2) 444 588 16, 444 588 21, 444 427 73
fax: +421 (2) 444 588 19, e-mail: predplatne@abompkapa.sk

Objednávka od Mediaprint-Kapa Pressegrosso prostredníctvom SMS:
Pošlite správu s textom OBJ na číslo 0907 680 680 a vyplňte obratom zaslaný objednávkový formulár. Vaše údaje potom zadajte medzi čiarky a odošlite späť na 0907 680 680. Cena SMS podľa bežného tarifu Vášho operátora.
Kódy predplatného:
PPK+CD+ŠANON ročné: 1600 Sk, kód 31781
PPK+CD+OBAL ročné: 1600 Sk, kód 34671
PPK+CD polročné: 768 Sk, kód 35272
PPK+CD ŠTUDENT ročné: 1450 Sk, kód 34661
PPK+CD ŠTUDENT polročné: 696 Sk, kód 34662

PŘÍŠTÍ ČÍSLO VYJDE 2. SRPNA 2005

MULTIFUNKČNÍ ZAŘÍZENÍ

V příštím vydání PPK se podíváme na zařízení, která v jednom těle sdružují tiskárnu, skener a kopírku formátu A4. Díky barevným inkoustovým náplním si tyto modely poradí i s tiskem fotografií a umožňují pořizovat barevné kopie. Tato zařízení díky své koncepci all in one (tedy vše v jednom) ušetří místo na vašem stole a bývají zpravidla vybavena i čtečkami paměťových karet.

PPK CD 15/2005

Na cédéčku najdete exkluzivní bonus – plnou verzi nové hry „Batman: Slepá spravedlnost“ (hra je zpracována kompletně v češtině). Jak už název napovídá, hlavním hrdinou je legendární comicsová postava Batman. Dále se můžete těšit na sbírku kvalitních programů – tentokrát se zaměříme na tzv. instant messengery (programy pro komunikaci po internetu) a na programy pro snadnou tvorbu internetových stránek.

TRILLIAN – DALŠÍ PROGRAM NA POPOVÍDÁNÍ

Trillian je další z řady tzv. komunikačních programů. Jeho velkou výhodou je, že sleduje kontakty hned z několika sítí, např. z ICQ a z MSN.

INTERNETOVÉ STRÁNKY BĚHEM CHVILKY

Na našem redakčním CD vám přinášíme zajímavý program Nvu pro tvorbu internetových stránek. Tento program byl dříve součástí balíku programů Mozilla, dnes je distribuován i samostatně a tvorba internetové stránky je pomocí něj velmi snadná. Stránku totiž vytváříte v takovém režimu, ve kterém ji vidíte.

SEZNAM INZERENTŮ

Jméno firmy	Strana
AAC Czech, Praha	2. obálka
Cinemax, Praha	39
Delta CZ, Praha	13
DIGIMAT, Hradec Králové	8, 17, 43
Diskus, Praha	6
DXT ComputerS, Praha	11
Fincom, Hradec Králové	37
FISCHER, Praha	5
GRISOFT, Brno	9
Impact Computers, Praha	35
KARNEVAL, Praha	47
Netkit, Praha	18
Oskar Mobil, Praha	7
Sony, Praha	41
T.S. Bohemia	3. obálka
TERASOFT, Hořovice	8
Verbatim, Eschborn	4. obálka
Zoner Software, Brno	15

čtrnáctideník
počítač *pro každého*
Toto číslo vyšlo 19. 7. 2005.
ISSN 1212-0723 MK ČR 7931

Vydává Vogel Burda Communications s. r. o.

Jednatel: Ing. Pavel Filipovič

Ředitel Vogel Computer Media: Ing. Jiří Palyza

Šéfredaktor: Ivan Heisler

Redakce (redakce@ppk.cz): Norbert Gulevič, Marek Janouš, Jan Jírovec, Michaela Kadlecová, Martin Semrád, Michal Slovák, Richard Straberger, Miroslav Ziegler

Grafická úprava: Michal Rett, Helena Bodláková

Foto: Martin Trysčuk

Externí spolupracovníci: Marie Franců, Aleš Havlas, Petr Kratochvíl, Jiří Lapáček, Adam Nosek, Milan Pola, Tomáš Přibyl, Miroslav Stoklasa, Pavel Trousil, Martin Ziegler, Jana Ziková

Osvit a tisk: Reproprint, s. r. o.

Předplatné: Vogel Burda Communications s. r. o., Na Florenci 19, 110 00 Praha 1
tel.: 225 018 946, 225 018 944, 225 018 942
(prac. doba 8 – 16 hod.)
fax: 225 018 900,
abonence@ppk.cz

Předplatné na Slovensku: Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Šustekova 10, P. O. Box 17, 850 00 Bratislava 5,
tel.: +421 267 201 931,
fax: +421 267 201 910
e-mail: predplatne@press.sk,
http://www.press.sk
Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s., oddelenie inej formy predaja, Vajnorská 137, P. O. BOX 183, 830 00 Bratislava 3
tel.: +421 244 458 816
fax: +421 244 458 819
predplatne@abompkapa.sk

Inzerce (inzerce@ppk.cz): Zuzana Hošková
tel.: 225 018 762
fax: 225 018 600

Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje: ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s.
Na Slovensku: Mediaprint & Kapa, s. r. o.

Vydavatelství Vogel Burda Communications s. r. o.
Thámova 221/7
186 00 Praha 8
IČO 45280681
vydává časopisy CHIP, LEVEL, Svět DVD, MEDIAshop, PlayStation 2 Oficiální Magazín-CZ, Počítač pro každého.

Sídlíme na adrese Na Florenci 19, 110 00 Praha 1, recepce A, 5. patro.